

Zi+

ČKAIT

**Jak nabývá
účinnosti nový
stavební zákon**

**Jaká byla Cena
Inženýrské
komory 2022**

**Volební
Shromáždění
delegátů ČKAIT**

Obálka – titulní strana: Nová výroba kapalného uhlovodíku v Litvínově (více str. 32)

Zadní strana: Lávka přes Labe v Nymburce (více str. 26), Rekonstrukce Negrelliho viaduktu (více str. 28)

foto: cik.ckait.cz

DISKUZE

- 2** Nově se budovy hodnotí podle hodinových klimatických dat. Co to znamená v praxi?

PRÁVNÍ PŘEDPISY

- 8** Jak nabývá účinnosti nový stavební zákon aneb odkdy a čím se budeme řídit?
- 15** Novela stavebního zákona přinesla i novou definici přístupnosti staveb
- 17** První návrh vyhlášky o dokumentaci staveb prošel odbornou diskuzí ČKAIT
- 18** Problematika účasti hostujících osob v zadávacích řízeních

POJIŠTĚNÍ

- 21** Pojištění odpovědnosti a mezinárodní spolupráce stavebních odborníků

CENA INŽENÝRSKÉ KOMORY 2022

- 24** Jaká byla Cena Inženýrské komory 2022?

ČINNOST KOMORY

- 42** Inženýrské komory se shodly na nutnosti omezit doživotní odpovědnost projektantů
- 43** Ostrava přivítala regionální zástupce profesních komor zemí tzv. malé V4
- 44** V Praze se setkali inženýři a vědci z celého světa
- 46** Již po dvanácté se Pardubice staly hlavním městem dopravy
- 47** Co zaznělo na konferenci Statika staveb Plzeň?
- 50** Ze zasedání představenstva v září 2023
- 52** Volební Shromáždění delegátů ČKAIT 2023

zpravy.ckait.cz

**Zprávy
a informace
ČKAIT**

Datum vydání Z+i ČKAIT 5/2023: 3. listopadu 2023 • **Náklad tisku:** 28 250 • **Termíny pro příští vydání Z+i ČKAIT 6/2023:** autorské příspěvky do 10. listopadu 2023, distribuce 15. prosince 2023 • Vychází šestkrát ročně v tištěné a digitální verzi pro členy ČKAIT zdarma
Předplatné: K bezplatnému odběru e-newsletteru se mohou přihlásit i neautorizované osoby. Členové Komory, kteří užívají pouze elektronickou verzi časopisu, mohou odhlásit tištěnou verzi. Formulář pro přihlášení nebo odhlášení odběru je na zpravy.ckait.cz.

Vydavatel: Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (ČKAIT), Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2,
IČO: 45770743 • **Redakce:** Středisko vzdělávání a informací ČKAIT, tel.: 227 090 213, iperkova@ckait.cz • **Šéfredaktorka:** Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338, zpravy@ckait.cz • **Grafika:** dipl. tech. Jindřich Sládek, jsladek@ckait.cz • **Jazyková korektura:** Mgr. Kristýna Králová, Ph.D., kkralova@ckait.cz • **Tisk:** Typos, tiskářské závody, s.r.o. • **Redakční rada:** Ing. Radim Loukota, předseda redakční rady, předseda oblasti ČKAIT Pardubice, člen Představenstva ČKAIT; Ing. Daniel Lemák, Ph.D., místopředseda redakční rady, oblast ČKAIT Olomouc; Marie Báčová, odborná poradkyně předsedy ČKAIT; Ing. Milan Havliš, předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové; Ing. Pavel Křeček, čestný předseda ČKAIT; JUDr. Eva Kuzmová, právní poradkyně ČKAIT; Ing. Miroslav Loutocký, oblast ČKAIT Brno; Mgr. Jana Macháčková, odbor stavebního řádu MMR; Ing. Dominika Mandíková, vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT; Ing. Jindřich Pater, místopředseda ČKAIT, předseda Ediční rady ČKAIT a Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT, oblast ČKAIT Ostrava; Ing. Jaroslav Valkovič, oblast ČKAIT Zlín, člen Autorizační rady ČKAIT; Ing. Renata Zdařilová, Ph.D., oblast ČKAIT Ostrava, členka Představenstva ČKAIT; Ing. Svatopluk Zidek, předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary • **Registrace:** MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025

Úvodní slovo

Dámy a pánové, období po letních měsících bylo pro mne pracovně náročné a plné důležitých komorových událostí. Jednalo se o setkání s partnery ze zahraničí, konference a také o organizaci volebního Shromáždění delegátů ČKAIT. Vše připravit by nebylo možné bez podpory a skvěle odvedené práce zaměstnanců Kanceláře ČKAIT.

Ještě koncem srpna jsme se setkali se svými kolegy ze Slovenska na pracovním jednání o problémech, které trápí jak nás, tak i stavaře za naší východní hranicí. Problémy se soupisy prací a dodávek a rozpočty jsou na Slovensku ještě výraznější než u nás a postihy za ně jsou u našich kolegů často zcela likvidační. Snahou bude je samostatně vyčlenit z projektů. Stejně tak obě naše komory trápí prakticky neohraničená lhůta, po kterou ručíme za projekty. Obě reprezentace se shodly na tom, že je skandální, jestliže u projektanta platí prakticky neomezená lhůta, po kterou za svoji práci ručí, když i zločinec má právo na promlčení svého činu. U nás je to mimochodem u vraždy většinou dvacet let. Dohodli jsme se na společném postupu u těchto témat a na dalším projednání mezi zeměmi V4, které následovalo začátkem října v Bratislavě. Oba problémy byly nakonec zahrnuty do společného komuniké s tím, že je posuneme na projednání Evropské rady stavebních inženýrů. Regionální téma tak chceme povýšit na téma evropské.

K akcím, které ČKAIT pravidelně pořádá, již neodmyslitelně patří mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovarsko. 27. ročník, věnovaný tématu „Město a voda“ proběhl 13. října v pátek, ale toto hrozivě vyhlížející datum se na průběhu nijak nepodepsalo, naopak byla organizace všemi hodnocena na výtečnou a je slušností všem pořadatelům i přednášejícím za průběh poděkovat. V průběhu konference jsme měli příležitost projednat i připravovanou smlouvu o spolupráci s našimi kolegy z Brandenburské komory stavebních inženýrů, kterou bychom rádi podepsali do konce roku. Současně se chystáme na setkání s německou Spolkovou inženýrskou komorou, abychom projednali možnosti v oblasti celoevropské cenotvorby honorářů za projekty a možnosti přibližování stavební legislativy v jednotlivých státech EU. Mimochodem víte, že v Německu mají různou legislativu v jednotlivých spolkových zemích?

V životě naší Komory je důležitou událostí shromáždění delegátů. Jestliže se navíc jedná o volební rok, jde o to důležitější akci. Volili se zástupci do Představenstva, Stavovského soudu a Dozorčí rady ČKAIT. Letošní setkání delegátů přineslo poměrně rozsáhlou obměnu funkciónářů zejména v představenstvu, kde končilo pět dlouholetých členů, z toho tři místopředsedové. Chtěl bych všem z tohoto místa za jejich práci velice poděkovat, zejména prvnímu místopředsedovi, prof. Ing. Aloisi Maternovi CSc., MBA, a místopředsedům Ing. Františku Hladíkovi i Ing. Jindřichu Paterovi. Stopa, kterou v Komoře zanechali, je silná a máme na co navazovat. Shromáždění delegátů nebylo ale jen o volbách. Letos jsme nově upravili způsob vyhlašování Ceny Inženýrské komory, do které bylo přihlášeno více než sedmdesát účastníků, a hodnocená díla měla vysokou kvalitu. Udělili jsme tak nejvíce ocenění v historii této soutěže. Předání se zúčastnili i někteří hosté našeho shromáždění ze státní správy v čele s ministrem dopravy, Mgr. Martinem Kupkou. Je vidět, že změna modelu i prezentace v kvalitním katalogu přináší své ovoce. Proto doufám, že i v příštím roce se řada z vás do soutěže přihlásí.

Vážené kolegyně a kolegové, při letošních volbách jsem dostal důvěru jako předseda i do dalšího období a věřte, že si toho vážím. Je to pro mne zcela jistě čest a současně i závazek. Budu chtít společně se členy nového představenstva navázat na předcházející období a nadále zvyšovat prestiž ČKAIT. Chci také udržovat spolupráci, pokračovat v jednáních o problémech našeho rezortu a prosazovat naše zájmy u všech partnerů ze státní správy spolu s dalšími organizacemi z oblasti výstavby. Věřím, že i s vaší pomocí to půjde.

Ing. Robert Špalek
předseda ČKAIT

Výpočet podle hodinových klimatických dat vychází z referenčních hodnot měřicí stanice vzdálené jeden až dva kilometry od chladicích věží Jaderné elektrárny Dukovany. Přitom podle některých odborníků může k určité změně počasí docházet až do vzdálenosti pěti kilometrů a více. Unikající vodní páry, tzv. vlečky, jsou vidět z velké vzdálenosti a mohou přispívat ke vzniku lokální oblačnosti, k zastínění zemského povrchu. Koláž: Jindřich Sládek

Nově se budovy hodnotí podle hodinových klimatických dat. Co to znamená v praxi?

U všech budov a zón, v nichž se vyrábí energie, například využívají fotovoltaickou elektrárnu, se od letošního roku výpočet dodané a spotřebované energie musí dělat v intervalu jedné hodiny. Přinášíme zamyšlení nad relevancí stávajících klimatických dat a diskuzi o vhodnosti jejich zpřesnění.

Od ledna 2023 v ČR platí pro energetické hodnocení staveb celá vyhláška 264/2020 Sb., kde se v § 4 odst. 1 uvádí: „*Dodaná energie je součtem vypočtené spotřeby energie a pomocné energie. Výpočet celkové dodané energie a dílčích dodaných energií se provede výpočtovou metodou s intervalem výpočtu nejvýše jednoho měsíce a po jednotlivých zónách. V budovách nebo zónách s chlazením, úpravou vlhkosti nebo s výrobou elektrické energie se výpočet provede s intervalem nejvýše jedné hodiny.*“ Výše uvedená vyhláška sice platí již od 1. září 2020, ale vzhledem k její dělené účinnosti je tučně zvýrazněná věta účinná až od letošního roku.

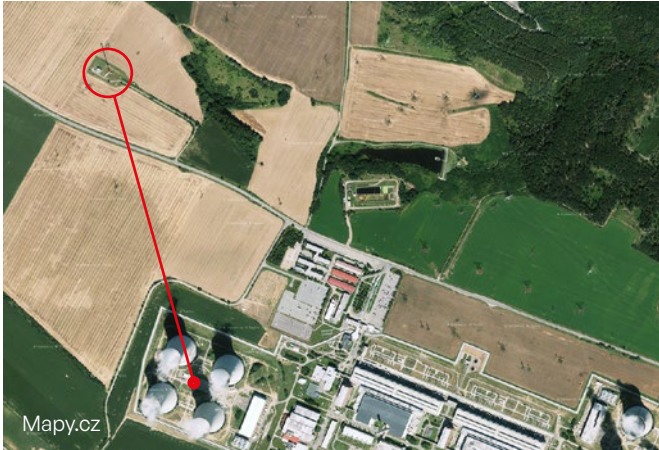
Zavádění povinnosti výpočtu s hodinovým výpočtním krokem

Úkoly spojené se zavedením platnosti paragrafu byly dva. Zprv neexistoval žádný výpočtový software, který by

byl schopen spočítat energetickou náročnost budovy s hodinovým krokem. Druhým problémem pak byla neexistence klimatických dat a typických profilů užívání budov s hodinovým krokem.

Software dva komerční subjekty postupně připravily, i když se to neobešlo bez počátečních obtíží. Nové výpočetní programy začaly fungovat v průběhu letošního února či března a jejich výpočet je výrazně pomalejší, než tomu bylo u výpočtů s měsíčním krokem. Výpočty zpočátku trvaly velmi dlouho a dodnes jsou násobně delší než dříve, kdy se používal výpočet s měsíčním krokem.

Vzhledem k tomu, že v současné době je možné hodnotit budovy jak s výpočtovým krokem měsíčním, tak i hodinovým, dochází k výraznému rozptylu ve výsledcích energetického hodnocení budov.

Obr. 1: Poloha meteorologické stanice a nejbližších chladicích věží dukovanské jaderné elektrárny (cca 929 m)

Obr. 2: Chladicí věže s vyznačením výparu (červená šipka) a zpětných srážek (modrá šipka)

Odborníci diskutují o vhodnosti použitých klimatických dat

Klimatická data pro hodinový krok výpočtu nechalo Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) zpracovat týmem Společnosti pro techniku prostředí (STP). Výsledná publikace má název „*Hodinová klimatická data a parametry typického užívání budov a zón s chlazením, úpravou vlhkosti nebo s výrobou elektrické energie pro výpočet dodané energie a pomocné energie v souladu s § 4 odst. 1 vyhlášky č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov*“ (dále jen publikace STP). Je možné si ji volně stáhnout z webových stránek MPO.

Publikace STP uvádí použitý postup výběru zdrojů klimatických dat. Pro tvorbu klimatických dat byla použita volně dostupná data z webu Onebuilding.org z lokality Dukovany za období 2004–2018. Je ale otázkou, zda použitá klimatická data odpovídají požadavkům ČSN EN ISO 15927-4. Dle mého názoru jsou zde dva faktory, které tato klimatická data dělají ne zcela věrohodnými a nereprezentujícími typický klimatický rok.

Prvním problémem je, že za referenční místo byla zvolena měřicí stanice Dukovany. Ta je umístěna velmi blízko chladicích věží Jaderné elektrárny Dukovany, čímž dochází k ovlivnění měření (zejména má vliv pára z chladicích věží). Vzdálenost k nejbližší soustavě 4 chladicích věží je 929 m, ke vzdálenější pak 1913 m. Z mapy na obrázku 1 je patrné umístění meteorologické stanice a chladicích věží. Mapa byla vč. měření vzdáleností získána z webu Mapy.cz.

Pro ilustraci uvádím na obrázku 2 fotografie reálných chladicích věží. Červená šipka ukazuje, kde dochází k vypařování vody, která se okamžitě z velké části mění zpět na kapičky tvořící mrak. Následně v místě, které ukazuje modrá šipka, dochází k intenzivnímu vysrážení ve formě deště.

Druhým problémem pak je, že údajně byla použita klimatická data za 15 let, pravděpodobně však ne dostatečně vhodně, neboť prezentovaná data neodpovídají obvyklým klimatickým datům. Zde bych rád citoval ČSN EN ISO 15927-4, kde se v kapitole „Termíny, definice“ uvádí: „*Referenční rok je rok hodinových hodnot vhodných meteorologických parametrů zastupujících dlouhodobé klima.*“ Dále uvedu ukázkou některých

meteorologických dat, která dle mého názoru nereprezentují dlouhodobé klima v ČR, ale jde o nějaká máločetná období.

Rozdíly v hodnocení

Jak již bylo uvedeno v úvodu, v současné době je možné podle vyhlášky 264/2020 Sb. hodnotit budovy buď s hodinovým krokem výpočtu (ten je povinný tam, kde dochází k chlazení či výrobě FVE), nebo s měsíčním krokem výpočtu. Měsíční klimatická data jsou uvedena v normě ČSN 73 0331-1, hodinová klimatická data však nejsou uzákoněna a mohou se použít libovolně. Dokonce lze dle výkladu vyhlášek nastavit např. konstantní teplotu v exteriéru třeba na hodnotu 20 °C. (Poznámka: ČSN 73 0331-1 zpracovávalo České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební, Katedra technických zařízení budov; tedy stejný pracovní tým jako hodinová data.)

Energetické hodnocení budov dle měsíčních klimatických dat podle ČSN 73 0331-1 a dle hodinových klimatických dat zpracovaných STP se silně rozchází. V tabulce 1 je na příkladu jednoho rodinného domu ukázáno, jak se některé hodnocené energie procentuálně liší. Dům byl uvažován ve 4 variantách, a sice jako těžká stavba, lehká stavba, s fotovoltaikou a bez ní.

Tab. 1: Rozdíl mezi hodinovými a měsíčními spotřebami energie v procentech pro rodinný dům ve čtyřech variantách

Rodinný dům s tepelným čerpadlem, krbem a FVE 5 kWp		
	těžká stavba	lehká stavba
primární neobnovitelná energie	16,4 %	18,4 %
vytápění	13 %	15,3 %
Rodinný dům s tepelným čerpadlem a krbem		
	těžká stavba	lehká stavba
primární neobnovitelná energie	9,5 %	10,7 %
vytápění	13 %	15,3 %

Rozdíly jsou i ve všech dalších počítaných spotřebách energie. Velikost těchto rozdílů pochopitelně závisí na druhu stavby. Často vedou k jinému zařazení do energetických tříd a mohou být výrazně vyšší, než ukazuje uvedený příklad rodinného domu. Tyto rozdíly mohou způsobovat duálnost energetického

hodnocení budov. Bude velmi obtížné komukoliv např. při nákupu nemovitosti vysvětlit, že hodnoty uváděné v Průkazu energetické náročnosti budovy se budou lišit podle toho, zda byl výpočet proveden v měsíčním, nebo v hodinovém kroku výpočtu. Vyhláška totiž nařizuje použití hodinového kroku výpočtu pouze u budov nebo zón s chlazením, úpravou vlhkosti nebo s výrobou elektrické energie. V ostatních případech je možné použít jak měsíčního, tak i hodinového kroku výpočtu.

Rozdíly mezi daty prezentujícími typický rok a daty uvedenými v publikaci STP

Vzhledem k velkému rozsahu dat se zde budu věnovat pouze teplotě a globálnímu slunečnímu záření. Musím ještě představit, že mnou užívaná data představující typický rok jsou sice průměrem za období třiceti let, ale pokud bychom chtěli, aby skutečně plně odpovídala mezinárodním meteorologickým standardům pro referenční rok, museli bychom zkontrolovat, zda nedošlo k chybě měření (např. výpadek záznamů dat) a zda nejsou naměřeny extrémní hodnoty. Tyto nesrovnalosti by pak bylo třeba napravit např. vložení průměrných hodnot, hodnot spočítaných interpolací či vynecháním dat z dalších výpočtů, a to vše tak, jak by si to daná data v kontextu ostatních dat vyžádala. Následně by je bylo nutné upravit podle metodiky. Vzhledem k tomu, že jde o poměrně značnou práci, budu nadále vycházet pouze z průměrných dat za třicet let. (U teploty, vlhkosti, slunečního záření se referenční rok skládá z jednotlivých měsíců, které mají tyto parametry nejbližší průměru, podrobněji ČSN EN ISO 15927-4.)

Pokud si klimatická data zpracujeme do grafů tak, aby byla lehce čitelná a porovnatelná, dostaneme pro měsíční výpočet níže uvedené grafy. V tomto případě byly porovnávány sady dat pro měsíční krok ze tří zdrojů, pro denní a hodinový krok pouze ze dvou zdrojů. Byla použita data převzatá z publikace STP, dále data z ČHMÚ pro lokalitu Hradec Králové za třicetileté období 1993 až 2022 (Hradec Králové bývá považován za meteorologický střed ČR. Nikde jinde na území ČR nebylo měření s hodinovým krokem prováděno a ani zde teploty nebyly po celou dobu měřeny s hodinovým krokem.) a poslední sada byla použita pouze pro měsíční výpočet a byla převzata z ČSN 73 0331-1.

V grafu 1 je roční průběh teplot při měsíčním kroku a v grafu 2 roční průběh globálního záření při měsíčním kroku.

Je patrné, že teploty jsou u všech třech sad klimatických dat přibližně stejné. Globální záření je však v ČSN 73 0331-1 silně podhodnoceno a je téměř poloviční oproti klimatickým datům změřeným v Dukovanech i průměrným klimatickým datům z Hradce Králové.

Zajímavější grafy představují hodnoty vzniklé zprůměrováním klimatických dat v jednotlivých dnech. Lze předpokládat, že dny po sobě následující budou mít přibližně stejné teploty i sluneční záření. Snad by bylo možné vysledovat i cyklické pravidelně se opakující meteorologické jevy vyvolané dalšími vlivy mimo pohybu slunce, mám na mysli např. notoricky známou medardovskou cirkulaci na přelomu jara a léta. Mimo tyto cyklické jevy by však nemělo docházet k velkým rozdílům. **Bohužel graf 3 zobrazující průměry teplot po jednom dni**

a graf 4 zachycující průměry globálního záření po jednom dni ukazují, že hodnoty uváděné v publikaci STP jsou velmi nepravidelné a mají poměrně značné výchylky mezi jednotlivými dny proti třicetiletým průměrům dle ČHMÚ. (I data z ČHMÚ mají jistotu, byť výrazně menší nepravidelnost – ale to je pravděpodobně dáno tím, co jsem uvedl výše, a sice že nedošlo k validaci dat.) K tomu bych chtěl ještě podotknout, že referenční rok by se měl konstruovat podle již zmíněné ČSN EN ISO 15927-4, kde je v bodě 5 uvedeno, jak referenční klimatický rok konstruovat. Vychází se z průměru teplot a vlhkosti z minimálně desetiletého období, dále se hledá příslušný měsíc, ve kterém je nejmenší odchylka od tohoto průměru, a z daného měsíce se použijí další klimatické údaje, jako je rychlost a směr větru. Přitom se vždy prvních a posledních 8 hodin upravuje tak, aby vznikl plynulý přechod mezi jednotlivými měsíci v referenčním roku. K této normě si ještě dovoluji poznamenat, že v informativní příloze uvádí páteří a doplňkové stanice pro vytvoření referenčního roku, kdy by mělo být hodinové měření prováděno od roku 1991. Dle mého zjištění ale nejsou na žádné meteorologické stanici měřeny všechny potřebné hodnoty pro vytvoření referenčního roku od roku 1991.

Ještě větší rozdíly jsou patrné při hodinovém kroku, jak ukazují grafy 5 a 6. Zde je pochopitelně zřejmý i rozdíl mezi dnem a nocí.

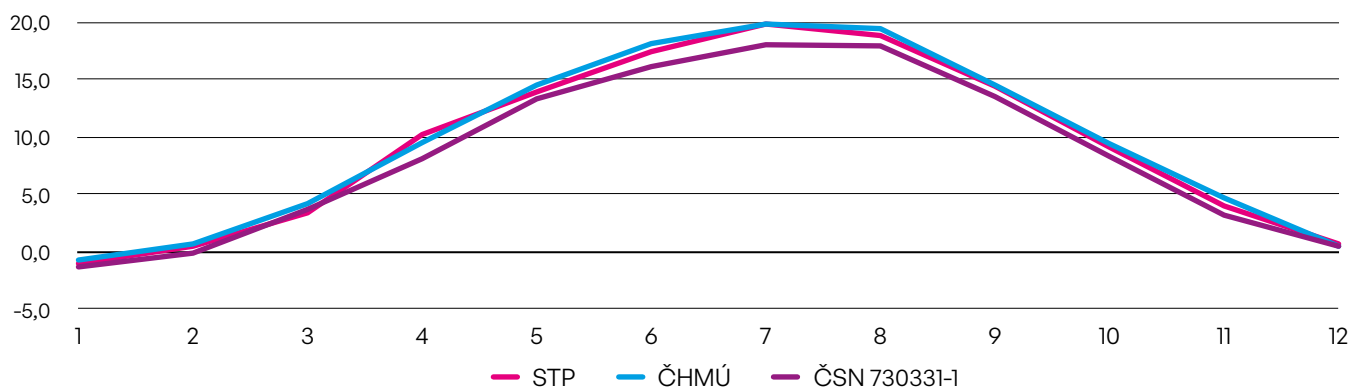
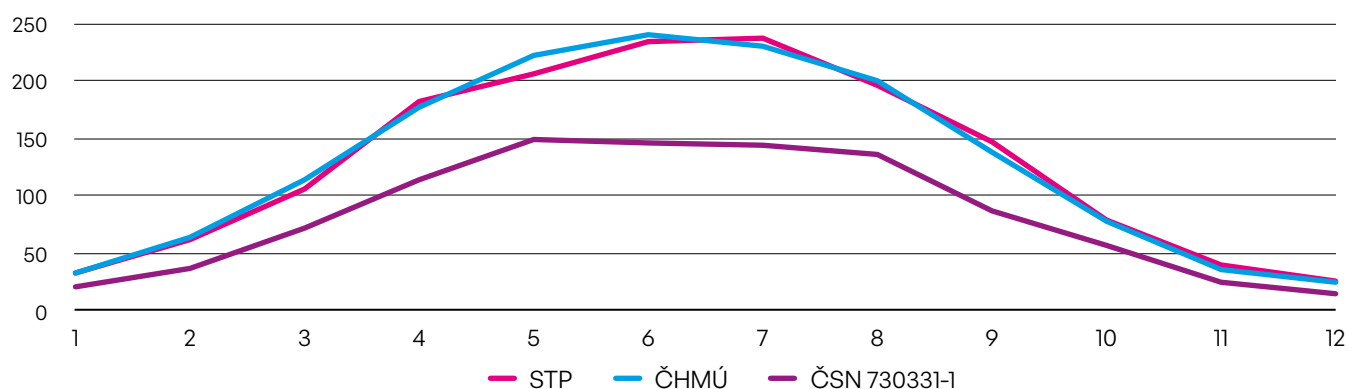
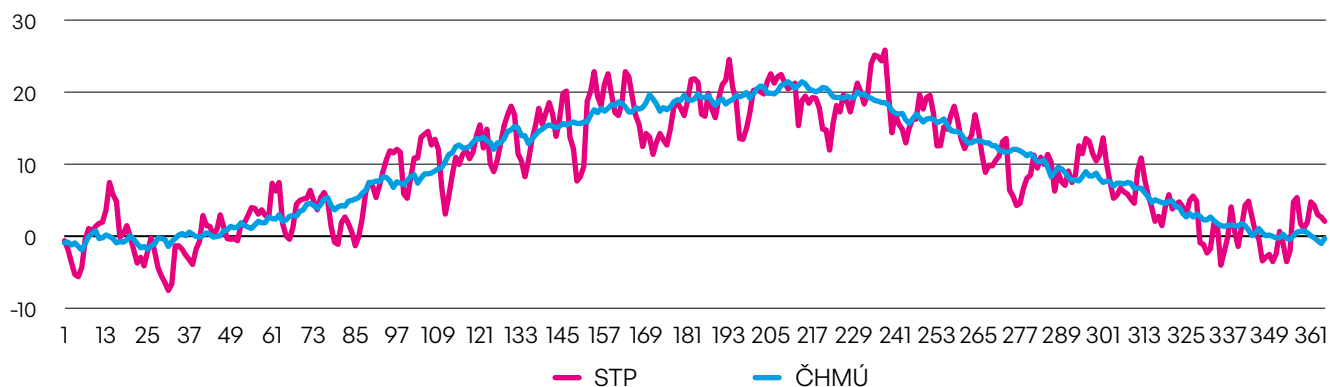
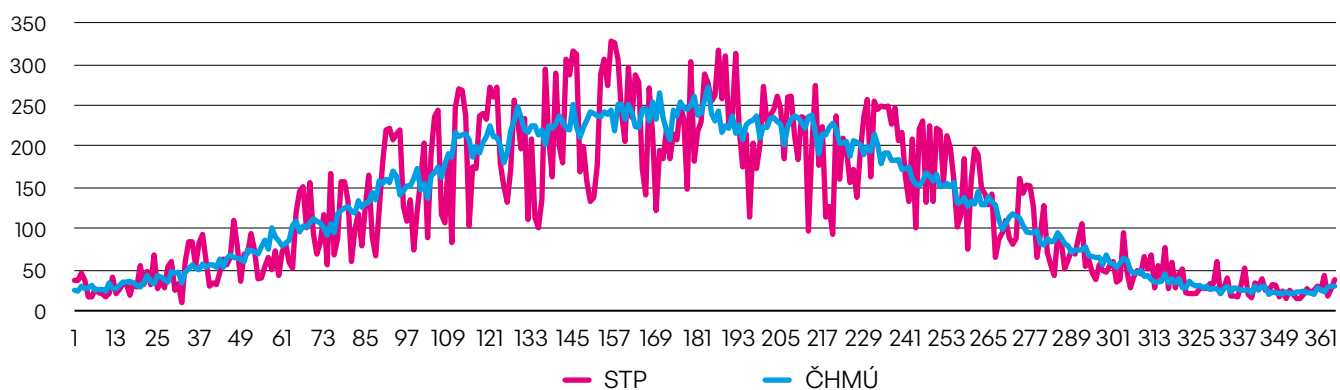
Uvedené nesrovnalosti vedly k tomu, že jsem se na některá data podíval podrobněji (pouze nahodile, neboť procházet 10 různých klimatických parametrů pro všech 8 760 hodin v roce je velmi zdoluhavé) a všiml jsem si různých nesrovnalostí, z nichž některé uvedu dále.

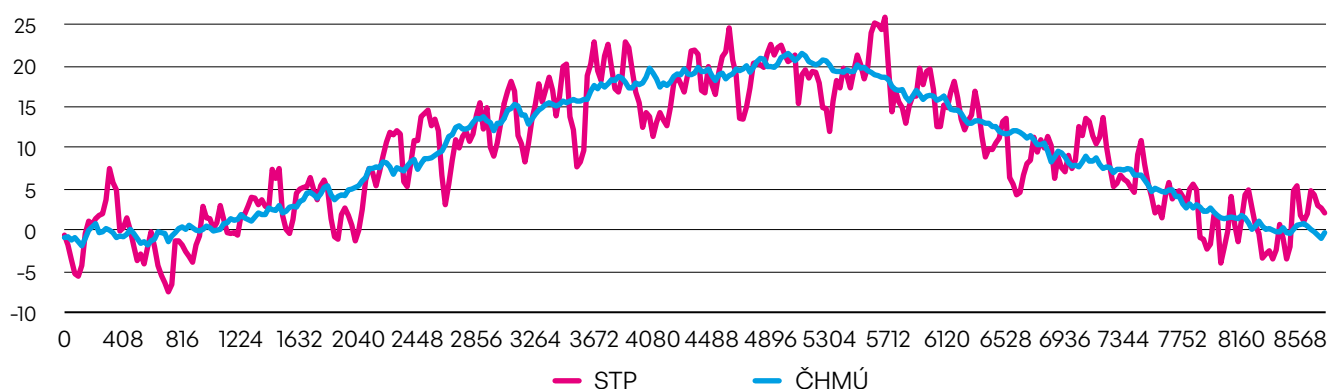
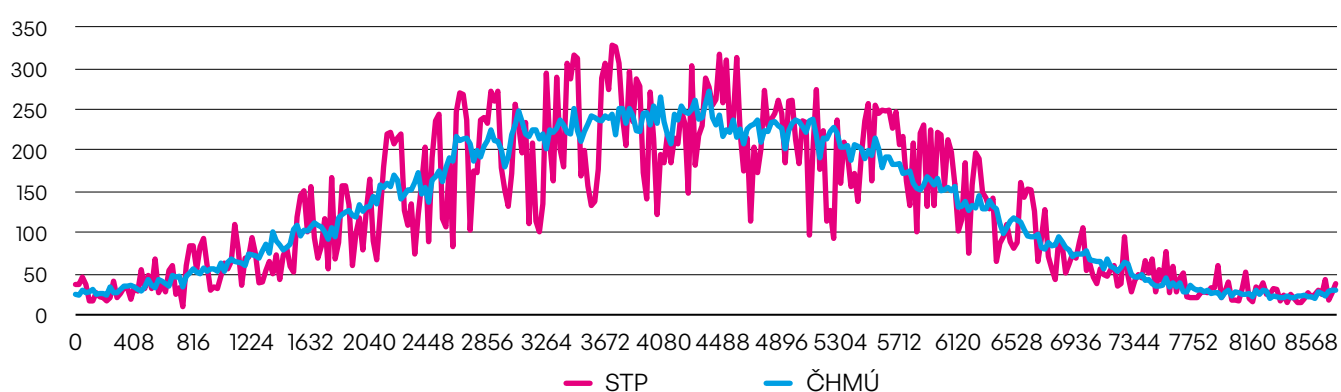
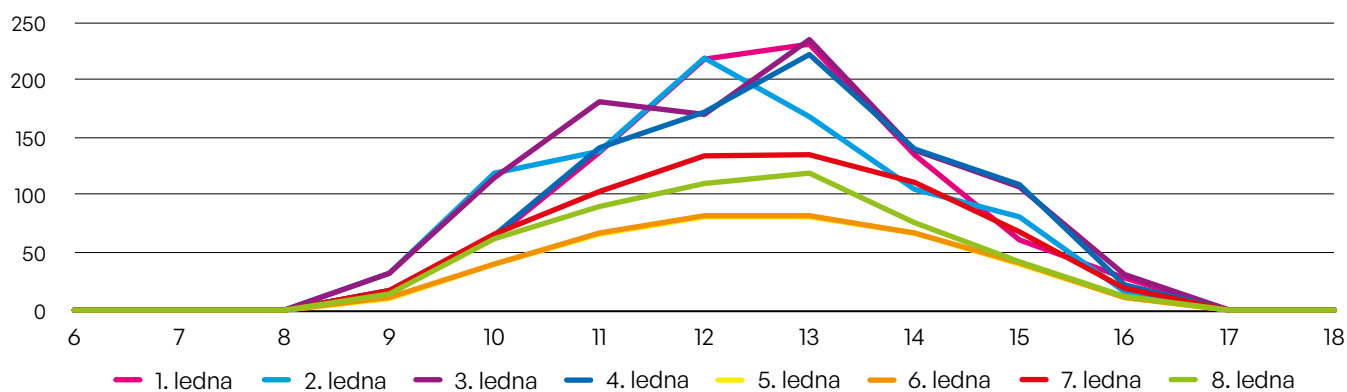
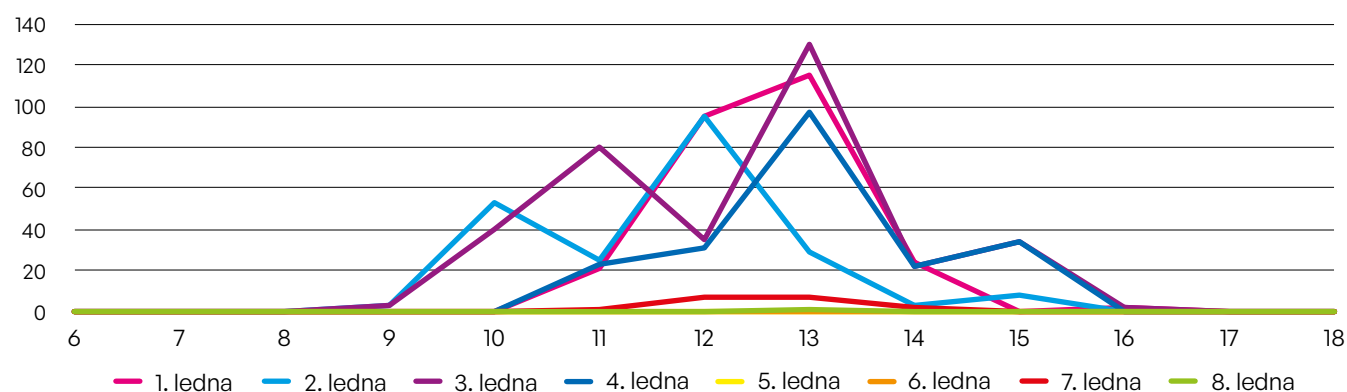
Například pokud se podíváme na první dny v referenčním roce dle STP (viz graf 7), zjistíme, že pro ČR by dle hodinových klimatických dat mělo být typické velké kolísání globálního záření. Například pro 6. ledna je dle těchto dat typické téměř čtvrtinové globální záření oproti dnům 4. či 5. ledna. To je pochopitelně velice nepravděpodobné. Křivky v grafu by samozřejmě měly být jednak velice podobné a jednak plynulé a mít tvar pohybu slunce po obloze.

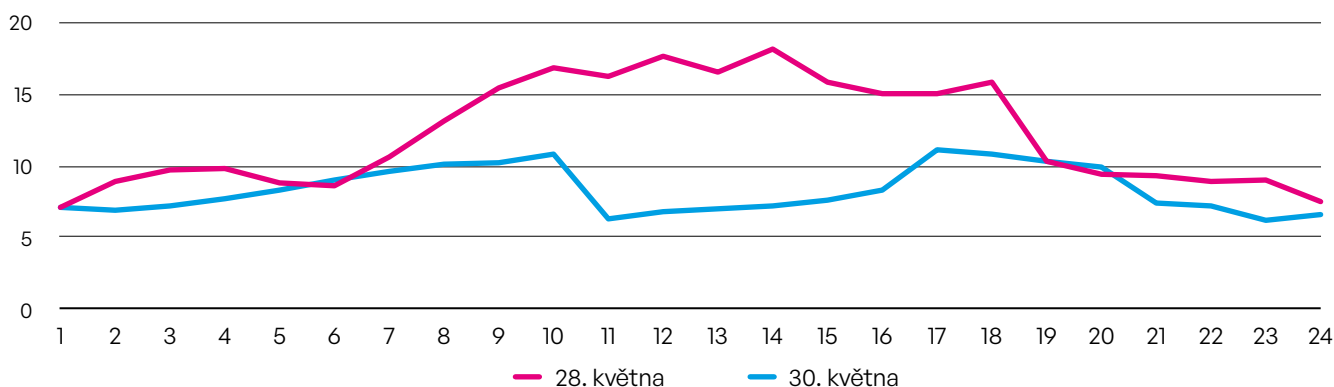
V grafu 8 pak vidíme, že dle referenčního roku dle STP nastal 3. ledna pokles slunečního svitu v poledne. Dále je patrné, že by slunce nemělo svítit 7. ledna téměř vůbec a 8. ledna by mělo být zcela za mrakem. Dle mého názoru jsou tyto anomálie pravděpodobně vyvolané blízkostí chladicích věží a klimatologické stanice. Svědčí o tom i směr větru v klimatických datech.

Velmi názorný je také graf 9, který zachycuje průběh teplot 28. a 30. května. Je z něj patrný velký rozdíl v teplotách těchto dní a paradoxně teplota 30. května přes den klesá a v poledne je téměř nejnižší.

Všiml jsem si i dalších obdobných zajímavých případů netypických pro klima v ČR uvedených v publikaci STP. Ovšem pokud bych je zde chtěl prezentovat, byl by článek příliš obsáhlý. Navíc jak jsem uvedl, nestudoval jsem data podrobně, pouze jsem se se zájmem podíval na ty případy, kterých jsem si náhodou všiml.

Graf 1: Roční průběh teplot (°C) – měsíční krok**Graf 2:** Roční průběh globálního záření (W/m^2) – měsíční krok**Graf 3:** Roční průběh teplot (°C) – krok den**Graf 4:** Roční průběh globálního záření (W/m^2) – krok den

Graf 5: Roční průběh teplot (°C) – hodinový krok**Graf 6:** Roční průběh globálního záření (W/m^2) – hodinový krok**Graf 7:** Globální sluneční záření (W/m^2) 1. ledna až 8. ledna 6:00 až 18:00**Graf 8:** Přímé sluneční záření na vodorovnou plochu (W/m^2) 1. ledna až 8. ledna 6:00 až 18:00

Graf 9: Teplota (°C) 28. května a 30. května

Důvody hodnocení budov podle typického klimatického roku

V minulosti se pro energetické hodnocení a pro energetické výpočty používal typický rok vypočtený z dlouhodobého padesátiletého průměru. Vzhledem k tomu, že dochází ke klimatickým změnám a padesátiletý průměr vypadá, že neposkytuje dostatečný obraz těchto klimatických změn, bylo umožněno používat i kratší období. To ovšem vede k tomu, že jednotlivé hodiny, dny i měsíce nedostatečně prezentují typické klima v ČR. Mohlo by se zdát, že není zcela podstatné, jaká klimatická data se pro hodnocení budovy použijí, neboť se nejedná o návrh budovy a jejích systémů, ale o hodnocení na základě referenční budovy. A hodnocená budova i referenční budova mají stejná klimatická data, takže není podstatné, jak blízko jsou klimatická data reálným podmínkám.

Při klimatických datech použitých v hodnocení výrazně odlišných od reálných dat však může docházet někdy i k výrazným posunům v hodnocení. Například velké kolísání teplot bude u velmi lehké budovy znamenat problém, neboť její konstrukcí není schopná přenést naakumulované teplo z jednoho dne do druhého a bude nutné ji v tomto čase vytápět či chladit. Naopak velmi těžká stavba má velkou akumulaci schopnost a výpočtově zde nebude nutné vytápět. Pokud by však teploty mezi jednotlivými dny nekolísaly, budou se obě stavby chovat přibližně stejně a bude zde patrné pouze noční ochlazení.

Závěr

Zpřesňování výpočtů hodnotících energii potřebnou pro provoz domů se bude dít neustále. V současné době přecházíme z výpočtů s krokem jeden měsíc na výpočty s krokem jedna hodina. Je možné, že postupně se bude výpočtový krok ještě zkracovat, i když to asi není v dohledné době pravděpodobné. Zcela jistě se však kromě energie potřebné pro provoz domu bude hodnotit i energie potřebná k výrobě stavebních hmot a zařízení staveb. Bude se také hodnotit použití již recyklovaných materiálů či materiálů, které bude možné po dožití stavby recyklovat.

Pro všechny tyto výpočty je však potřeba mít relevantní data, která budou odpovídat reálným hodnotám. U klimatických dat je potřeba zrušit dvojkolejnost výpočtů, kdy je možné výpočty provádět dvěma **různými způsoby, které vedou k různému hodnocení budov.**

Výše uvedené skutečnosti mě vedou k názoru, že klimatická data v publikaci STP nejsou zpracována podle platných norem a nerespektují pravidla tvorby typického klimatického roku. V tomto směru velmi vítám iniciativu MPO, které letos na jaře rozeslalo odborné veřejnosti dotazník ke všem parametrům pro hodinový výpočet, což by mohlo být dobrým impulzem pro kompletní aktualizaci ČSN 73 0331-1.

Ing. Roman Šubrt, Ph.D. (ČKAIT 0100973, IA00, IP00)

Asociace energetických specialistů, z.s.

Ing. Pavlína Charvátová, Ph.D.

VŠTE

Památkář, projektant a investor ve vzájemném dialogu 2023

22. listopadu 2023, Havlíčkův Brod, přednáškový sál Krajské knihovny Vysočiny

Nové technologie jsou aktuálním tématem i v památkové péči. Přednášky budou zaměřeny na problematiku instalací nových technologií a výrobků v historických budovách, resp. v památkových územích našich sídel.

Uplatňování moderních technologií a příslušných výrobků v centrech měst a vesnic budou prezentovat erudovaní odborníci. Představí i v obecné rovině vlastní úhly pohledů na problematiku dnešních moderních technologických trendů v širším kontextu, a to s jejich pluses i minuses.

Konference je pořádána pod záštitou Ministerstva kultury ČR a Národního památkového ústavu a zahájí ji **Ing. arch. Naděžda Goryczková**. Odborným garantem je ČKAIT.

Více na
konferencehb.cz

Většina staveb oceněných v letošním ročníku Cena Inženýrské komory získala pravomocné stavební povolení poměrně rychle. Rekordmanem je v tomto smyslu Městská plavecká hala v Lounech, kde dokumentace pro sloučené řízení byla podána v lednu 2018 a stavební povolení bylo vydáno v březnu 2018. Více: cik.ckait.cz

Jak nabývá účinnosti nový stavební zákon aneb odkdy a čím se budeme řídit?

Jak přechod na nový předpis ovlivní neskončená řízení a nedokončené stavby? Lze po nabytí účinnosti nového stavebního zákona (NSZ) používat dosavadní vyhlášky? Podobných otázek je mnohem více. Jedno je ale jisté. S NSZ je spojena velká právní nejistota a ta ještě nikdy ke zrychlení povolovacího řízení nepřispěla.

Očekávané nabytí účinnosti nového stavebního zákona (NSZ) a jeho následné užití je komplikováno dvojí novelizací, komplexitou změn (dotčeno je zhruba 6 desítek předpisů) i dělenou a odkládanou účinností. Každému nemusí být jasné, odkdy se má na chystané změny připravit, jak se jej dotknou a jak má dál postupovat v rozpracovaných nedokončených projektech.

Jedná se o velmi komplikovanou problematiku, přitom však správně pochopit nabytí účinnosti NSZ a souvislosti jeho přechodných ustanovení je základem pro správné nastavení a načasování všech věcí souvisejících s výstavbou. Přinášíme proto právní analýzu účinnosti a přechodných ustanovení nového stavebního zákona z pohledu autorizovaných osob.

Dělená účinnost aneb co již platí, co začne platit od ledna a co až od července příštího roku

☛ **Podle NSZ nyní platí některá přechodná ustanovení k územnímu plánování a také určité věci týkající se vzniku Dopravního a energetického stavebního úřadu. Od ledna 2024 se procesní změny týkají vyhrazených staveb a od července 2024 všech ostatních.**

Původně se předpokládalo, že NSZ nabude plné účinnosti k datu **1. července 2023**. V této podobě byl NSZ také v roce 2021 schválen a vyhlášen ve Sbírce zákonů. Nyní ve znění po schválené věcné novele § 335 NSZ uvádí, že tento zákon nabývá účinnosti dnem **1. ledna 2024**, s výjimkou ustanovení

- a) § 36, § 319, § 322 odst. 1 a 3, § 324 a § 326 odst. 1, která nabývají účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení (konkrétně tedy dnem 30. července 2021; o účinnosti těchto ustanovení již bylo psáno v článku „Stavební zákon nabývá účinnosti postupně“ v č. 04/2021 časopisu Z+i),
- b) § 15 – 18, § 312 odst. 1 a 7, § 313 odst. 1 a 2 a § 315 odst. 1, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2022,
- c) § 312 odst. 4, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

Ustanovení uvedená pod písm. b) a c) citovaného paragrafu NSZ původně souvisela s plánovaným vznikem státní stavební správy, která však ve finále nebude. **Nakonec se tato ustanovení týkají formálního vzniku Dopravního a energetického stavebního úřadu (DESU).** Ten bude v první instanci řešit tzv. vyhrazené stavby uvedené v příloze č. 3 k NSZ, což jsou velké stavby dopravní a energetické infrastruktury (např. stavby dálnic, drah, civilní letecké stavby, stavby a zařízení přenosové

a přepravní soustavy, výroby elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 100 MW a více, výroby plynu nad 1 MW připojené k plynárenské soustavě včetně těžebních plynovodů, zásobníky plynu aj.). Tento úřad má v současné době jmenovaného ředitele a nezbyvá než doufat, že bude i dále řádně personálně obsazen a schopen vykonávat svoje funkce.

Z uvedeného vyplývá, že paragrafy uvedené pod písm. a), b) a c) § 335 NSZ již nabyly účinnosti dříve. Všechna další ustanovení NSZ mají obecnou účinnost k 1. lednu 2024, kterou je však nutné vykládat v souladu s § 334a NSZ tak, jak popíšeme níže.

Odkládaná účinnost NSZ a § 334a tohoto zákona

☛ Povolování vyhrazených staveb bude s účinností od 1. ledna 2024 probíhat podle NSZ. Přechodné období, kdy se pro všechny jiné než vyhrazené stavby stále užíje současný stavební zákon a současně související předpisy, je stanoveno od 1. ledna do 30. června 2024.

Již bylo zmíněno, že původně měl NSZ a spolu s ním i změnový zákon (zákon č. 284/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím NSZ) nabytí plné účinnosti k datu 1. července 2023. Oba zákony byly postaveny na principu vzniku zcela nové soustavy státní stavební správy. Koncepce vzniku nové státní stavební správy byla z politických důvodů opuštěna již koncem roku 2021, proto bylo nutné s ohledem na původně plánované datum nabytí účinnosti NSZ a změnového zákona připravit časový prostor pro přípravu tzv. věcné novely NSZ, která soustavu státní stavební správy změní.

Z těchto důvodů byla v roce 2022 přijata první, tzv. odkládací, novela NSZ (zákon č. 195/2022 Sb.), která odložila účinnost NSZ o jeden rok (s výjimkou vyhrazených staveb) a vytvořila tak prostor pro přípravu druhé, tzv. věcné, novely NSZ. Samotné odložení účinnosti první novelou vyplývalo z nového § 334a, který stanovil přechodné období od 1. července 2023 do 30. června 2024, v němž se mělo i nadále postupovat podle dosavadních předpisů. Výjimku tvořily pouze tzv. vyhrazené stavby, ve vztahu k nimž měl NSZ nabytí účinnosti skutečně již 1. července 2023, ovšem zatím bez digitalizace stavební agendy.

V pořadí druhá, tzv. věcná, novela NSZ (vyhlášená začátkem června 2023 ve Sbírce zákonů pod č. 152/2023 Sb.) obecně posunula účinnost NSZ a změnového zákona k datu 1. ledna 2024 a z toho důvodu změnila i přechodné období v § 334a odst. 1 NSZ na dobu od 1. ledna 2024 do 30. června 2024. I nadále zůstává zachováno různé nabytí účinnosti ve vztahu k vyhrazeným stavbám a všem ostatním a tím i rozdělení povolovacích procesů na povolovací procesy pro vyhrazené stavby a pro všechny jiné záměry než vyhrazené stavby. V důsledku § 334a NSZ se bude v přechodném období postupovat jak podle NSZ, tak podle současného stavebního zákona č. 183/2006 Sb. ve znění do 31. prosince 2023 (SZ). Obdobně se § 334a dotýká i zákonů dotčených změnovým zákonem, u kterých bude také nutné odlišovat aplikaci jejich znění do 31. prosince 2023 a znění účinného od 1. ledna 2024.

Společné stanovisko sedmi ministerstev k přechodným ustanovením nového stavebního zákona z 28. června 2023

Článek JUDr. Evy Kuzmové zveřejněný v tomto Z+i vychází ze společného stanoviska sedmi ministerstev. Podrobněji jej rozvádí a uvádí na příkladech z praxe. Rozpor je pouze v jednom bodě.

K problematice přechodných ustanovení bylo uveřejněno Společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva zemědělství, Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva kultury, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva průmyslu a obchodu, a Státní báňské správy k aplikaci § 334a zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 152/2023 Sb.

ČKAIT pouze nesouhlasí se závěrem uvedeným na str. 4 stanoviska v sekci „*Použitelnost NSZ při povolování jiných závěrů*“, kde je řečeno, že po skončení přechodného období budou řízení zahájená, avšak nedokončená v přechodném období, s ohledem na znění § 334a odst. 2 věta druhá NSZ, který stanoví pro účely konce přechodného období právní fikci nabytí účinnosti NSZ k 1. 7. 2024, dokončena v souladu s § 330 odst. 1 NSZ podle dosavadních právních předpisů. Dosavadními právními předpisy je nutno rozumět právní předpisy platné a účinné k 31. 12. 2023. S ohledem na použitelnost dosavadních právních předpisů bude příslušným stavebním úřadem vždy stavební úřad příslušný podle ustanovení SZ, resp. jiných právních předpisů, ve znění do 31. 12. 2023.

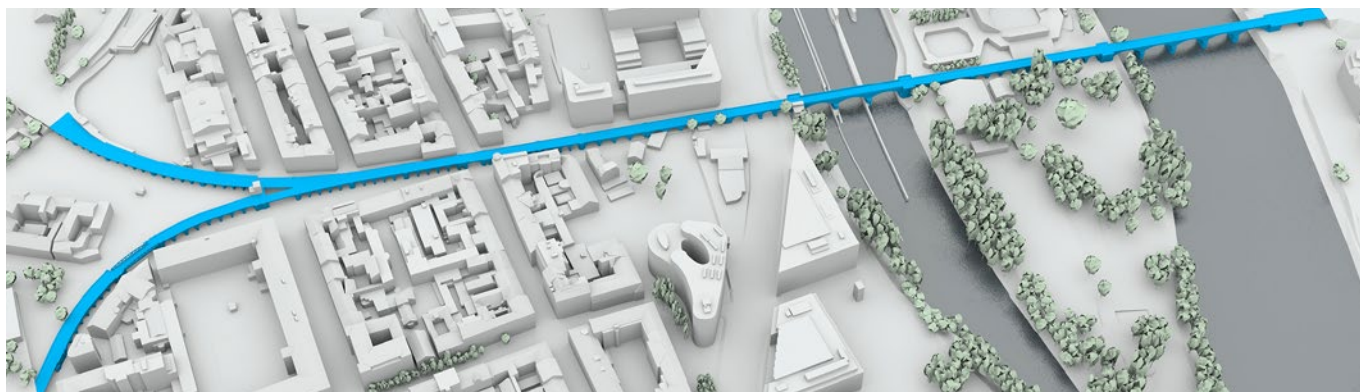
ČKAIT je toho názoru, že po skončení přechodného období bude řízení zahájené, avšak nedokončené v přechodném období, dokončovat ten stavební úřad, který se stal příslušným k vedení řízení nebo provedení postupu v dané věci podle NSZ. Výslovně tak stanoví § 330 odst. 3 věta první NSZ.

Použitelnost NSZ v oblasti územního plánování

☛ Při povolování vyhrazené stavby v přechodném období bude vyžadováno závazné stanovisko orgánu územního plánování.

Podle § 334a odst. 2 NSZ se **ve věcech týkajících se územního plánování postupuje v přechodném období podle dosavadních právních předpisů**, s výjimkou územního řízení týkajícího se vyhrazené stavby uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu nebo stavby s ní související, které v přechodném období nelze zahájit. Pro účely přechodných ustanovení v části dvanácté hlavě II dílu 2 se za den nabytí účinnosti tohoto zákona považuje 1. červenec 2024.

Z uvedeného vyplývá, že **v přechodném období, tj. od 1. ledna 2024 do 30. června 2024, se v oblasti územního plánování postupuje podle dosavadních právních předpisů**, tedy podle SZ včetně jeho prováděcích právních předpisů ve znění do

Rozsáhlá rekonstrukce památkově chráněného Negrelliho viaduktu, který má délku 1 413 metrů a již 170 let umožňuje vlakové spojení z pražského Masarykova nádraží přes Bubny na Kladno, trvala jen sedm let. Tři roky zabralo zpracování projektové dokumentace včetně diagnostiky a vydání stavebního povolení, čtyři roky dokončení prováděcí dokumentace a realizace stavby. Více: cik.ckait.cz

31. prosince 2023 a podle těch ustanovení NSZ, která již nabyla účinnosti 30. července 2021 (§ 322, § 324 a § 326 NSZ – viz dělená účinnost), s tím, že pro účely povolování vyhrazených staveb a staveb s nimi souvisejících nelze zahajovat územní řízení.

Záměr vyhrazené stavby, který by byl po 1. lednu 2024 projednáván u DESU, již nebude pro svoje umístění vyžadovat vydání územního rozhodnutí. Povolovací proces u těchto staveb tedy od 1. ledna 2024 poběží plně podle NSZ s výjimkou digitalizace. Pouze pokud by byla vyhrazená stavba povolována v přechodném období (od 1. ledna 2024 do 30. června 2024), bude pro ni ještě vydáno závazné stanovisko orgánu územního plánování podle § 96 SZ, neboť na vydávání tohoto závazného stanoviska se žádná výjimka v § 334a odst. 2 nevztahuje.

Jinými slovy, žádost o vydání územního rozhodnutí na vyhrazenou stavbu po 1. lednu 2024 samostatně podána být nemůže a stavba bude přímo na základě podané žádosti stavebníka řešena v řízení o povolení záměru podle NSZ. V tomto případě bude k takovéto žádosti podané na stavební úřad do 30. června 2024 ještě stále vyžadováno závazné stanovisko orgánu územního plánování podle § 96b SZ. Žádost o vydání povolení vyhrazené stavby podaná k DESU po 1. červenci 2024 již toto závazné stanovisko vyžadovat nebude.

Pokud by však žádost o vydání územního rozhodnutí na vyhrazenou stavbu byla ke stavebnímu úřadu podána do 31. prosince 2023, řízení by bylo zahájeno okamžikem podání žádosti (byť i neúplné) ještě za účinnosti SZ. Takovéto územní řízení by se také u vyhrazené stavby po 1. lednu 2024 dokončilo podle SZ s ohledem na § 330 odst. 1 NSZ, podle kterého se řízení a postupy zahájené před dnem nabytí účinnosti NSZ dokončí podle dosavadních právních předpisů. Podle § 330 odst. 3 NSZ takovéto územní řízení zahájené před dnem nabytí účinnosti NSZ týkající se vyhrazené stavby nebo stavby s ní související dokončí stavební úřad, který toto řízení vedl před dnem nabytí účinnosti NSZ, tedy stále původní stavební úřad.

V případě záměrů a staveb jiných než vyhrazených se postupuje podle dosavadních právních předpisů, tedy územní řízení lze u těchto záměrů a staveb zahájit a rozhodnout o žádosti. Zde se tudíž až do 30. června 2024 bude postupovat tak, jako kdyby NSZ nenabyl účinnosti.

Použitelnost NSZ při povolování vyhrazených staveb

☛ Při povolování vyhrazené stavby v přechodném období se neuplatní ustanovení o digitalizaci stavební agendy, v tomto období nebude tedy povinnost podávat projektovou dokumentaci digitálně.

Ustanovení § 334a odst. 3 věta třetí NSZ stanoví, že **ve věcech vyhrazených staveb, staveb s nimi souvisejících a staveb tvořících s nimi soubor staveb se od 1. ledna 2024 postupuje podle NSZ. Výjimku z použitelnosti NSZ u těchto staveb tvoří § 172, § 173, § 185 odst. 3 písm. c) a část sedmá, která se týká digitalizace procesů podle NSZ a možnosti podávat podání podle NSZ v digitální formě.**

Pokud tedy stavebník podá po 1. lednu 2024 ke stavebnímu úřadu (konkrétně k DESU) žádost o vydání povolení na vyhrazenou stavbu, celé řízení již poběží podle NSZ, ale nebudou pro něj ještě fungovat informační systémy, jako je např. Portál stavebníka, informační systém evidence elektronických dokumentací aj. Žádost s projektovou dokumentací tedy nebude možné podat takto on-line v digitální podobě přes Portál stavebníka, ale klasicky v listinné podobě, jak jsme dnes zvyklí.

Byť i dnes platí, že zákony nestanoví žádné překážky pro zasílání projektové dokumentace v elektronické podobě, je nutné vzít v úvahu technické možnosti jednotlivých stavebních úřadů, které v současné době ještě nemusí být k přijímání projektové dokumentace v digitální podobě dostatečně technicky vybavené. Řešení této situace má jít ruku v ruce s celkovou digitalizací stavebního řízení prostřednictvím tzv. Portálu stavebníka s účinností od 1. července 2024, na což mají být stavební úřady připravovány. V praxi však uvedené činí stále zásadní problém. K tomu blíže v článku „Musí stavební úřady akceptovat digitální podobu projektové dokumentace?“ v čísle 02/2023 časopisu Z+i.

Plná digitalizace stavební agendy a podávání žádostí s projektovou dokumentací přes informační systémy tak má i ve vztahu k vyhrazeným stavbám začít plně fungovat od 1. července 2024.

Pokud by žádost o vydání společného či stavebního povolení byla na vyhrazenou stavbu podána do 31. prosince 2023, i tady

Navrhnout a postavit složitý provoz nové výroby kapalných uhlovodíků v Litvínově tzv. „na klíč“ za pouhé dva roky je ukázkou opravdového inženýrského umění. Nová výrobní kapacita 26 tis. tun DCPD přitom ročně představuje přibližně 25 % celkové evropské produkce. Více: cik.ckait.cz

by s ohledem na zmíněný § 330 odst. 1 NSZ platilo, že toto řízení bylo zahájeno ještě za účinnosti SZ a i po 1. lednu 2024 by stále bylo dokončováno podle dosavadních předpisů, tedy jako kdyby NSZ nenabyl účinnosti.

Podle § 330 odst. 3 NSZ pak ve vztahu k **řízením zahájeným před 1. lednem 2024 platí, že**

- **stavební řízení** týkající se stavby související s vyhrazenou stavbou dokončí stavební úřad, který toto řízení vedl před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona,
- **společné územní a stavební řízení** týkající se stavby související s vyhrazenou stavbou – **pokud je tato stavbou hlavní** – dokončí stavební úřad, který se stal podle tohoto zákona příslušným k vedení řízení o povolení vyhrazené stavby,
- **společné územní a stavební řízení** týkající se stavby související s vyhrazenou stavbou – **pokud je tato stavbou vedlejší v rámci souboru staveb** – dokončí stavební úřad, který toto řízení vedl před dnem nabytí účinnosti NSZ.

Znovu opakuji, že pokud bude žádost o vydání povolení na vyhrazenou stavbu podána po 1. lednu 2024, bude již řízení vedeno podle NSZ s výjimkou digitalizace. Ta i ve vztahu k těmto stavbám začne plně fungovat od 1. července 2024. O žádostech o vydání povolení na vyhrazenou stavbu podaných po 1. lednu 2024 bude rozhodovat již přímo Dopravní a energetický stavební úřad.

Použitelnost NSZ při povolování jiných záměrů

☛ **U ostatních, tj. „nevyhrazených“, staveb bude v přechodném období platit současný stavební zákon.**

Ustanovení § 334a odst. 3 věta první NSZ stanoví obecné pravidlo, které vylučuje v přechodném období použitelnost NSZ na záměry podle § 4 NSZ (s výjimkou vyhrazených staveb).

Jinými slovy, **v přechodném období (od 1. ledna 2024 do 30. června 2024) se při povolování všech ostatních záměrů, tedy záměrů jiných než vyhrazených staveb, bude postupovat podle SZ a právních předpisů s ním souvisejících ve znění do 31. prosince 2023 a řízení tak budou stále vést stavební úřady, které jsou k tomu nyní příslušné. Pro tyto záměry se tedy NSZ použije až u žádostech podaných ke stavebnímu úřadu po 1. červenci 2024.**

Ve vztahu k těmto stavbám tak může být až do 30. června 2024 podána žádost jak na vydání územního rozhodnutí, tak stavebního či společného povolení podle SZ. Pokud bude např. žádost o vydání stavebního povolení na tuto stavbu podána 30. června 2024, stavební úřad o ní i po 1. červenci dále povede řízení podle SZ a souvisejících právních předpisů (viz zmíněný § 330 odst. 1 NSZ). Pokud by do 30. června 2024 byla ve vztahu k těmto stavbám obstarána pouze závazná stanoviska dotčených orgánů, žádost o vydání povolení však byla podána až po 1. červenci 2024, toto řízení již bude vedeno plně podle NSZ. Aby se řízení dokončovalo stále podle dosavadních předpisů, musí být zahájeno do 30. června 2024, což znamená, že ke stavebnímu úřadu musí být do 30. června 2024 podána žádost o vydání povolení (být neúplná), nestačí pouze žádost o vydání závazného stanoviska podaná k dotčenému orgánu. Nicméně závazná stanoviska vydaná podle SZ budou využitelná i jako podklady pro řízení podle NSZ s ohledem na § 330 odst. 9 NSZ.

☛ **Pokud dříve zahájené stavební řízení nebude podle NSZ nutné, bude toto řízení po 1. červenci 2024 ukončeno.**

Pouze pokud by na tuto stavbu byla podána žádost o vydání povolení do 30. června 2024, avšak tato stavba by již podle NSZ nevyžadovala povolení, půjde sice o řízení zahájené před nabytím účinnosti NSZ (tímto datem se ve vztahu ke všem jiným než vyhrazeným stavbám rozumí 1. červenec 2024), ale toto řízení nebude po 1. červenci 2024 dokončováno podle SZ, ale bude z tohoto důvodu zastaveno podle § 330 odst. 2 NSZ. Nová právní úprava je totiž pro takovou stavbu mírnější než úprava dosavadní, neboť již nevyžaduje povolení. Bylo by tedy nespravedlivé takovýto záměr, o němž bylo zahájeno řízení před 1. červencem 2024, vůbec dále projednávat.

Kdo bude řízení zahájená před 1. červencem ve vztahu ke všem jiným než vyhrazeným stavbám po tomto datu dokončovat? Podle § 330 odst. 3 věta první NSZ platí, že řízení a postupy zahájené před dnem nabytí účinnosti NSZ dokončí stavební úřad, který se stal příslušným k vedení řízení nebo provedení postupu v dané věci podle tohoto zákona.

☛ Dřívější pravomocná územní rozhodnutí bude po 1. červenci 2024 možné jen doplnit.

Pro úplnost je ještě nutné dodat, že může také nastat situace, kdy na stavbu do 30. června 2024 bude vydáno pravomocné územní rozhodnutí, ale už se do tohoto data nestihne ke stavebnímu úřadu podat žádost o vydání stavebního povolení. Pak by podle § 330 odst. 6 NSZ bylo toto pravomocné územní rozhodnutí považováno za rozhodnutí v části věci v řízení o povolení záměru podle NSZ a stavebník by po 1. červenci 2024 podal na tuto stavbu žádost o vydání povolení podle NSZ, kdy stavební úřad vydaným povolením doplní ono částečné rozhodnutí.

Použitelnost předpisů dotčených změnovým zákonem a zákona o jednotném environmentálním stanovisku

☛ V přechodném období se zákon o jednotném environmentálním stanovisku použije pouze u vyhrazených staveb. U všech ostatních staveb bude toto stanovisko vydáváno až po 1. červenci 2024.

Jak bylo uvedeno výše, spolu s NSZ byl přijat i doprovodný změnový zákon. Tento zákon novelizoval více než 50 zákonů, které se dotýkají povolování staveb. Změnový zákon byl dále doplněn a změněn věcnou novelou NSZ a také doprovodným změnovým zákonem k zákonu o jednotném environmentálním stanovisku (JES). To vše ve svém důsledku s ohledem na § 334a NSZ klade otázku, podle jakých předpisů se bude postupovat při posuzování souladu záměrů podle NSZ se zájmy chráněnými podle jiných právních předpisů.

Tuto otázku nelze zodpovědět jinak, než že důsledky § 334a NSZ se vztahují i na zákony, které byly dotčeny změnovým zákonem. Ostatně § 1 odst. 2 NSZ stanoví, že NSZ určuje i podmínky pro integrovanou ochranu veřejných zájmů, což se mj. projevuje i v úpravě procesu vydávání závazných stanovisek pro účely řízení podle stavebního zákona (§ 175 až 179a NSZ) podle jiných právních předpisů. I z tohoto důvodu je nutné vztáhnout úpravu § 334a NSZ i na posuzování zájmů chráněných podle jiných právních předpisů. **V případě povolování jiných než vyhrazených staveb budou dotčené orgány chránící veřejné zájmy podle jiných právních předpisů v přechodném období (od 1. ledna 2024 do 30. června 2024) postupovat podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2023.**

To znamená, že pokud stavebník požádá o vydání závazného stanoviska či vyjádření na jinou než vyhrazenou stavbu do 30. června 2024, pak dotčený orgán tuto žádost vyřídí podle právních předpisů v současném znění, resp. znění do 31. prosince 2023.

Vydávání závazných stanovisek či vyjádření podle nové právní úpravy ve vztahu ke všem jiným než vyhrazeným stavbám bude probíhat až u žádostí o vydání těchto aktů podaných k dotčeným orgánům po 1. červenci 2024.

Výše uvedený výklad podporuje i znění § 19 odst. 6 zákona o JES (zákon č. 148/2023 Sb.), které reaguje na zakotvení přechodného období tak, že **v přechodném období se zákon o JES použije v období od 1. ledna 2024 do 30. června 2024 pouze u vyhrazených staveb.**

JES se tak v přechodném období bude vydávat pouze pro vyhrazené stavby. Všechny změny, které jsou dotčeny jednotlivými novelami obsaženými v změnovém zákonu a vztahují se k vydávání JES, se použijí podle nové právní úpravy ve znění od 1. ledna 2024 rovněž pouze pro vyhrazené stavby.

Pro povolování jiných než vyhrazených staveb nebude v přechodném období JES vydáváno, postupuje se proto podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2023. U těchto staveb se JES bude vydávat až po 1. červenci 2024.

Použitelnost NSZ, SZ a JES		
Postup	Právní úprava	
	Období do 31. 12. 2023	Přechodné období od 1. 1. do 30. 6. 2024
Územní plánování	SZ ve znění do 31. 12. 2023	SZ ve znění do 31. 12. 2023
Povolování vyhrazené stavby (příloha č. 3 k NSZ), staveb s ní souvisejících nebo staveb tvořících s ní soubor staveb	SZ ve znění do 31. 12. 2023	SZ – § 96b NSZ – část I, II, IV, V, VI [s výjimkou § 172, § 173, § 185 odst. 3 písm. c)], VIII, IX, X, XI, XII, zákon o JES
Povolování jiných staveb	SZ ve znění do 31. 12. 2023	SZ ve znění do 31. 12. 2023

A jak nabývá účinnosti změnový zákon?

Některé změny vyvolané změnovým zákonem nabývají účinnosti již 1. ledna 2024.

Změny obsažené v doprovodném změnovém zákonu, které se však netýkají vydání JES, resp. povolování záměrů podle stavebního zákona, nabývají účinnosti k 1. lednu 2024. Příklady ustanovení změnového zákona, které nabývají účinnosti 1. ledna 2024:

1) Překryvy autorizací platí pouze pro inženýry, nikoliv pro techniky či architekty

☛ Více svobody i více odpovědnosti.

Dne 1. ledna 2024 nabývá účinnosti ustanovení § 18 odst. 2 autorizačního zákona (zákon č. 360/1992 Sb.), které umožňuje překrývání autorizací některých vybraných oborů pro projektovou činnost. S možností překrývání autorizací v této oblasti již dříve počítaly vnitřní předpisy ČKAIT, nyní se tato problematika dostává na zákonnou úroveň. Podle tohoto ustanovení autorizovaný inženýr v oboru Pozemní stavby, Dopravní stavby, Stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, Mosty a inženýrské konstrukce, Technologická zařízení staveb, Městské inženýrství nebo Stavby pro plnění funkce lesa je v celém rozsahu stavby, příslušející oboru jeho autorizace, oprávněn vypracovávat všechny oborově vydělené části této dokumentace nebo projektové dokumentace, tedy části příslušející oborům Technika prostředí staveb, Geotechnika a Požární bezpečnost staveb. Zvláštní právní předpis upravující povinnosti autorizované osoby ani § 12 odst. 6 autorizačního zákona nejsou dotčeny.

Toto doplněné ujednání dává na jedné straně zdánlivě větší svobodu většině autorizovaných inženýrů, kteří vykonávají projektovou činnost u vybraných oborů. Ti si mohou samostatně v rámci jimi zpracovávané projektové dokumentace vypracovat jinak oborově vymezené profese, které jsou vyjmenované v tomto ujednání. V závěru ujednání se ovšem toto rozvolnění opět zmírňuje odkazem na § 12 odst. 6 autorizačního zákona, který opět povazuje autorizovanou osobu k přizvání odborníka na danou profesi „za všech okolností“. Závěr je takový, že dle § 18 odst. 2 autorizačního zákona je třeba vykládat jako možnost autonomního rozhodnutí autorizovaného inženýra ve vybraném oboru, zda u vyjmenovaného oboru přizve specialistu, nebo konkrétní situaci vyřeší v rámci projektové dokumentace samostatně, ovšem s příslušnou odpovědností. K tomu blíže v článku „*Jaký dopad má překrývání oborů autorizací na profesní odpovědnost?*“ v čísle 04/2023 časopisu Z+i.

Bude-li se tedy jednat o autorizovaného inženýra ve vybraném oboru dle § 18 odst. 2 autorizačního zákona a tento zpracuje projektovou dokumentaci i u vyjmenovaných oborově vydělených částí, bude stavební úřad na tuto projektovou dokumentaci nahlížet jako na dokumentaci zpracovanou oprávněnou osobou.

Zmíněná možnost překrývání autorizací u vyjmenovaných oborů je zákonem dána pouze pro autorizované inženýry, nikoliv autorizované techniky či autorizované architekty, a dále pouze pro projektovou činnost, ne však pro odborné vedení provádění stavby či její změny anebo odstranění stavby či pro výkon dozoru projektanta.

2) Zpracování požárně bezpečnostního řešení pro stavby kategorie I, II, III

☛ Stále probíhají jednání o vyjasnění odpovědnosti a rozsahu autorizací. Od 1. ledna 2026 by měly požárně bezpečnostní řešení staveb i v kategoriích I a II zpracovávat jen osoby autorizované v tomto oboru. Těch je nyní pouze 580!

Ve vztahu ke zpracování požárně bezpečnostního řešení jako části projektové dokumentace je nutné odkázat rovněž na zákon o požární ochraně (zákon č. 133/1985 Sb.). Ten podle § 39 odst. 1 člení stavby z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva na čtyři kategorie:

- stavby kategorie 0, nepředstavující zvláštní nebezpečí,
- stavby kategorie I, představující mírné nebezpečí,
- stavby kategorie II, představující zvláštní nebezpečí,
- stavby kategorie III, představující vysoké nebezpečí.

Kritéria a charakteristiku stavby pro její zařazení do příslušné kategorie stanoví prováděcí právní předpis. Pro stavby kategorie I, II a III se zpracovává požárně bezpečnostní řešení podle zvláštního právního předpisu, tím je vyhláška MV č. 246/2001 Sb., o požární prevenci. § 40 odst. 3 zákona o požární ochraně uvádí, že ke zpracování požárně bezpečnostního řešení kategorie I a II je oprávněna osoba, která je autorizována pro obor Požární bezpečnost staveb podle autorizačního zákona. Podle § 40 odst. 4 zákona o požární ochraně je ke zpracování požárně bezpečnostního řešení pro stavbu kategorie III oprávněna osoba, která je autorizována pro obor

Požární bezpečnost staveb podle autorizačního zákona a které k tomu současně byla udělena specializace v rámci tohoto oboru podle autorizačního zákona.

I tyto náležitosti musí stavební úřad ověřit v projektové dokumentaci při podání žádosti, aby mohl učinit závěr o tom, že příslušná část dokumentace je zpracována oprávněnou osobou. Pro naplnění těchto podmínek bylo změnovým zákonem v části II. čl. III body 5 a 6 stanoveno s účinností od 1. ledna 2024 přechodné období.

Bod 6 uvádí, že osoba, která je oprávněna ke zpracování požárně bezpečnostního řešení podle dosavadní právní úpravy, je oprávněna po dobu 2 let od nabytí účinnosti změnového zákona zpracovávat požárně bezpečnostní řešení staveb kategorie I a II. **Z výše uvedeného vyplývá, že požárně bezpečnostní řešení pro stavby kategorie I a II je až do 31. prosince 2025 oprávněn zpracovávat autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik v oboru Požární bezpečnost staveb a na základě § 18 písm. a) autorizačního zákona i autorizovaný inženýr v rozsahu oboru podle § 5 autorizačního zákona.**

To znamená, že autorizovaný inženýr, kterému byla udělena autorizace v oboru Pozemní stavby, je oprávněn vypracovávat celou dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí a celou projektovou dokumentaci staveb, tzn. včetně dílčích částí dokumentace, tedy včetně požárně bezpečnostního řešení. Obdobným příkladem je i oprávnění autorizovaného inženýra pro obor Dopravní stavby vypracovávat celou dokumentaci a projektovou dokumentaci včetně požárně bezpečnostního řešení vztahujícího se např. k přístupové komunikaci nebo oprávnění autorizovaného inženýra pro obor Stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství vypracovávat celou dokumentaci a projektovou dokumentaci včetně požárně bezpečnostního řešení vztahujícího se ke zdrojům požární vody.

Od 1. ledna 2026 bude oprávněn zpracovávat požárně bezpečnostní řešení pro stavby kategorie I a II pouze autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik v oboru Požární bezpečnost staveb.

Podle bodu 5 je osoba, která splňuje podmínky podle § 40 odst. 3 zákona o požární ochraně, oprávněna po dobu 5 let od nabytí účinnosti změnového zákona zpracovávat požárně bezpečnostní řešení staveb kategorie III a aplikovat odlišný postup podle § 99 zákona o požární ochraně.

Pro stavby kategorie III a užití odlišného postupu podle § 99 zákona o požární ochraně je tak požárně bezpečnostní řešení oprávněn zpracovávat do 31. prosince 2028 pouze autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik v oboru Požární bezpečnost staveb. Od 1. ledna 2029 bude ke zpracování požárně bezpečnostního řešení pro stavby kategorie III a užití odlišného postupu podle § 99 zákona o požární ochraně oprávněn pouze autorizovaný inženýr nebo autorizovaný technik v oboru Požární bezpečnost staveb, kterému byla současně udělena specializace.

K vyjasnění vzájemného vztahu § 18 odst. 2 autorizačního zákona a přechodného období podle změnového zákona ve vztahu ke zpracování požárně bezpečnostního řešení jsou iniciována jednání mezi MMR, GŘ HZS a ČKAIT.

A co vyhlášky?

Ty nové zatím nejsou. Pokud nebudou ani k 1. červenci 2024, měly by se používat ty stávající. Je to však vůbec možné?

Nové prováděcí právní předpisy, tj. zejména vyhlášky o dokumentaci staveb a vyhlášky o požadavcích na výstavby, jsou nyní projednávány a měly by nabýt účinnosti rovněž k 1. červenci 2024.

Ustanovení § 333 odst. 1 NSZ zmocňuje MMR jak k vydání vyhlášky o dokumentaci staveb, tak i celostátní vyhlášky o požadavcích na výstavbu. Co se týče technických požadavků na stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, stavby drah a civilní letecké stavby a rozsahu a obsahu dokumentace k těmto stavbám, ty budou obsaženy v samostatných vyhláškách, k jejichž vydání je podle § 333 odst. 2 NSZ zmocněno Ministerstvo dopravy (MD).

Podle § 152 odst. 2 NSZ jsou pak města Praha, Brno, Ostrava oprávněna vydat svoje městské předpisy, v nichž budou obsaženy podrobné požadavky na vymezování pozemků, požadavky na umístování staveb a technické požadavky na stavby odchýlně od celostátní vyhlášky. Uvedená města si však nemohou jinak určit požadavky na stavby technické infrastruktury a požadavky na výstavbu dálnic, silnic, drah a civilních leteckých staveb, které musí být stanoveny jednotně pro celou republiku.

Pokud by nové vyhlášky nebyly k 1. červenci 2024 účinné, platí ustanovení § 332a NSZ, podle kterého se do doby vydání nových prováděcích právních předpisů, nejpozději však do 1. července 2027, použijí dosavadní prováděcí právní předpisy, tj. prováděcí předpisy vydané k provedení § 194 SZ.

V případě dosavadních právních předpisů půjde zejména o vyhlášku č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, vyhlášku č. 398/2006 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, ale také nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Pražské stavební předpisy – PSP). Do doby, než bude pro Prahu vydán nový městský předpis, lze i nadále postupovat podle PSP, nejpozději však do 1. července 2027.

Přechodné ustanovení podle § 332a NSZ se týká i vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, a dalších prováděcích právních předpisů, které stanoví požadavky na dokumentaci či požadavky na výstavbu např. staveb dopravních, vodních děl, staveb pro plnění funkcí lesa apod. (např. vyhláška č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb, vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, vyhláška č. 239/2017 Sb., o technických požadavcích staveb pro plnění funkcí lesa).

Pokud by však k 1. červenci 2024 nebyly nové vyhlášky a používaly by se i nadále dosavadní prováděcí právní předpisy, je nutné při jejich aplikaci zohlednit zejména zákonné vymezení pojmů v § 4 až 14 NSZ a zákonné požadavky na výstavbu, tedy požadavky na vymezování pozemků, umístování staveb a technické požadavky na stavby, uvedené v části čtvrté NSZ. Pokud by došlo k rozporu mezi zněním NSZ a dosavadního právního předpisu, budou mít zákonné požadavky na výstavbu vždy podle § 332a NSZ přednost před zněním dosavadních prováděcích právních předpisů.

Stavebník si bude moci po dobu tří let vybírat, podle jaké vyhlášky si nechá zpracovat projektovou dokumentaci.

Možnost přikládat k žádosti o vydání povolení podle NSZ dokumentaci zpracovanou podle vyhlášky č. 499/2006 Sb. je až do 30. června 2027.

I kdyby k 1. červenci nabyla účinnosti nová vyhláška o dokumentaci staveb, je ještě nutné zmínit související § 329 odst. 1 NSZ. Podle tohoto přechodného ustanovení lze jako součást žádosti o povolení stavby nebo o rámcové povolení podané do 30. června 2027 namísto projektové dokumentace zpracované podle NSZ předložit i dokumentaci zpracovanou podle dosavadních právních předpisů, tedy podle vyhlášek č. 499/2006 Sb. či č. 146/2008 Sb., jde-li o:

- projektovou dokumentaci nebo dokumentaci pro ohlášení stavby,
- dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění stavby, doplněnou o architektonicko-stavební řešení a stavebně-konstrukční řešení zpracované podle prováděcího předpisu k tomuto zákonu,
- dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí o umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení,
- projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení nebo dokumentaci pro vydání společného povolení,
- dokumentaci pro vydání společného povolení, kterým se umísťuje a povoluje stavba dopravní infrastruktury podle liniového zákona, zpracovanou v omezeném rozsahu.

Stavebník si tedy po nabytí účinnosti NSZ může vybrat, pokud podá žádost o povolení stavby nejpozději do 30. června 2027, zda k této žádosti předloží dokumentaci zpracovanou podle NSZ a nových prováděcích předpisů či podle SZ a jeho prováděcích předpisů. Pokud by žadatel využil druhé možnosti, a byť by již existovala nová vyhláška na dokumentaci staveb, k žádosti podané podle NSZ připojí dokumentaci zpracovanou podle vyhlášek č. 499/2006 Sb. či č. 146/2008 Sb., stavební úřad pak podle § 239 odst. 5 NSZ v řízení podle tohoto zákona přezkoumává dokumentaci podle odstavců 1 až 4 podle dosavadních předpisů.

JUDr. Eva Kuzmová

členka Legislativní komise ČKAIT

Lávka přes Labe v Nymburce, která letos získala jednu ze čtyř hlavních Cen Inženýrské komory 2022, je dobrým příkladem bezbariérového řešení. Foto: HOCHTIEF CZ a. s.

Novela stavebního zákona přinesla i novou definici přístupnosti staveb

Nový stavební zákon zruší dosavadní vyhlášku č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Nahradit jí mají jiné předpisy, a to vyhláška o požadavcích na výstavbu a zcela nová česká technická norma. Ty však zatím nejsou. Možnost prodloužení platnosti bezbariérové vyhlášky až do 1. července 2027 by byla možná, pokud vyhláška nebude v rozporu s novým stavebním zákonem. Ten totiž dřívější požadavky na bezbariérové užívání staveb nově definuje jako požadavky na přístupnost staveb pro všechny osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Cílem je umožnit vstup do budov i veřejného prostoru a jejich užívání nejen handicapovaným občanům, ale i seniorům, těhotným ženám a lidem s malými dětmi.

Dne 5. června 2023 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „nový stavební zákon“ či „NSZ“), ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony (dále jen „novela NSZ“). Jedná se o druhou tzv. věcnou novelu NSZ, která s sebou přinesla i **změny týkající se přístupnosti staveb**.

Nová definice přístupnosti staveb je na úrovni zákona legislativně posílena

Novela NSZ zavádí v základních pojmech stavebního řádu zcela **novou definici přístupnosti**. Jednak je tento pojem legislativně posílen tím, že je nově zakotven přímo na úrovni zákona, a jednak je věcně zdůrazněna jeho univerzální hodnota. V ustanovení § 13 písm. d) nového stavebního zákona je přístupnost definována jako *vytváření podmínek pro samostatné a bezpečné využití pozemků a staveb osobami s pohybovým, zrakovým nebo sluchovým postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami a osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do 3 let (dále jen „osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace“)* s cílem bezbariérového užívání.

Pojem „přístupnost“ vychází z mezinárodního i evropského pojetí. Smyslem je samostatné, bezpečné a důstojné užívání

pozemků a staveb všemi potenciálními uživateli bez ohledu na jejich zdravotní stav, věk a pohlaví. Opatření musí umožnit jednoduchý a samostatný přístup, vstup, užívání venkovních ploch, budov, zařízení a služeb a opuštění objektu s ohledem na zajištění zdraví, bezpečnosti a důstojnosti uživatelů těchto staveb. Pojem „přístupnost“ je zejména předmětem článku č. 9 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, která byla přijata Valným shromážděním Organizace spojených národů 13. prosince 2006. Jejím účelem je podporovat, chránit a zajišťovat plné a rovné užívání všech lidských práv a základních svobod všemi lidmi s postižením a podporovat úctu k jejich přirozené důstojnosti.

Na nový pojem „**přístupnost**“ se vážou dvě legislativně-technické změny. V rámci definice je zavedena legislativní zkratka „**osoba s omezenou schopností pohybu nebo orientace**“ a bezbariérový přístup a užívání se mění na „**požadavky na přístupnost**“.

Poznámka: V dosavadní právní úpravě stavebního zákona č. 183/2006 Sb. se pracuje s termínem „bezbariérové užívání stavby“ jako s jedním z obecných požadavků na výstavbu – viz základní pojmy § 2 odst. 2 písm. e).

Bezpečnost je nadřazena přístupnosti

Novela NSZ v § 145 odst. 1 písm. e) mezi základní požadavky na stavby výslovně doplňuje přístupnost (bezpečnost a přístupnost při užívání, provozu a údržbě). Zároveň se výčet základních požadavků na stavby uvádí do souladu s evropskou legislativou, tj. bodem 4 přílohy I nařízení č. 305/2011 EU, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se ruší směrnice Rady 89/106/EHS.

Z hlediska aplikace je pojem „bezpečnost“ nadřazen pojmu „přístupnost“. Požadavek na bezpečnost se týká všech staveb. **Požadavek na přístupnost se týká pouze zákonem určených staveb, popřípadě pouze částí těchto staveb.** Ustanovení § 149 nového stavebního zákona uvádí, že v rámci požadavku na bezpečnost stavby se musí zohlednit také její přístupnost, přičemž u všech staveb se aplikují požadavky na bezpečnost a u příslušných staveb se aplikují synergicky požadavky na bezpečnost a přístupnost. Zvláště při provádění staveb jde o souběžný proces. Z uvedeného vyplývá, že **každá povinnost na dodržení bezpečnosti obsahuje také požadavek na zohlednění přístupnosti.**

Nový stavební zákon ve svém § 149 písm. b) zavádí příkladný výčet stavebních záměrů, které mají zásadní význam pro přístupnost osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Výčet obsahuje pět typů staveb:

1. stavby pozemních komunikací a veřejných prostranství,
2. stavby občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností,
3. společné prostory a domovní vybavení bytového domu,
4. byt zvláštního určení,
5. stavby pro výkon práce více než 25 osob, pokud charakter provozu v těchto stavbách umožňuje zaměstnávat osoby se zdravotním postižením.

V poslední, páté položce staveb pro výkon práce se slovo „nejméně“, použité v novele, nahrazuje slovy „více než“. Tato změna zajišťuje soulad s parametrem uvedeným v § 81 odst. 1 zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb.

Dozor projektanta je novou vybranou činností

Novela NSZ zavádí **novou vybranou činnost ve výstavbě, kterou je dozor projektanta** (viz § 155 písm. d) nového stavebního zákona). Dále se § 14 písm. h) definuje, že *dozorem projektanta je průběžný odborný dozor nad souladem realizace dokumentace pro provádění záměru s dokumentací o povolení záměru a nad prováděním záměru v souladu s dokumentací pro provedení záměru.*

Dozor projektanta může vykonávat pouze autorizovaná osoba. Dozor projektanta znamená, že se projektant účastní kontrolních prohlídek stavby a dohlíží na to, aby byla stavba prováděna podle jím zpracované dokumentace, případně může po dohodě se zhotovitelem a stavebníkem navrhopvat úpravy řešení. **Nová právní úprava tímto bude eliminovat vznik chyb při realizaci staveb, a to i v oblasti přístupnosti staveb. Dozor projektanta je však ze zákona povinný**

pouze u vyhrazených staveb uvedených v příloze č. 3 k NSZ a u staveb financovaných z veřejných prostředků, tam však mimo sítě technické infrastruktury.

Dopravní a energetický stavební úřad bude povolovat velké dopravní stavby

Nově je v § 17 odst. 1 nového stavebního zákona ustanoven **Dopravní a energetický stavební úřad, který je správním úřadem s celostátní působností ve věcech stavebního řádu podřízeným Ministerstvu dopravy.** Jeho úkolem bude povolovat tzv. vyhrazené stavby, kterými jsou velké infrastrukturní projekty s celostátním významem a jež jsou uvedeny v příloze č. 3 nového stavebního zákona. Jeho odvolacím orgánem dle § 32a odst. 1 nového stavebního zákona budou Ministerstvo dopravy a Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Zatím však nejsou prováděcí právní předpisy ani metodiky

Nový stavební zákon ve svém § 334 ruší vyhlášku č. 398/2009 sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Nově má být podle NSZ **přístupnost staveb integrální součástí požadavků na výstavbu.**

- **Ministerstvo pro místní rozvoj** v návaznosti na § 152 odst. 1, § 158 odst. 5 a § 333 odst. 1 nového stavebního zákona je nyní zmocněno k přípravě dvou zásadních vyhlášek:
 - **vyhlášky ke stanovení podrobných požadavků na výstavbu**, která bude obsahovat požadavky na vymezování pozemků, požadavky na umístování staveb a technické požadavky na stavby,
 - **vyhlášky ke stanovení podrobného obsahu a rozsahu projektové dokumentace.**
- Ministerstvo pro místní rozvoj dále v souladu s § 31 odst. 1 nového stavebního zákona bude metodicky sjednocovat výkon působnosti stavebních úřadů v oblasti stavebního řádu a požadavků na výstavbu, a to včetně přístupnosti.
- **Ministerstvo dopravy** dle ustanovení § 333 odst. 2. vydá **vyhlášku, kterou stanoví technické požadavky na stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, stavby drah a civilní letecké stavby a rozsah a obsah projektové dokumentace k těmto stavbám.** Ministerstvo dopravy také v souladu s § 31 odst. 2 nového stavebního zákona metodicky sjednocuje výkon působnosti stavebních úřadů u staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, staveb drah a civilních leteckých staveb v oblasti požadavků na výstavbu, a to včetně přístupnosti.
- **Hlavní město Praha, statutární město Brno a statutární město Ostrava** mohou v přenesené působnosti a v souladu s ustanovením § 152 odst. 2 a 3 a § 333 odst. 3 nového stavebního zákona vydat své požadavky na výstavbu. Tyto předpisy se pro daná území použijí přednostně, pokud v nich nějaká věc nebude řešena, pak se pro předmětnou problematiku použije subsidiárně řešení podle celostátní vyhlášky.

Nová česká technická norma pro přístupnost je rovněž v přípravě

Jak již bylo zmíněno, samostatná bezbariérová vyhláška č. 398/2009 Sb. bude zrušena a přístupnost bude integrována do nové vyhlášky o požadavcích na výstavbu (pozn. v současné době probíhá vypořádání připomínek této vyhlášky). Obdobně se postupuje také u vyhlášky o dokumentaci staveb. Záměrem této změny je ukázat a zejména zdůraznit, že přístupnost není pouze vedlejší doplněk, ale že je komplexně začleněna mezi požadavky na stavby. Cílem zcela nového konceptu je důslednější aplikace ustanovení v otázce přístupnosti. Paragrafové znění připravované vyhlášky o požadavcích na výstavbu stanoví větší rozsah přístupnosti oproti paragrafovému znění stávající vyhlášky č. 398/2009 Sb. Místo odkazů na přílohy bude v nové vyhlášce odkazováno na nově určenou normu **ČSN 73 4001, jež je v současné době rovněž v přípravě**. Vyhláška o požadavcích na výstavbu stanoví rozsah přístupnosti, kdežto nová česká technická norma bude obsahovat požadavky na technické řešení. Tento postup byl zvolen zejména z toho důvodu, že normy ze své podstaty mohou obsahovat daleko větší míru podrobností a zejména tolik žádaná grafická schémata vzorových řešení.

Zpracování specializované normy na přístupnost staveb si Ministerstvo pro místní rozvoj zadalo u České agentury pro standardizaci jako nový normalizační úkol. Norma bude vycházet z evropské normy ČSN EN 17210 Přístupnost a využitelnost

zastavěného prostředí a doprovodných dokumentů (technické zprávy TNI CEN TR 17621 Přístupnost a využitelnost zastavěného prostředí – Technické prováděcí požadavky a specifikace a TNI CEN TR 17622 Přístupnost a využitelnost zastavěného prostředí – Posouzení shody) a bude cíleně sloužit k aplikaci vyhlášky o požadavcích na výstavbu.

Jak dlouhé bude přechodné období?

Nový stavební zákon nabývá účinnosti 1. ledna 2024, avšak zavádí tzv. přechodné období od 1. ledna 2024 do 30. června 2024; viz § 334a nového stavebního zákona. To v zásadě znamená, že 1. ledna 2024 nabude zákon účinnosti pouze pro vyhrazené stavby v působnosti Dopravního a energetického stavebního úřadu a pro všechny ostatní stavby nabude účinnosti až 1. července 2024. Do této doby se při povolování jakýchkoliv staveb kromě vyhrazených bude postupovat podle dosavadních právních předpisů, tzn. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcích právních předpisů. **Dosavadní prováděcí právní předpisy k současnému stavebnímu zákonu lze aplikovat do vydání nových prováděcích předpisů, nejpozději však do 1. července 2027 (viz § 332a nového stavebního zákona).**

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D. (ČKAIT 1103496, II00, IP00)
členka Představenstva ČKAIT

První návrh vyhlášky o dokumentaci staveb prošel odbornou diskuzí ČKAIT

ČKAIT měla možnost na začátku října zpracovat připomínky k návrhu nové vyhlášky o dokumentaci staveb. Její návrh byl na MMR odeslán v pondělí 16. října 2023.

Z MMR jsme obdrželi dvě části návrhu textu vyhlášky, a to **pro povolení stavby a pro povolení souboru staveb**. Předkládaný text byl sestaven jako základ pro tvorbu vyhlášky. Obsahoval zjednodušený rozsah dokumentace, který odpovídal přibližně současnému rozsahu dokumentace pro územní rozhodnutí.

Zaslaný obsah vyhlášky pro stavební povolení je podstatně jednodušší než za současné praxe. Oslovení členové naší Komory a jejího vedení obecně dlouhodobě s výrazným zjednodušením dokumentace nesouhlasí. Komora proto navrhuje, aby byl zachován současný princip, členění a obsah dokumentace. A to zejména proto, aby bylo možné dostatečně plnit základní požadavky na stavby určené v novém stavebním zákoně a technicky stavbu popsat, vykreslit a vyřešit v takovém rozsahu, aby byla projednatelná s dotčenými orgány a následně mohla získat stavební povolení.

Při sestavení konečné varianty připomínek vycházeli členové Legislativní komise a aktivu Pozemních staveb z návrhů zaslaných autorizovanými osobami ČKAIT. **Komorový**

návrh obsahu vyhlášky o dokumentaci staveb vychází z původního textu připraveného Ministerstvem pro místní rozvoj, ale **upravuje a doplňuje jeho tradiční členění obvyklé u dosud platné vyhlášky o dokumentaci staveb č. 499/2006 Sb.**, a to následovně:

- A** – Základní údaje o stavbě jsou nyní nazvány průvodní list.
- B** – Zahrnuje souhrnnou technickou zprávu s obvyklým poměrně rozsáhlým popisem řešení stavby.
- C** – Obsahuje celkem čtyři typy situací s možností doplnění další situace se speciálním obsahem.
- D** – Vlastní stavební dokumentace se člení na **část D1** – Dokumentace stavebních objektů, inženýrských objektů a **část D2** – Dokumentace technologických a výrobních zařízení. D1 zachovává čtyři podčásti podle členění původní vyhlášky: D1.1. Architektonické a stavební řešení, D1.2. Základní statické posouzení, D1.3. Požární bezpečnost a D1.4. Technická zařízení. U většiny těchto částí byly doplněny stručné obsahy.
- E** – Dokladová část.

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D. (ČKAIT 0200368, IP00, IS00)
předseda oblasti Plzeň

Konverze bývalých jatek na galerii Plato Ostrava, která získala čestné uznání v rámci Ceny Inženýrské komory 2022, se realizovala podle návrhu polského architekta. Realizace jeho smělých plánů na „pohyblivou architekturu“ byla pro zkušené české statiky velkou výzvou. Foto: © PLATO Ostrava – autor Martin Polák

Problematika účasti hostujících osob v zadávacích řízeních

Je možné omezit účast hostujících osob v zadávacích řízeních? Jak postupovat v případech, kdy zahraniční uchazeč o veřejnou zakázku pochází ze země, kde obdoba české autorizace neexistuje?

V rámci činnosti Komise pro zákon o zadávání veřejných zakázek ČKAIT se opakovaně setkáváme s různými názory na možnost účasti zahraničních osob, které získají postavení osoby hostující dle § 30n zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, v platném znění (dále jen „autorizační zákon“), v zadávacích řízeních dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“).

Uvedené úvahy se týkají převážně snah účast hostujících osob v zadávacích řízeních určitým způsobem omezit či vyloučit. Důvodem k nim jsou zejména některé negativní zkušenosti se zneužíváním institutu hostující osoby v podobě překračování mantinelů pro dočasný nebo příležitostný výkon činnosti na území ČR, případně úvahy nad nerovným postavením vůči osobám usazeným a českým autorizovaným osobám – hostující osoby totiž musí plnit méně povinností a nepodléhají dozorové pravomoci ČKAIT. Cílem tohoto článku je proto informovat o limitech, které v tomto směru vyplývají zejména z práva Evropské unie.

Výkon vybraných činností ve výstavbě občany EU

Výkon vybraných činností ve výstavbě občany EU upravuje část šestá autorizačního zákona. Tato ustanovení jsou dílčí transpozicí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací, ve znění pozdějších předpisů. Vybrané činnosti ve výstavbě mohou v České republice vykonávat občané EU, kteří získali potřebnou kvalifikaci k výkonu vybrané činnosti v jiném členském státě EU, a to buď jako usazení architekti, usazení inženýři a usazení technici činní ve výstavbě (dále jen „usazené osoby“), anebo jako hostující architekti, hostující inženýři a hostující technici činní ve výstavbě (dále jen „hostující osoby“).

Usazenou osobou se rozumí osoba, která na území České republiky vykonává soustavnou vybranou činnost nebo na území České republiky má podnik nebo organizační složku. **Hostující osobou** se pak rozumí osoba, která je usazená na území jiného členského státu a na území České republiky vykonává vybranou činnost **dočasně nebo příležitostně**. Oprávnění

hostujících osob vykonávat činnost na území České republiky je projevem zásady volného pohybu služeb vyplývajícího z práva EU; její limity jsou nastaveny právě uvedenou směrnicí, resp. autorizačním zákonem. Z uvedeného plyne, že výkon činnosti hostujících osob nelze ani vnitrostátním právním předpisem více omezovat.

Z § 6 Směrnice ČKAIT pro uznávání odborné kvalifikace vyplývá, že ČKAIT při zápisu hostující osoby do seznamu registrovaných osob zohlední zejména **dobu trvání, četnost, pravidelnost a nepřetržitost výkonu** oznamované vybrané činnosti na území České republiky. Co se týče délky výkonu, směrnice nepovažuje za dočasnou a příležitostnou činnost trvající déle než **12 měsíců (za určitých okolností 18 měsíců)**, pokud žadatel neprokáže opak či pokud doba není z objektivních příčin ČKAIT prodloužena. Ze směrnice lze rovněž dovodit, že příležitostný charakter činnosti je zpravidla spojen s výkonem činnosti pouze na jednom díle, projektu či stavbě, které musí být v oznámení specifikovány.

Prokazování autorizace v zadávacích řízeních

V zadávacích řízeních dle ZZVZ může být v rámci prokazování kvalifikace vyžadováno prokázání odborné způsobilosti (autorizace) dle autorizačního zákona osobami, které se účastní zadávacího řízení, a to ať už v pozici dodavatele, poddodavatele, nebo v pozici odborně způsobilé osoby – zaměstnance dodavatele. Požadavek na tuto odbornou způsobilost může být přitom ze strany zadavatele požadován:

- **v rámci profesní způsobilosti** dle § 77 odst. 2 písm. c) ZZVZ (odborná způsobilost dodavatele nebo jiné osoby, pokud je pro plnění veřejné zakázky vyžadována právními předpisy), nebo
- **v rámci technické kvalifikace** dle § 79 odst. 2 písm. d) ZZVZ jako požadavek na odbornou způsobilost určitého člena týmu.

V obou případech je přitom podle aktuální právní úpravy tento požadavek nepovinný. To znamená, že zadavatel není povinen již v zadávacím řízení ověřovat, zda dodavatel příslušnou autorizaci disponuje, byť v rámci plnění veřejné zakázky (smlouvy) tuto odbornou způsobilost pro výkon vybraných činností ve výstavbě bude potřebovat. V praxi však z pochopitelných důvodů zadavatelé tuto odbornou způsobilost často vyžadují.

Prokazování odborné způsobilosti zahraničními osobami v zadávacích řízeních

Pro prokazování odborné profesní způsobilosti v zadávacím řízení zahraničními osobami je relevantní **§ 81 ZZVZ**: „*V případě, že byla kvalifikace získána v zahraničí, prokazuje se doklady vydanými podle právního řádu země, ve které byla získána, a to v rozsahu požadovaném zadavatelem.*“

Ve vztahu k profesní způsobilosti je relevantní **§ 77 odst. 3 ZZVZ**: „*Doklady podle odstavce 1 nebo 2 dodavatel nemusí předložit, pokud právní předpisy v zemi jeho sídla obdobnou profesní způsobilost nevyžadují.*“

Dále se uplatní **§ 45 odst. 3 ZZVZ**, který stanoví: „*Pokud tento zákon nebo zadavatel vyžaduje předložení dokladu podle právního řádu České republiky, může dodavatel předložit obdobný doklad podle právního řádu státu, ve kterém se tento doklad vydává; [...] Pokud se podle příslušného právního řádu požadovaný doklad nevydává, může být nahrazen čestným prohlášením.*“ Tato úprava odpovídá také svému předobrazu v čl. 58(2) evropské zadávací směrnice 2014/24/EU.

V praxi se vyvinuly dva možné přístupy k prokazování odborné způsobilosti zahraničními osobami v zadávacích řízeních:

- **První přístup**, který v praxi zřejmě převažuje, je takový, že již v rámci prokázání kvalifikace (tedy v nabídce či žádosti o účast, dle typu zadávacího řízení) musí být doloženo osvědčení o registraci jako osoba hostující nebo osoba usazená. Tento přístup se vyvinul za předchozí právní úpravy, zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, podle nějž platilo, že zahraniční dodavatel prokazoval splnění kvalifikace způsobem podle právního řádu země svého sídla, pokud ze zvláštního právního předpisu nevyplývalo jinak. Právě z tohoto dovětku bylo dovozováno, že národní úprava např. v autorizačním zákoně má v takovém případě přednost a zadavatel je povinen vyžadovat prokázání tohoto kvalifikačního požadavku podle českých předpisů.
- **Druhý přístup**, který více odpovídá smyslu právní úpravy a principům volného pohybu služeb na vnitřním trhu EU, je takový, že předložení osvědčení o registraci jako osoba hostující nebo osoba usazená se v rámci prokázání kvalifikace nevyžaduje a v souladu s § 81 ZZVZ se zadavatel spokojí s předložením příslušných dokladů ze země sídla dodavatele (či odborně způsobilé osoby). V takovém případě nastávají dvě možné situace:

V zemi sídla zahraničního dodavatele existuje obdoba autorizace (což je pravidlem – jde např. o Slovensko, Polsko, Maďarsko, Německo a Rakousko) – v takovém případě se tedy postupuje dle § 81 ZZVZ a účastník zadávacího řízení v nabídce předkládá obdobné „osvědčení o autorizaci“ ze země svého sídla (tedy např. autorizačné osvědčenie vydané Slovenskou komorou stavebných inžinierov); zahraničnímu dodavateli však samozřejmě nic nebrání doložit již v nabídce české osvědčení o registraci jako osoba hostující či usazená, pokud jím disponuje, není k tomu však nucen.

V zemi sídla zahraničního dodavatele obdoba autorizace neexistuje (dle dostupných informací jde např. o Belgie či Rumunsko) – v tomto případě se aplikuje § 77 odst. 3 ZZVZ, účastník zadávacího řízení tedy nemusí tyto doklady předložit, pokud právní předpisy v zemi jeho sídla takovou odbornou způsobilost nevyžadují; v nabídce by však měl předložit prohlášení, z něhož budou tyto skutečnosti vyplývat. Zejména tento případ bývá odbornou veřejností vnímán negativně. Nicméně je třeba si uvědomit, že neexistence obdoby autorizace ve státě sídla zahraničního dodavatele neznámá, že by tato osoba nemusela mít pro plnění veřejné zakázky status osoby usazené či hostující. Spíše je tento případ zřejmě složitější pro ČKAIT co se týká posouzení odborné kvalifikace žadatele, neboť se nemůže opírat o obdobné posouzení

provedené zahraniční profesní organizací. ČKAIT ale může před zápisem do seznamu hostujících osob odbornou kvalifikaci žadatele posoudit sama.

Před uzavřením smlouvy musí být zahraniční účastník osobou usazenou nebo hostující

Rovněž v rámci druhého přístupu může zadavatel následně ověřit, že předmětná osoba je osobou usazenou či hostující v ČR, avšak měl by tak učinit až následně, a to tím způsobem, že bude doložení požadavku na předložení osvědčení o registraci jako hostující či usazené osoby vyžadovat jako:

- další podmínku uzavření smlouvy dle § 104 písm. a) ZZVZ, nebo
- smluvní podmínku.

V prvním případě – tedy před uzavřením smlouvy – by tedy k doložení příslušného osvědčení vyzýval vybraného dodavatele dle § 122 odst. 3 písm. b) ZZVZ. Tato varianta je pro zadavatele jistější, neboť má splnění prokázáno již před uzavřením smlouvy. Aby se však nejednalo jen o skrytou žádost o předložení tohoto kvalifikačního požadavku již v nabídce, musí být lhůta pro předložení osvědčení o registraci přiměřená tomu, aby o ně dodavatel mohl zažádat a reálně je získat až v okamžiku, kdy má přiměřenou jistotu, že zakázku bude plnit. Tím tedy zpravidla dochází k prodloužení zadávacího řízení. **Z judikatury Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže však vyplývá, že zadavatel musí poskytnout dostatečnou lhůtu pro získání usazení či hostování i tehdy, pokud tyto doklady vyžaduje již v nabídce.** Obě situace se tedy příliš neliší.

Ve druhém případě – smluvní podmínky – nedojde k prodloužení zadávacího řízení, avšak v případě, že vybraný dodavatel (resp. již zhotovitel) požadované usazení či hostování nezíská, bude muset zadavatel zřejmě odstoupit od smlouvy či ji vypovědět a zadávací řízení bude zmařeno. Určitým řešením je pak oslovení druhého dodavatele v pořadí na základě výhrady změny dodavatele dle § 100 odst. 2 ve spojení s § 222 odst. 10 písm. a) ZZVZ, nicméně po uzavření smlouvy již tyto dodavatelé nejsou svojí nabídkou vázáni a smlouvu uzavřít nemusí; situace zadavatele je proto slabší.

Postavení hostujících osob v zadávacích řízeních

Jak bylo uvedeno výše, výkon vybraných činností ve výstavbě občany EU v podobě hostování je jedním ze způsobů předvídaných autorizačním zákonem (a příslušnou evropskou směrnicí 2005/36/ES). Jako takový nemůže být zpochybňován či

omezován, a to bez ohledu na skutečnost, že takový výkon činnosti musí být svým charakterem dočasný a příležitostný.

V oblasti veřejných zakázek pak platí, že osvědčení o registraci jako osoba hostující je pro účast v zadávacím řízení naprosto dostačující. Jakékoliv omezování, byť formou zákona, by bylo v rozporu s právem Evropské unie a jako takové nepřipustné. České republice by v krajním případě hrozilo odsouzení před Soudním dvorem Evropské unie a uložení pokuty, problémy by mohly nastat také při čerpání fondů Evropské unie.

Nelze přitom vyloučit, že se časem prosadí výše popsany přístup, při němž bude pro vlastní účast v zadávacím řízení postačovat osvědčení o odborné způsobilosti ze země usazení a osvědčení o hostování v České republice bude muset být předloženo až následně před podpisem smlouvy či v rámci jejího plnění.

Rovněž je třeba připomenout, že dodavatelé nemají v zadávacím řízení jistotu, že veřejnou zakázku získají. Účast hostující osoby ve vícero souběžných zadávacích řízeních by proto neměla být považována za rozpornou s principem dočasného a příležitostného výkonu činnosti. Samozřejmě v případě získání jedné ze zakázek by osoba již neměla o získání další veřejné zakázky usilovat.

ZZVZ rovněž nemá být primárním nástrojem kontroly dodržování předpisů o uznávání kvalifikace zahraničních osob. Na druhou stranu je samozřejmě v zájmu zadavatele, aby si dodržování těchto povinností ošetřil smluvně. Měl by tedy vyžadovat, aby osoba v případě díla trvajícím déle než jeden rok získala status usazení. Obdobně by měl dané osobě smluvně zakázat výkon dalších činností, které by byly v rozporu s dočasným a příležitostným charakterem. Tyto povinnosti je pochopitelně vhodné utvrdit smluvní pokutou.

Jakkoliv článek hovoří o zadávacích řízeních dle ZZVZ, s ohledem na zásadu nediskriminace a rovného zacházení je obdobné principy třeba aplikovat i pro veřejné zakázky malého rozsahu.

Závěrem lze tedy shrnout, že účast hostujících osob v zadávacích řízeních i výběrových řízeních veřejných zakázek malého rozsahu nelze žádným způsobem omezovat. Dodržování omezení plynoucích z jejich postavení je vhodné ošetřit smluvně. Zadavatel však nemá být primární osobou, která tyto povinnosti kontroluje.

Mgr. David Dvořák, LL.M., Ph.D.
člen Legislativní komise ČKAIT

Navrhování zděných staveb 2. část – webinář/seminář

**16. listopadu 2023 od 14.30 do 18.00 hod., online i prezenčně
přednášková místnost v 1. patře, Sokolská 15, Praha 2**

Jak navrhovat zděné stavby dnes a v podmínkách 2. generace eurokódů – legislativní a obsahové požadavky, poznatky z konference Statika staveb Plzeň 2023, detaily.
Přednášející: **Ing. Luděk Vejvara, Ph.D., FEng**

seminář

webinář

Slovenský tunel Milochov na trati Púchov – Žilina razí česká firma *S u b t e r r a a.s.* podle projektové dokumentace slovenských inženýrů REMING CONSULT a.s. Stavba kandiduje na ocenění Zahraniční stavba roku 2023. Foto: *abf-nadace.cz*

Pojištění odpovědnosti a mezinárodní spolupráce stavebních odborníků

Odborné činnosti ve výstavbě mají nezřídka zahraniční přesah. Stále častěji se stává, že pracovní povinnosti zavedou autorizované osoby (AO) mimo ČR a mnohdy i velmi daleko za hranice EU. Stejně tak přibývají případy, kdy zahraniční odborníci pracují v českém stavebnictví. V tomto článku se soustředíme na základní informace o odborné spolupráci ve stavebnictví na mezinárodní úrovni ve vztahu k pojištění odpovědnosti za škody.

V posledních letech se mezinárodní spolupráce na odborné úrovni v oblasti stavebnictví dynamicky rozvíjí. Řeč je například o složitých mezistátních dopravních sítích, kde je kooperace na mezinárodní úrovni klíčová. Stavební úřady stále častěji projednávají řízení o výstavbě různých typových projektů, od nákupních středisek přes obchodní centra až po velkosklady nejrozličnějších nadnárodních e-shopů. Samozřejmostí je také široká paleta stále se zdokonalujících energeticky úsporných staveb. Podobných příkladů je celá řada a rozvoj zastavit nelze. Odborníci ve svém oboru, jako jsou i autorizované osoby ČKAIT, tak mají stále častěji příležitost vykonávat svou profesi v zahraničí, dnes už prakticky kdekoli na světě. To ovšem v případě zavinění škody může znamenat povinnost AO k její náhradě v diametrálně odlišných cenových relacích, než je tomu na domácí půdě.

Jak je to s profesním pojištěním ve stavebnictví v rámci EU?

Nejjednodušší, i když často náročná kritéria pro výkon kvalifikovaných činností mají všeobecně odborníci v rámci EU, kam také kroky AO směřují nejčastěji. Jednou ze čtyř základních svobod tohoto uskupení je „volný pohyb pracovníků“,

který v oblasti specializovaných odvětví nejlépe harmonizuje **Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací (dále jen „Směrnice“)**. Tento legislativní právní akt si klád a stále klade za dlouhodobý cíl hlavně dodržování základních principů EU (v době svého vzniku principů ES), konkrétně zásady rovnoprávnosti, zákaz diskriminace a jednotný přístup ke všem odborníkům mezi jednotlivými členskými státy. Sjednocuje tak základní pravidla, která dopadají i na autorizovanou činnost členů ČKAIT.

S ohledem na její obecně závazný charakter implementovaly Směrnicí jednotlivé členské státy více či méně do svých právních řádů. Jeden z hlavních pilířů EU je touto cestou regulován zejména v těch oblastech, kde zákony jednotlivých zemí EU podmiňují výkon odborné činnosti například dosažením vyššího stupně odborné způsobilosti či splněním zvláštních kvalifikačních předpokladů.

Autonomie jednotlivých zemí EU ovšem nesmí být těmito předpisy dotčena, a tak se i tato Směrnice, stejně jako podobné normativní právní akty, soustředí především na sjednocování pravidel, nikoliv na samotná kritéria. Konkrétní podmínky na vzdělání, praxi či odborné znalosti si pro výkon odborné činnosti

stanovuje každý členský stát samostatně a stejně tak může definovat povinnost sjednat si před započítáním výkonu odborné činnosti pojištění profesní odpovědnosti podobně, jako je tomu v ČR.

Naši zákonodárci zapracovali zmíněnou Směrnicí do právního řádu ČR v podobě **zákona č. 18/2004 Sb.**, který zkráceně nazvali „Zákon o uznávání odborné kvalifikace“. V oblasti odborných činností ve výstavbě dohlíží na splnění odborných kritérií profesní komory ČKAIT či ČKA. Pro stavební inženýry a techniky platí předpis *Směrnice pro uznávání odborné kvalifikace osoby usazené, resp. pro ověření odborné kvalifikace osoby hostující* (dále jen „směrnice ČKAIT“), kterou schválilo Představenstvo ČKAIT dne 31. listopadu 2019 a která nabyla účinnosti dne 1. ledna 2020.

Většina zemí EU v nejrůznějších pracovních odvětvích obvykle řeší situaci podobně a zajišťuje chod a dohled nad dodržováním zákonných podmínek prostřednictvím specializovaných komor, svazů či obdobných uskupení. Zmíněná Směrnice si tedy klade za cíl, aby jednotlivé státy nestanovovaly v oblasti pojištění odlišná kritéria či nevyžadovaly např. vyšší limity pojistného plnění u zahraničních pracovníků oproti domácím. Zkrátka aby dosáhly jednotného přístupu.

Je pro mé odborné působení v zahraničí dostačující pojištění sjednané v rámci ČKAIT?

Pro odpověď na tuto otázku je zásadní, zda cílová země vyžaduje pro výkon odborné činnosti ve výstavbě také členství v nezávislé stavovské organizaci či příslušnost k ní podobně, jako je tomu v případě ČR a ČKAIT. Dále je důležité, zda je podmínkou takové příslušnosti i povinnost sjednat si pojištění profesní odpovědnosti. Zároveň hrají roli právní či jiné stavovské předpisy, které mohou určovat minimální požadavky na parametry a rozsah pojistné ochrany. Tyto základní faktory potom rozhodnou, zda je dostačující pojištění, které má AO sjednané v rámci členských poplatků ČKAIT, či zda je nutné nějaké připojištění nad jeho rámec. Obecně je situace opět jednodušší v rámci Evropské unie, kde platí pro výkon odborných činností všeobecně velmi podobná pravidla a podmínky. Někde jsou velmi liberální, jako například ve Francii, kde v podstatě stačí jednoduchá atestace plus 3 roky praxe. Ovšem naopak třeba v Chorvatsku tamní Chorvatská komora stavebních inženýrů HKIG stanovuje svým stavovským předpisem požadavek na minimální limit pojistného plnění v přepočtu ve výši cca 5 mil Kč a dalších podmínek také není zrovna málo.

Autorizovaní inženýři a technici se s žádostí o hostování nejčastěji obrací na Slovenskou komoru stavebních inženýrů, která je obdobou ČKAIT. Ta uznává rozsah pojištění, jež má česká AO sjednané u české ČSOB pojišťovny, a.s. Požadavky slovenské inženýrské komory jsou velmi podobné té české, nijak nevybočují. Podmínky na rozsah či parametry pojištění nejsou dopodrobna definovány žádným právním ani jiným stavovským předpisem, stejně jako v případě ČR. Není tedy potřeba nic připojišťovat a pojištění hrazené z členských příspěvků AO ČKAIT lze použít ve stejném rozsahu i v případě hostování ve slovenské komoře.

Ne všude v EU jsou podmínky pro přicházející odborníky benevolentní. V různých státech mohou být požadavky velmi specifické, nebo naopak mohou zcela chybět a pojištění pro výkon činnosti nemusí být podmínkou. V rámci EU se lze ale spoň odvolávat na její základní svobody a principy, v tomto případě konkrétně na zákaz diskriminace či na rovnoprávnost a rovnocenný přístup. Pokud pojištění splňuje požadovaná minimální kritéria dané země či stavovské organizace, potom by se hostující osoba neměla setkat se situací, že jí nebude uznáno jen proto, že je „zahraniční“. Naopak svévolné odmítnutí jednotlivé komory či svazu by v případě sporu před Soudním dvorem EU v Lucemburku bylo považováno za neopodstatněné, až diskriminační.

Co když mě pracovní povinnosti zavedou až za hranice EU? Co mě čeká z hlediska pojištění?

Pestrost odborných činností ve výstavbě nezná hranic a většina odborníků, jakými jsou i AO ČKAIT, může odborné činnosti v oblasti stavebnictví provádět prakticky kdekoli na světě. Zde se ovšem nelze odvolávat na stejné hodnoty a principy, jaké má např. EU. V některých „nečlenských“ zemích jsou podmínky pro výkon odborných činností velmi odlišné a mnohdy nelze hovořit o rovném přístupu. V případě zavinění škody se lze z hlediska povinnosti k její náhradě a pojištění odvolávat na jednotné principy a hodnoty. To eliminuje pravděpodobnost, že AO bude muset v případě zavinění škody financovat neadekvátní náhradu či že bude jako zahraniční pracovník v procesu šetření škody diskriminována. Přesto se můžeme v některých zemích světa setkat s diskriminací zahraničních pracovníků. S ohledem na statistiky tak mají takřka všechny české pojišťovny automaticky vyloučeny škody, které vzniknou na území USA a Kanady. U mnoha pojišťoven nelze tuto výluku zrušit, či dokonce ani zmírnit, a to ani za příplatek. Toto neplatí o rámcové pojistné smlouvě sjednané ve prospěch AO, kde lze USA a Kanadu za příplatek připojistit.

Jak je to s pojištěním, když chce odborník ze zahraničí působit v ČR?

V ČR je výkon odborných činností ve výstavbě podmíněn zmíněnou příslušností k ČKAIT či ČKA, které po splnění obecně známých podmínek a kvalifikačních předpokladů také svým zahraničním kolegům udělují autorizaci na základě **§ 7 písm. b) zákona č. 360/1992 Sb., autorizační zákon** (dále jen „AZ“). K dalším podmínkám patří i povinnost sjednat si před započítáním výkonu autorizované činnosti pojištění. Tato povinnost není pro uchazeče přicházející z EU nijak samostatně vyčleněna a upravuje ji pro všechny stejný § 16 AZ. U kolegů ze zahraničí, v souladu s § 30b odst. 4 AZ, mohou orgány Komory prověřit platnost pojištění, což je v souladu s předpisy EU oprávněné. Po splnění všech potřebných podmínek mohou občané EU rovnocenně započít výkon autorizované činnosti, a to formou institutu zvaného „osoba hostující“ či „osoba usazená“.

Rozdíl mezi osobou hostující a osobou usazenou je celá řada. Z pohledu pojištění jsou odlišnosti hlavně ve způsobu jeho sjednávání. Osoba usazená má ve vztahu ke splnění povinnosti sjednat si pojištění situaci jednodušší a platí pro ni podmínky všeobecně stejné jako pro všechny ostatní členy. Pojištění

Lávka Lunda s předpjatou mostovkou o délce 181 m byla postavena v roce 2019 ve Švédsku podle alternativního návrhu a realizační dokumentace brněnské projektové kanceláře Stráský, Hustý a partneři s.r.o., která realizovala své projekty ve 22 státech světa a získala 42 mezinárodních ocenění. Za 33 let své existence postavila téměř 56 km mostů a lávek. Foto: Stráský, Hustý a partneři s.r.o.

tak má usazená AO, stejně jako ostatní členové, sjednáno automaticky bez nutnosti vlastního přičinění, a to v obvyklém smluvně sjednaném rozsahu bez omezení.

Osoba hostující ve ČKAIT má obecně spíše „krátkodobý charakter působnosti“ a pojištění v rámci příslušnosti ke ČKAIT, a tedy v rámci hostování, nemá sjednáno automaticky. Musí si ho tak zajistit sama, z vlastní iniciativy, což ovšem není problém a v ČR toto umí většina běžných pojišťoven. Opět zde platí zásada zákazu diskriminace, což absence minimálních požadavků na rozsah pojištění ochrany těmto osobám v ČR usnadňuje. Pokud tedy již hostující osoba pojištění má a jedná se o pojištění profesní odpovědnosti, tak splňuje minimální požadavky, které v ČR nejsou dále podrobně definovány žádným předpisem. Samozřejmě by toto pojištění mělo splňovat základní rozsah, tak jako u komorového pojištění (tedy minimálně územní rozsah ČR v případě hostování).

Nutno doplnit, že AZ přistupuje k evropské integraci poměrně zodpovědně. Zmiňovanou Směrnicí rozsáhle zapracoval a otázku působení zahraničních kolegů z EU řeší hned v několika paragrafech. Dá se říct, že se tato problematika prolíná napříč celým tímto zákonem. Stěžejní jsou pak § 30a – § 30k AZ, ze kterých je patrné, že v souladu s právními předpisy EU (v době vzniku předpisy ES) autorizační zákon nevyžaduje nic nadstandardního či vybočujícího od podobných evropských uskupení, jako jsou ČKAIT nebo ČKA.

Existují nějaká další úskalí v oblasti pojištění odpovědnosti a mezinárodní spolupráce ve stavebnictví?

Kromě odlišnosti právních předpisů a konkrétních požadavků jednotlivých zemí spočívá další všeobecný problém v oblasti výkladu a terminologie. Kvůli pestrosti jazyků v EU lze v různých zemích různé odborné termíny vykládat odlišným způsobem, což může vyvolat pochybnosti a v případě vzniku škody také komplikace. Za zmínku stojí například termíny „škoda“ či „újma“. Rozdíl mezi nimi nechápe ani velká část české odborné veřejnosti. Nikde pak není jasně řečeno, jak má vypadat

překlad a s jakým termínem má pracovat překladatel pojištění smlouvy či pouhého certifikátu o pojištění.

Obvykle platí pravidlo, že výklad pojištění smlouvy se řídí terminologií a právním řádem země, ve které bylo pojištění sjednáno, pokud se strany nedohodnou jinak. Vydá-li pojišťovna potvrzení o pojištění ve více jazycích, potom je stěžejní výklad v jazyce té země, ve které bylo pojištění sjednáno, a různé jazykové modifikace pojištných certifikátů mají pouze informativní charakter. Pokud jsou takový certifikát či podobné potvrzení vůbec vystaveny i v dalším jazyce, bývají takřka vždy doplněny o ujednání, že v případě sporů či nejasností bude přihlíženo k výkladu dle jazyka té země, ve které bylo pojištění sjednáno.

Kdo rozhoduje o podmínkách pojištění v EU či jinde ve světě?

Co se týče pojištění, závěrem lze shrnout, že v EU či obecně kdekoli na světě zůstává na rozhodnutí každého státu, jaké podmínky pro výkon odborné činnosti stanoví a zda vyžaduje kromě dalšího také povinnost mít platné pojištění odpovědnosti za škody vzniklé při výkonu této činnosti. Pokud jde o EU a „západní země“ obecně, bývá pojištění často vyžadováno a je nutné dodržet alespoň minimální rámec pojištění ochrany, je-li tento rámec definován. Každá země má autonomní právo stanovit ve svých předpisech podmínky, obvykle formou právních zákonů, kdy jejich fungování a dohled nad jejich dodržováním zajišťuje příslušná organizace, jako třeba ČKAIT za pomoci stavovského předpisu. Obvykle bývá definován požadavek na rozsah pojištění ochrany, dolní hranice limitu pojištění plnění a spoluúčast. Častý bývá i požadavek, aby pojištění platilo i určitou dobu po ukončení činnosti.

V případě výkonu odborné činnosti ve výstavbě nejen v zahraničí je třeba zvážit sjednaný limit pojištění plnění, i když není žádným předpisem zvýšený limit požadován.

Ing. Petra Bartoníčková
Mgr. Jakub Doležel
pojišťovací makléři

Ocenění přihlašovatelé s diplomy a předsedkyně poroty. Foto: Radek Drbohlav

Jaká byla Cena Inženýrské komory 2022?

Vyhlášením výsledků **Ceny Inženýrské komory 2022** se uzavřel historicky nejúspěšnější, již 19. ročník této soutěže pro naše členy, autorizované osoby z řad inženýrů a techniků. Ročník, který se zapíše rekordním počtem 74 přihlášených inženýrských návrhů napříč spektrem staveb pozemních, dopravních i vodohospodářských, staveb mostů a lávek až po technologické stavby. Ročník, který se pyšní inženýrskými návrhy realizovanými ve všech krajích České republiky. Ročník, ve kterém přihlašovatelé zastupovali všechny oblastní kanceláře. Ročník, který prezentuje, propaguje a oceňuje náročnou práci našich kolegů.

Cena Inženýrské komory 2022 se v důstojném prostředí samého úvodu Shromáždění delegátů ČKAIT stala kvalitní přehlídkou ještě kvalitnějších a zdařilých inženýrských návrhů – realizovaných staveb a nerealizovaných projektů z období 1. 1. 2020 – 31. 12. 2022. **Partnery 19. ročníku se stalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.**

Rekordní počet přihlášených inženýrských návrhů byl tvrdým oříškem pro nejednoho člena poroty, neboť oproti předcházejícím ročníkům s téměř třetinovým počtem přihlášek musela porota zvolit zcela novou strategii hodnocení a výběru nejlepších inženýrských návrhů.

Porota hodnotila v několika kolech. V prvním kole bylo vybráno 39 inženýrských návrhů, které navzájem změřily své síly a přednosti v podobě originality a komplexnosti řešení, účelnosti, kvality stavebních a řemeslných prací, vhodnosti použitých stavebních materiálů a nových technologií. Jedním z aspektů hodnocení bylo také hledisko trvalé udržitelnosti stavění ve své ekonomické, environmentální i sociální podobě s aktuálním důrazem na energetickou náročnost staveb. Do druhého kola postoupilo 16 inženýrských návrhů, mezi kterými porota

rozhodovala o udělení čtyř hlavních cen Cena Inženýrské komory 2022, šesti čestných uznání a jedné zvláštní ceny poroty za ekologický přínos. Tento návrh poroty byl následně schválen Představenstvem ČKAIT. Současně s hodnocením poroty bylo spuštěno na zcela nových webových stránkách soutěže **cik.ckait.cz** hlasování o **Cenu veřejnosti**, do které se zapojilo celkem 3797 osob. Vítězem v této kategorii se s nejvyšším počtem hlasů stal **Nový pavilon P Fakultní nemocnice Olomouc**.

Je velmi zajímavé se na výsledky soutěže podívat ze statistického pohledu. Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj představovaly kraje s největším počtem přihlášených inženýrských návrhů (shodně 10 v každém kraji), ale pouze 1 stavba v Moravskoslezském kraji dokázala proměnit svou nominaci, a to na čestné uznání. Naopak nejúspěšnější byl Ústecký kraj, kde z celkového počtu 6 inženýrských návrhů postoupilo 5 do finálového kola a navíc bylo také oceněno – jednou hlavní cenou, třemi čestnými uznáními a zvláštní cenou poroty.

Inženýrské návrhy přihlašují výlučně autorizované osoby, řádní členové ČKAIT, kteří se na jejich vzniku musí významně podílet jako projektanti, stavbyvedoucí či zástupci zhotovitele nebo jako technický dozor stavebníka. Pokud se na přihlášené

inženýrské návrhy podíváme právě optikou přihlašovatelů a jejich místní příslušnosti k oblastní kanceláři, tak nejúspěšnějšími autorizovanými osobami jsou kolegové spadající pod oblast Praha. Zde z 12 přihlášených návrhů postoupilo do závěrečného hodnocení 7 a pouze jeden z nich nedokázal nominaci proměnit v jednu z udělovaných cen. Pražská oblast vzala všem vítr z plachet – čtyři udělené hlavní ceny patří právě kolegům z oblasti Praha a další dva návrhy získaly čestné uznání.

V úvodu jsem konstatovala, že 74 přihlášených inženýrských návrhů vzešlo z různorodého spektra staveb pozemních, dopravních, vodohospodářských, staveb mostů a lávek až po technologické stavby. Aniž bychom jako porota chtěli mít v portfoliu oceněných inženýrských návrhů všechny přihlášené autorizační obory, stalo se to skutečností a já jsem za to moc ráda. Zvláště si cením kolegů, kteří přihlásili zajímavé inženýrské návrhy z oboru Technologická zařízení staveb, přičemž nakonec jeden ze dvou těchto návrhů získal ocenění nejvyšší – hlavní cenu.

Úspěšný 19. ročník soutěže Cena Inženýrské komory 2022 je za námi. Velké poděkování patří všem odvážným kolegům a přihlašovatelům inženýrských návrhů, kteří neváhali a spolu s námi přispěli k prezentaci a propagaci krásného řemesla, jakým stavařina a celé stavebnictví je. Stavařina jako tvůrčí povolání, jako poslání, jako kumšt a velmi odborná práce, kde každý inženýrský návrh je jediný a jedinečný.

A pokud máte i Vy zájem se na prezentaci nejen svých krásných děl, ale zároveň prezentaci ČKAIT podílet, neváhejte a přihlaste svá díla do jubilejního 20. ročníku Ceny Inženýrské komory 2023 – termín 29.2.2024. Další info o 20. ročníku na webu cik.ckait.cz.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D. (ČKAIT 1103496, II00, IP00)
předsedkyně poroty

Výsledky 19. ročníku

Cena Inženýrské komory 2022

(partner hlavních cen MMR a MPO)

- Lávka přes Labe v Nymburce
- Rekonstrukce Negrelliho viaduktu
- Konverze Winternitzových mlýnů na Gočárovu galerii v Pardubicích
- Nová výroba kapalného uhlovodíku v Litvínově

Čestné uznání

- Městská plavecká hala v Lounech
- Konverze bývalých jatek na galerii Plato Ostrava
- Revitalizace kostela Nanebevzetí Panny Marie kláštera v Oseku
- Vilémovský železniční viadukt na trati Rumburk – Sebnitz
- Úprava ohlaví plavební komory Hořín
- Silnice I-20 a II-231 v Plzni, Plaská – Na Roudné – Chrástecká – II. etapa

Zvláštní cena za ekologický přínos

(partner ceny GrECo International s.r.o.)

- Biotechnologický systém čištění důlních vod v Mariánských Radčicích

Cena veřejnosti

(partner ceny ČSOB Pojišťovna)

- Nový pavilon P Fakultní nemocnice Olomouc

Na následujících stránkách se můžete seznámit s oceněnými stavbami a jejich přihlašovatelí prostřednictvím rozhovorů, které s nimi vedla Ing. Markéta Kohoutová.

Letošní ročník hodnotila porota ve složení

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.
ČKAIT 1103496, II00, IP00
oblast Ostrava
předsedkyně poroty

Ing. Pavel Pejchal, CSc.
ČKAIT 1002302, IP00, IS00
oblast Brno

Ing. Jindřich Pater
ČKAIT 0000028, IA00, IE00, IT00
oblast Ostrava

Ing. Čestmír Novotný
ČKAIT 0700568, IV00, SP00
oblast Pardubice

Ing. Karel Vaverka
ČKAIT 1000063, IA00, II00, IP00
oblast Jihlava

Ing. Petr Chytil
ČKAIT 1300003, IS00, ID00, IP00
oblast Zlín

Ing. Michal Drahorád, Ph.D.
ČKAIT 0011843, IM00
oblast Praha

Ing. Radek Lukeš
ČKAIT 0101537, ID00
oblast České Budějovice

Cena Inženýrské komory 2022

Foto: Archiv přihlašovatele

Více zde

Lávka přes Labe v Nymburce

HODNOCENÍ POROTY: Harmonie statického a estetického díla s čistým konstrukčním řešením skvěle zapadající do městského prostředí. Takto porota ocenila realizaci výjimečného konstrukčního řešení lávky pro pěší a cyklisty, spočívající ve dvou vně skloněných ocelových obloucích, na kterých je zavěšena mostovka z předpjatého betonu. Jedná se o velmi citlivé dílo, které v řece Labe nepodpírá jediný pilíř, chodcům nebrání ve volném výhledu a zároveň nezastiňuje sousední historický kamenný most.

Lávka přes Labe v Nymburce je dobrým příkladem vhodného způsobu zadávání veřejné zakázky, kdy se nesoutěží o nejnižší cenu projektové dokumentace, ale hodnotí se celková ekonomická výhodnost, tedy technická a estetická kvalita s ohledem na celkové náklady mostního díla.

Její realizace byla v porovnání s obdobnými stavbami nejen rychlá a levná, ale výsledek je i krásný a dostal řadu ocenění. Městu se podařilo lávku otevřít pro veřejnost tři roky poté, co na jaře 2018 vypsalo výběrové řízení na autora projektové dokumentace, a to formou užší soutěže o návrh. V létě 2020 byl vysoutěžen hlavní dodavatel stavby, jímž se stal HOCHTIEF CZ a. s. s nabídkovou cenou ve výši 104,221 mil. Kč

bez DPH. Lávka v Nymburce byla dokončena v létě 2021 za vysoutěženou cenu, tj. skutečné jednotkové náklady činily 71 213 Kč/m². Konstrukci lávky tvoří předpjatá betonová mostovka, která je v hlavním poli zavěšena na dvou vně skloněných ocelových obloucích. Při celkové délce 228,4 m a šířce 5,5 m je plocha mostu včetně ramp 1 463,5 m². Rozpětí oblouků je 103 m, jejich vzepětí je 11,3 m. Tloušťka mostovky je 0,59 m.

Zvláštní důraz byl kladen na soulad statického a estetického působení díla. Osvětlení zdůrazňuje čisté linie stavby. Za zmínku stojí i nestandardní způsob výstavby formou zaplavování na lodi. Mimořádná pozornost byla věnována čistému řešení konstrukčních detailů.

Projektant: Stráský, Hustý a partneři s.r.o.; prof. Ing. Jiří Stráský, DSc., P.E. (ČKAIT 1001834, IM00, IS00); Ing. Leonard Šopík, Ph.D. (ČKAIT 1006176, IM00) • **Zhotovitel stavby:** HOCHTIEF CZ a. s.; **Dr. Ing. Petr Vítek** (ČKAIT 0008210, IM00); Ing. Zdeněk Novotný (ČKAIT 0500786, IM00); Ing. Libor Svoboda (ČKAIT 0014994, IM00) • **Stavebník:** město Nymburk • **Technický dozor:** Pontex, spol. s r. o.; Ing. Martin Vavřena (ČKAIT 0009753, IM00) • **Časový harmonogram:** leden 2019 – zahájení projektových prací; listopad 2019 – vydáno stavební povolení; září 2020 až listopad 2021 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 104,22 mil. Kč • **Technické údaje:** délka 228,4 m, šířka 5,5 m • **Další ocenění:** Stavba roku 2022; Stavba roku Středočeského kraje 2022 – Cena hejtmanky Středočeského kraje za největší přínos Středočeskému kraji; Zvláštní cena ČKAIT; Grand Prix Architektů 2022; Mostní dílo roku 2021

Na otázky odpovídá přihlašovatel

Dr. Ing. Petr Vitek

ČKAIT 0008210, IM00, oblast Praha
mostní specialista
HOCHTIEF CZ a. s.

Co bylo na výstavbě lávky v Nymburce specifické?

Nymburská lávka má rozpětí přes 100 m a vede přes Labe, kde mohou neočekávaně přijít povodňové průtoky. Z těchto důvodů bylo vhodné omezit dočasné podpory v řece. Nabízelo se několik řešení, ale jako nejvhodnější se ukázala varianta zaplavení části hlavního pole v délce 70 m. Tato část skládající se z oblouku a mostovky byla kompletně sestavena a vybetonována na břehu Labe podél toku. Poté byl tento střední díl lávky o hmotnosti téměř 400 t přesunut nad tok a uložen na běžnou loď užívanou pro transport substrátů. Následně se loď pomocí remorkérů odplavila asi 300 m proti proudu a ustavila se kolmo na tok. Konstrukce lávky byla vyzdvižena z lodi pomocí dočasných podpor umístěných při břehu Labe. Celé přemístění s vyzdvižením trvalo pouhé 4 hodiny a odehrálo se za velkého zájmu místních obyvatel i sdělovacích prostředků.

Můžete porovnat rychlost a cenu výstavby této lávky s jinými podobnými, například s nedávno dokončenou lávkou v Hradci Králové či ve stejné době dokončenou Trojskou lávkou v Praze?

Lávka v Nymburce byla pro veřejnost otevřena na podzim roku 2021. Vlastní doba výstavby byla zhruba rok. Nabízí se srovnání s novou Trojskou lávkou, neboť důvod pro výstavbu obou nových lávek byl shodný. V případě Trojské lávky vycházel ze zřízení původní konstrukce v prosinci 2017. Nová Trojská lávka, jejíž příprava probíhala ve zrychleném režimu, byla otevřena na podzim 2020, tedy o pouhý rok dříve než nymburská. V Nymburce se stihla demolice lávky, standardní soutěž o návrh, stavební povolení, výběr zhotovitele a realizace, vše za 4 roky. To samo svědčí o velmi dobré přípravě ze strany města.

Naopak v Hradci Králové byla situace zcela odlišná. Výběrové řízení na zhotovitele bylo několikrát neúspěšné a nabídkové ceny v nových kolech soutěže neustále rostly. Jako zhotovitel preferujeme účast v soutěžích, kde vidíme prostor pro zefektivnění procesu výstavby, abychom měli šanci na úspěch, a to jsme v Hradci nenalezli. Srovnání cen: délkou srovnatelné lávky v Nymburce 104 mil. Kč a v Troji 124 mil. Kč, výrazně kratší lávka v Hradci Králové 140 mil. Kč, vše bez DPH.

Co je na práci mostního inženýra – stavitele mostů nejlepší a co naopak nejtěžší?

Práce mostaře je nepochybně velmi zajímavá. Za nejlepší asi mohou označit pocit, že vzniká nová zajímavá stavba. Zvládat náročná technická řešení je výzva a k práci to patří. Na rozdíl od pozemních staveb u mostů hraje významnou roli technologie výstavby. Za přínosné proto považují, když se mohou věnovat zakázce od prvopočátku od nabídky až po realizaci. S jistým odlehčením za nejnáročnější považují utajit technické řešení před konkurencí v době před podáním nabídky. Paradoxně u Nymburka nám v tomto pomohla covidová omezení.

Co by podle Vás měl stavebník udělat, když chce postavit kvalitní a hezký most za přiměřené peníze?

Hlavní je vybrat dobrého projektanta, který dobře rozumí problematice navrhování konstrukcí a rovněž věnuje pozornost estetickému ztvárnění stavby. Elegantní návrh uvádí do souladu statické působení s estetickým vjemem. Lávka v Nymburce je příklad, kde se uvedené výborně povedlo. Dalším faktorem, který ovlivňuje cenu, je pokud možno co největší volnost zhotovitele. V Nymburce nás časově nejvíce trápila ocelová část konstrukce. Navrhli jsme alternativu z vysokohodnotného betonu, ale bohužel se ji nepodařilo prosadit. Náklady na výstavbu by byly stejné, ale ušetřil by se čas a lávka by vyžadovala o něco menší nároky na údržbu.

Jak může stavebník pozitivně nebo negativně ovlivnit budoucí podobu a provoz mostu?

Stavebník ovlivňuje stavby zásadním způsobem a má rozhodující možnosti, jak výsledek ovlivnit. Máme investory velmi zkušené (státní zakázky), nebo naopak méně zkušené, např. na úrovni obcí. Přestože zákon o zadávání veřejných zakázek umožňuje jistou variabilitu, mnohdy se zakázka problematizuje tím, že přesně dané vstupy ze zadání se aplikují při realizaci i v případech, kdy dávno ztratily smysl. Projektant, který zpracovává zadání, mnohdy nemůže vědět, jak budoucí zhotovitel bude most stavět, navíc se stavěním nemá zkušenosti. Projektová dokumentace se zpracovává a poté probíhá mnohdy dlouhý proces stavebního řízení, zakončený výběrem zhotovitele. Za tu dobu se změní ceny vstupů, vyvinou se nové druhy materiálů, zdokonalí se technologie. Závisí na přístupu investora, zda připustí modifikaci, nebo striktně trvá na původním řešení, což často vede k neefektivitám, které poškozují zájmy daňových poplatníků.

Cena Inženýrské komory 2022

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Rekonstrukce Negrelliho viaduktu

HODNOCENÍ POROTY: Respekt a zodpovědnost vůči našim předkům a zároveň proměna v moderní a komfortní železniční dopravní cestu a reprezentativní součást hlavního města. Porota ocenila výjimečnost rekonstrukce této mimořádné kulturní památky danou rozsahem, lokalitou a v neposlední řadě stářím konstrukce architektonicky a technicky unikátního díla.

Rozsáhlá rekonstrukce Negrelliho viaduktu – druhého nejstaršího dochovaného mostu v Praze a nejdelšího železničního mostu ve střední Evropě, který již 170 let spojuje pražské Masarykovo nádraží přes Bubny s Kladnem, musela vyhovět nejen současným požadavkům na vlakovou dopravu, ale také se vypořádat s omezeními památkové ochrany.

Citlivá rekonstrukce státní nemovité kulturní památky mostního díla o délce 1 413 metrů a 100 klenbách z cihel a kamene trvala jen sedm let. Z toho tři roky zabralo zpracování projektové dokumentace včetně vydání stavebního povolení a čtyři

roky dokončení prováděcí dokumentace a realizace stavby. Rozsáhlá diagnostika zdicích prvků umožnila jejich zachování nebo opravu v nejvyšší možné míře. Technicky originálním řešením bylo vysunutí původních římsových kamenů na mostech přes Vltavu kvůli rozšíření římsy a jejich zakotvení pomocí nerezových trnů do žlabu betonové mostovky za rubem lícového kamenného zdiva.

Obyvatelé z okolí viaduktu jsou navíc díky antivibračním rohožím a novému železničnímu svršku méně obtěžováni hlukem vlaků, jejichž rychlost mohla vzrůst ze 40 km/h až na 60 km/h.

Projektant: SUDOP PRAHA a.s.; **Ing. Tomáš Martinek** (ČKAIT 0009674, IM00, ID00); doc. Ing. Marek Foglar, Ph.D. (ČKAIT 0010609, IM00, ID00) – hlavní inženýr projektu pro fázi projekt stavby; Ing. Karel Štěrba (ČKAIT 0001411, IM00); Ing. Jiří Ebel (ČKAIT 0013481, IM00); Ing. Jakub Göringer, Ph.D. (ČKAIT 0013505, IM00); Ing. Petr Šetřil; Ing. Ján Kováč (ČKAIT 0011610, IM00); Ing. Aleš Lubas, Ph.D. (ČKAIT 0011448, IM00); Ing. arch. Tomáš Pechman • **Spolupráce na diagnostickém průzkumu při realizaci:** Kloknerův ústav ČVUT a Fakulta stavební ČVUT; Ing. Tomáš Bittner, Ph.D.; doc. Ing. Jiří Kolísko, Ph.D. (ČKAIT 0007981, IZ00); Ing. Radim Hladký (ČKAIT 0014310, IG00) • **Zhotovitel stavby:** HOCHTIEF CZ a.s., divize Dopravní stavby; STRABAG Rail a.s.; AVERS, spol. s r.o.; Ing. Marián Ďurana (ČKAIT 3000235, IM00) – stavbyvedoucí; Ing. Martin Ředina (ČKAIT 0010943, IM00) – ředitel výstavby • **Stavebník / technický dozor:** Správa železnic, státní organizace; Ing. Jiří Dryák; Ing. David Prause (ČKAIT 0014562, ID00); Ing. Milan Ušala • **Harmonogram prací:** leden 2014 – zahájení projektových prací; květen 2017 – vydáno stavební povolení; duben 2017 až červenec 2021 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 1,443 mld. Kč **Další ocenění:** Mostní dílo 2020; 30 let ČR – 30 staveb ČKAIT

Na otázky odpovídá přihlašovatel

Ing. Tomáš Martinek

ČKAIT 0009674, IM00, ID00, oblast Praha
hlavní inženýr projektu
SUDOP PRAHA a.s.

Můžete porovnat rychlost a cenu rekonstrukce Negrelliho viaduktu s něčím podobným?

Jednalo se o unikát. Vzhledem k rozsahu prací, délce mostu 1 430 m a umístění v intravilánu a s omezeným přístupem částečně nad rameny Vltavy, ve městě s křížením dopravních tepen – ul. Křížkova, Sokolovská, Rohanské nábřeží, Bubenské nábřeží – se rychlost výstavby asi nedá srovnávat s žádnou nám známou stavbou. Co se týče ceny, tak u nových konstrukcí byla srovnatelná s jinými dopravními stavbami, u rekonstruovaných částí mostu byla naopak vyšší z důvodu nejen stavebních, ale i restaurátorských prací. Kameny byly nejen očištěny, ale také doplňovány a pak konzervovány nátěry, stejně jako cihly, ze kterých jsou některé klenby mostu postaveny.

Co bylo specifické na projektu rekonstrukce Negrelliho viaduktu?

Zcela výjimečný rozsah průzkumných prací. Nejprve byl most kompletně naskenován metodou fotogrammetrie, ze které byly získány boční pohledy a rozvinutý pohled na povrch líce kleneb a pilířů, a to nejen jako fotografický snímek, ale i jako grafický podklad pro CAD programy ve formátu *.dxf. Používali jsme ho jako výkres stávajícího stavu, do kterého jsme mohli zakreslit výsledky průzkumů a navrhované úpravy. Diagnostickým průzkumem se podrobně zmapoval stav jednotlivých kamenů a stanovila nutnost jejich opravy nebo výměny. Výjimečný byl i rozsah doplňujícího diagnostického průzkumu, který se prováděl při realizaci. Teprve po odbourání vestaveb kleneb, v nichž byly různé garáže, sklady a dílny, a odstranění přístaveb včetně legendárního hostince U Fandy bylo možné zmapovat poruchy a stav zdiva celého mostu. Dalším specifikem bylo označení každého kamene mostu unikátním desetimístným číselným kódem, který definoval jeho polohu v konstrukci. Bylo tedy možné některé klenby rozebrat a kameny vrátit na jejich původní místo.

Co bylo na této zakázce nejtěžší?

Časově velmi náročný byl autorský dozor při realizaci stavby. Vždy po odkrytí dalších nepřístupných částí konstrukcí bylo třeba vyhodnotit, zda jejich stav odpovídá předpokladům projektové dokumentace a je možné podle ní pokračovat. Anebo v opačném případě, zda je nutné ji upravit, což se většinou také stalo, a to v řádu několika dní, aby nedošlo k prostojům a narušení harmonogramu stavby. Hodně jsme se obávali památkářů a toho, zda nebude problematické provést změny v projednané dokumentaci, ale zde jsme se překvapivě dobře shodli. Tím, že jsme s nimi od počátku projektu komunikovali otevřeně a respektovali jejich názory, jsme získali jejich důvěru a respekt k našim odborným zkušenostem. Oni vědí, že nejsme jen „bezhlaví bourači“, a my zase víme, že umí přistoupit na kompromisní řešení, pokud je to potřeba.

Co by podle Vás měl stavebník vždy udělat, když chce technickou památku využít pro současnou dopravu?

Investor si musí předem dobře promyslet, jak bude fungovat provoz památky i v její nové roli. Musí také umět obhájit zvolené postupy a počítat i s delším časem pro získání souhlasného stanoviska památkářů. A protože ani nejlépe provedený průzkum neodhalí skutečný stav konstrukce, je potřeba mít časovou i finanční rezervu také při realizaci. Může to ilustrovat i naše zkušenost z rekonstrukce viaduktu. Podle projektu na základě průzkumů se mělo rozebrat a znovu vyzdít 5 kamenných a 9 cihelných kleneb. Po odkrytí rubu kleneb a dodatečném diagnostickém průzkumu jsme tento záměr museli přehodnotit. Některé původně rozebírané klenby bylo možné zachovat a jiné, které se z líce jeví jako bytelné, bylo naopak nutno rozebrat. Ve finále byl počet přezdívaných kleneb 5 kamenných, 5 betonových a 9 cihelných.

Jak se díváte na současnou diskuzi o zbourání 120 let starého železničního mostu na Výtoni?

Jako projektant a mostní inženýr s 25 lety praxe jsem překvapený vzedmutím emocí kolem náhrady dožilých konstrukcí tohoto mostu přes Vltavu pod Vyšehradem. Není totiž možné, aby laická veřejnost hlasovala o tom, co je potřeba s mostem provést... Například ohledně zdravotního stavu prezidenta se také nepořádala veřejná debata o postupu lékařů a rozhodnutí se přenechalo odborníkům. Toto je srovnatelný případ. Uvítal bych, kdyby si odpůrci přestavby mostu uvědomili, že se pod projektovou dokumentaci musí také někdo podepsat jako její autor a doživotně ručí za to, že se nestane nějaký problém, a když se stane, nese patřičné důsledky. Jestli něco rozdělujeme společností, tak podobným způsobem vedené ovlivňování veřejnosti.

Cena Inženýrské komory 2022

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Konverze Winternitzových mlýnů na Gočárovu galerii v Pardubicích

HODNOCENÍ POROTY: Ocenění citlivě provedeným stavebním pracím přestavby hlavní budovy Winternitzových automatických mlýnů, která je od roku 2014 zařazena na seznamu národních kulturních památek. Realizační tým čelil mnoha problémům, které jsou pro rekonstrukce typické, ale s výzvou se vypořádal bravurně a pomohl vytvořit ojedinělý prostor pro kulturní život v Pardubicích.

Winternitzovy mlýny na nábřeží Chrudimky, postavené v letech 1910 až 1911 ve stylu rané moderny podle projektu architekta Josefa Gočára, prošly náročnou konverzí. Největším exponátem nové Gočárové galerie se tak stala samotná budova. Podařilo se zachránit hlavní budovy této cenné industriální památky a vytvořit nové výstavní prostory pro Východočeskou galerii v Pardubicích.

V polovině května 2019 získalo zakázku za 373 milionů Kč sdružení společností Metrostav a Chládek a Tintěra. Obnova Winternitzových mlýnů začala demontáží dochovaných prvků mlynářských technologií, kromě jiného shozů na mouku,

vysévacího stroje, korečkových elevátorů, stabilního hasicího zařízení nebo motoru transmise. Byla pořízena přesná dokumentace tak, aby na konci stavby mohly být vybrané prvky opět namontovány jako stálé exponáty budoucí galerie.

Zachovány zůstaly i původní nosné stropní trámy. Po obroušení, nutných opravách, impregnacích, zateplení a finálních nátěrech byly vráceny na původní místa. Zbouraly se nepůvodní přístavby, vestavby a přístřešky. Bylo nutné vybudovat základové konstrukce, inženýrské sítě a zejména zrekonstruovat západní cihelnou fasádu.

Projektant: TRANSAT ARCHITEKTI; Ing. Petr Všečetka (ČKA 02635, A.0) • **Spolupráce:** prof. Ing. akad. arch. Jan Šépka (ČKA 03659, A.1); Ing. arch. MgA. Marek Přikryl (ČKA 04243, A.1); Ing. arch. Lukáš Smetana; Ing. arch. Zdenek Balík; Ing. arch. Martin Prokeš • **Zhotovitel stavby:** Metrostav a.s.; Ing. Jaroslav Sýkora (ČKAIT 0013000, IP00); Ing. David Střiteský (ČKAIT 0701161, IP00) – oblastní ředitel pro Pardubický kraj a Královéhradecký kraj; Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.; Ing. Luboš Tichý (ČKAIT 0602355, TP00) – stavbyvedoucí • **Stavebník:** Pardubický kraj • **Technický dozor:** INVIN s.r.o.; IRBOS s.r.o.; Ing. Radovan Šmahel (ČKAIT 0700851, IP00) • **Harmonogram prací:** 2017 – zahájení projektových prací; srpen 2019 – vydáno stavební povolení; květen 2020 až září 2022 – realizace stavby; září 2023 – otevření pro veřejnost • **Cena bez DPH:** 298,45 mil. Kč

Na otázky odpovídá přihlašovatel

Ing. Jaroslav Sýkora

ČKAIT 0013000, IP00, oblast Praha
stavbyvedoucí
Metrostav a.s.

Jak složité bylo změnit původní mlýny na prostor pro Gočárovu galerii?

Museli jsme překonávat neočekávané situace, které nastávaly při odkrývání původních konstrukcí a posouzení jejich stavu. Další změny si vyžádal investor. A bylo to opravdu velké množství změn oproti zadávací dokumentaci, které nás trochu překvapilo a jejichž projednání zabralo dost času. Ale nakonec jsme vyřešili vše ve shodě se zástupcem stavebníka i Ing. arch. Petrem Všeetečkou z ateliéru Transat architekti, který byl jedním z tvůrců projektu rekonstrukce a na stavbě vykonával autorský dozor. Jen se kvůli tomu realizace trochu protáhla.

Co bylo na přestavbě Gočárových mlýnů nejnáročnější?

Rekonstrukce byla celkově velmi složitá. Od bouracích prací přes založení nových výtahů uvnitř budovy, statického zajištění, vybudování nové monolitické konstrukce z pohledového betonu uvnitř budovy až po obnovu původních trámových stropů v bývalé mlýnici. Ale nejsložitější byly okna a střešní světlíky.

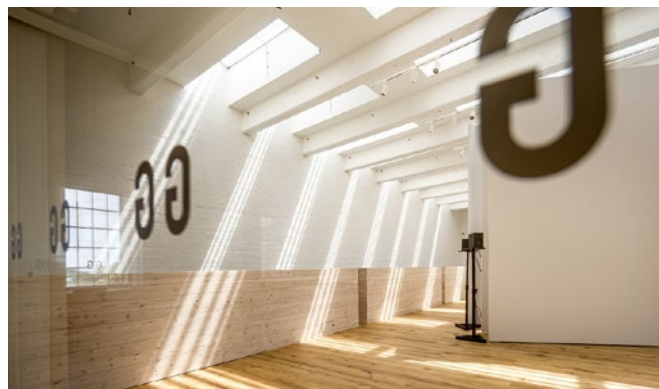
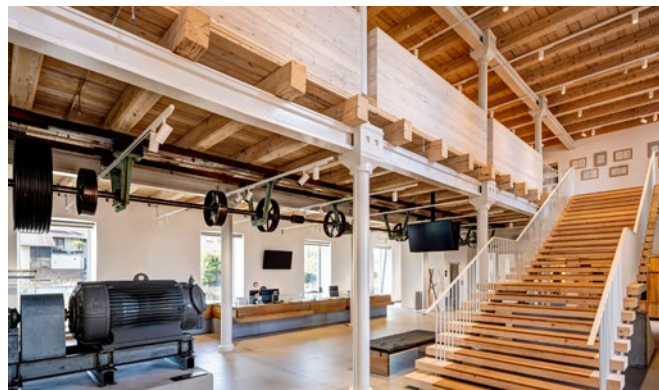
Co bylo technicky tak obtížné na realizaci oken?

Původní pevná okna s jednoduchým zasklením bylo nutné repasovat a upravit tak, aby je bylo možné otevírat. Otevírání je automatické, přičemž pohony jsou skryté v ostění. Nové okno ze subtilních nerezových profilů s přerušeným tepelným mostem a izolačním dvojsklem je umístěno dovnitř. Při venkovním pohledu na fasádu nejsou nová okna vůbec vidět. Nová výklopná okna jsou také automaticky ovládaná. Prostor mezi novým a starým oknem je odvětrán mezerou pod zděným parapetem do venkovního prostředí. Případný kondenzát by se tedy odvedl mezerou pod parapetem ven. Meziprostor je navíc opatřen hydroizolační stěrkou.

Okna mají dále zatemňovací rolety a zastíňující rolety. Rolety na zastínění jsou ovládány automaticky podle polohy slunce tak, aby se vnitřní prostor nepřehříval. Automatické ovládání oken umožňuje větrání a tam, kde není vzduchotechnika, se okna automaticky otevrou při překročení maximální koncentrace CO₂. Systém otevírání oken je nastaven tak, aby bylo možné budovu v létě v noci přirozeně předchlazovat. Dále jsou před novým oknem do interiéru okenice ze sádkartonu, které se montují v případě, že v místě okna má být instalován obraz.

Máte informace o tom, jak okna fungovala v prvním roce?

Minulou zimu ke kondenzaci téměř nedocházelo. Nevýhodou je údržba a přístup do meziprostoru. Jsou tam pohony starého okna (4 ks) a zastíňující roleta na pohon, dále se tam nachází slavnostní osvětlení fasády. A při každém problému a při mytí oken se musí z vnitřního nového okna demontovat pohony a těžké okno úplně ručně vykloupat a meziprostor zpřístupnit.

Jak jste u konverze této průmyslové budovy dosáhli splnění energetických požadavků?

Budova má novou zateplenou střechu. Na obvodových stěnách je vzhledem k historické fasádě použito vnitřní zateplení z multiporu. V budově jsou nová okna a prosklené dveře s izolačním dvojsklem. Zdrojem tepla v budově mlýnu jsou tři kondenzační kotle. Odhadovaná roční spotřeba zemního plynu je cca 45 000 m³. Tzv. blower-door test se dělal jen v depozitářích – kvůli plynovému SHZ, aby byla jistota, že se nebude hasební plyn šířit do okolních prostor – test byl ve všech depozitářích v pořádku.

Tuto stavbu realizovaly dvě stavební firmy. Jak fungovala komunikace a rozdělení úkolů?

S místní firmou Chládek a Tintěra, Pardubice a.s., jsme stavbu realizovali jako jeden tým. Spolupráce ve sdružení byla dobrá. Výhodou bylo, že jsme na stavbu snáze zajistili potřebnou kapacitu odborných pracovníků.

Co by podle Vás měl stavebník udělat, když chce dobře provést konverzi kulturní památky?

Hlavním cílem musí být nalezení rozumného využití budovy, tomu odpovídající opravy budovy a především následná údržba. A tím pádem se památka zachová pro budoucí generace.

Jaká je role stavbyvedoucího při opravě národní kulturní památky? Musí umět něco navíc?

Stavbyvedoucí musí mít trpělivost. Musí umět koordinovat požadavky památkářů a architekta s realizovatelností.

Nová výroba kapalného uhlovodíku v Litvínově

HODNOCENÍ POROTY: Výjimečná nová technologická stavba pro výjimečnou novou technologii výroby technického dicyklopentadienu (DCPD). Rozsáhlé dílo v podobě kompletního vybudování nové jednotky na výrobu DCPD, zahrnující práci našich autorizovaných osob oboru Technologická zařízení staveb. Toto jsou atributy, které porotu zaujaly natolik, aby stavba získala hlavní cenu.

V areálu litvínovské chemičky ORLEN Unipetrolu RPA byla před rokem uvedena do provozu zcela unikátní nová výrobní jednotka kapalného uhlovodíku DCPD – produktu s vysokou přidanou hodnotou, který je na trhu farmaceutického, automobilového a stavebního průmyslu velmi žádaný. Navrhnout a postavit takto složitý provoz tzv. „na klíč“ za pouhé dva roky je ukázkou opravdového inženýrského umění.

Nová výrobní kapacita 26 tis. tun DCPD ročně představuje přibližně 25 % celkové evropské produkce. V Litvínově se nyní vyrábí kapalný uhlovodík DCPD v široké škále kvalit od technického až po vysoce čistý pro náročnější aplikace. Produkt je využitelný pro další výrobu polymerních materiálů, které nacházejí uplatnění např. ve výrobě lepidel, barviv,

automobilových a lodních komponentů, listů vrtulí větrných elektráren, optických vláken, speciálních čoček, lékařských komponent.

Srdcem výroby jsou jedna atmosférická a tři vakuové rektifikační kolony s příslušenstvím (vařáky termosifonové a s padajícím filmem, kondenzátory, refluxní zásobníky, čerpadla), které jsou umístěné do čtyřpodlažní ocelové konstrukce. Nezbytnou částí jsou i vakuové stanice, chladicí stanice pro přípravu chladiva na vymrazování odpadních plynů a zařízení pro přípravu a dávkování inhibitoru. Skladování produktu řeší čtyři nadzemní skladovací otápěné zásobníky v ocelové havarijní jímce s vnitřní plovoucí střechou, vnitřní cirkulací a inertní atmosférou. Každý ze zásobníků má objem 500 m³.

Projektant a zhotovitel stavby: Intecha, spol. s r.o.; **Ing. Richard Marcalík** (ČKAIT 0011080, IT00); Ing. Vladimír Fiala (ČKAIT 0011079, IT00); Ing. František Dvořák (ČKAIT 0011267, IT00); Ing. Michal Drebitka (ČKAIT 0011263, IT00); Ing. Pavla Holoubková (ČKAIT 0011264, IT00); Ing. Petr Janoušek (ČKAIT 0011266, IT00); Ing. Patrik Škoch (ČKAIT 0011600, IP00)
Vědecké týmy: ORLEN Unipetrol RPA s.r.o.; doc. Ing. Tomáš Herink, Ph.D.; VŠCHT Praha; prof. Ing. Josef Pašek, DrSc.
Stavebník: ORLEN Unipetrol RPA s.r.o. • **Harmonogram prací:** březen 2009 – zahájení projektových prací; červenec 2009 – vydáno stavební povolení; 2009 až 2019 – pozastavení projektu stavebníkem; leden 2021 – dokumentace pro provedení stavby; září 2020 až září 2022 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 810 mil. Kč • **Obestavěný prostor:** 8 600 m³ – provozní budova; 25 000 m³ – technologie • **Zastavěná plocha:** 5 800 m²

Na otázky odpovídá přihlašovatel

Ing. Richard Marcalík

ČKAIT 0011080, IT00, oblast Praha
vedoucí realizačního týmu
Intecha, spol. s r.o.

Co bylo na realizaci této stavby specifické?

Komplexnost v tom nejširším smyslu. Na začátku byla myšlenka využít odpadní produkt z ethylenové jednotky na výrobu vysoce žádaného produktu. Výzkumné týmy ORLEN Unipetrolu RPA a Vysoké školy chemicko-technologické v Praze pod vedením doc. Ing. Tomáše Herinka, Ph.D., a prof. Ing. Josefa Paška, DrSc., vyvinuly unikátní technologii. Investor zadal požadavek na komplexní realizaci „na klíč“ – tedy postavit celou výrobní jednotku včetně velínu, tréninkového simulátoru, skladovacích zásobníků a distribučního terminálu na vymezeném prostoru starého závodu v areálu ORLEN Unipetrolu.

Překvapilo Vás něco nečekaného?

Velké překvapení nám přichystala historie místa výstavby. Při hloubení základů výrobní jednotky jsme narazili na nevybuchlou 250 kg vážící leteckou bombu z masivních náletů na konci 2. světové války. Celý areál ORLEN Unipetrolu bylo nutné evakuovat, přerušil se provoz mezi Mostem a Litvínovem a bomba byla pyrotechniky Policie ČR zneškodněna.

Jedná se o úplně nový provoz, který předtím fungoval jen na pilotní jednotce. Jak probíhala spolupráce vědců a praktiků?

Týmový přístup k realizaci celé akce byl příkladný. Jeho jedinečnost spočívala v efektivní spolupráci akademiků, budoucího provozovatele a generálního dodavatele stavby. Do návrhu stavby byly zakomponovány poznatky získané na pilotní jednotce ORLENU. V rámci uvádění do provozu se spojily znalosti a zkušenosti všech zúčastněných tak úzce, že najetí jednotky do provozu bylo úspěšné již na první pokus. Při realizaci každé nové technologie se spoléháte na inženýrské schopnosti realizačního týmu a doufáte, že váš návrh a realizace splní všechny požadavky nositele nově vyvinuté technologie a zohlední poznatky získané na pilotní jednotce.

Jak se Vám podařilo dodržet smluvní rozpočet i termín realizace stavby v době covidu a války na Ukrajině, která zvedla cenu stavebních materiálů, zejména oceli?

Výjimečně složité období covidu a války na Ukrajině se promítlo do všech aspektů realizace. Při přípravě realizace se nicméně vždy snažím identifikovat a eliminovat rizika. Konkrétně v případě této zakázky se podařilo většinu dodávek zakontrahovat včas a následnou optimalizací dodavatelského systému víceméně eliminovat negativní dopady krizí. Nastalá situace vyvolala také vysoké nároky na koordinaci montážních prací všech profesí. Abychom zabránili zpoždění, bylo nebytné provádět všechny činnosti souběžně a harmonogram výstavby flexibilně přizpůsobovat aktuální situaci na staveništi. Velkým kladem celé realizace byla i skutečnost, že za celou dobu výstavby v takto složitém období nedošlo ani k jedinému pracovnímu úrazu.

Co bylo na této zakázce nejlepší?

To nejlepší? Jednoznačně výsledek. Po jednom roce je jednotka provozovaná v souladu s projektovými parametry, tedy vyrábí produkt v nejvyšší kvalitě. A tak skvělého výsledku se podařilo dosáhnout díky excelentní spolupráci týmů objednatele a zhotovitele během realizace celé zakázky.

Máte informace o tom, jak probíhal první rok provozu?

První rok provozu probíhal dle informací ORLEN Unipetrolu v podstatě bez jakýchkoli výkyvů. Dařilo se vyrábět produkt v požadované kvalitě i kvantitě. Trh byl pro uplatnění DCPD příznivý a jednotka plnila technicko-ekonomické ukazatele.

Jaké to je být inženýrem, který navrhuje a staví tak unikátní technologická zařízení?

V mém případě se jedná o stavby zpracovávající uhlovodíky, tedy o prostředí se zvýšeným nebezpečím výbuchu, požáru či úniku nebezpečných látek. Na jedné straně je to příležitost, jak mohu kreativně uplatnit své teoretické a praktické znalosti a zkušenosti, ale zároveň je nutné si uvědomovat odpovědnost a mít respekt k stavbám tohoto charakteru. Nezbytností je průběžné doplňování a rozvíjení vědomostí nejen v primární oblasti „mé strojařiny“, ale i v dalších souvisejících profesích.

Co Vás na tom baví? Proč jste si vybral tuto profesi?

Vdechnout život myšlence. Navrhnout, postavit a uvést do provozu novou unikátní výrobní jednotku je nejen adrenalínovým sportem se všemi riziky, ale i zhodnocením všech mých inženýrských znalostí a získaných zkušeností. Zhmotnit výsledky výzkumu akademiků je výzva. Po mnoha měsících usilovné práce nastane okamžik pravdy, který odhalí, zda uplatněné inženýrské postupy byly správné.

Čestné uznání

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Městská plavecká hala v Lounech

HODNOCENÍ POROTY: Skloubení krásy a funkčnosti díky zdařilé realizaci od konstrukčního řešení železobetonové monolitické konstrukce a zastřešení dřevěnými lepenými vazníky po stavební řešení hliníkové a prosklené fasády, bazénové a wellness technologie a interiérové vybavení. To vše porota ocenila u této sportovní stavby pro širokou veřejnost.

Ing. Jan Štoncner

ČKAIT 0007919, IP00, oblast Praha
hlavní stavbyvedoucí
Metrostav a.s.

Jak těžké bylo se po technické stránce vypořádat s velkorysým architektonickým řešením v prostředí s chlorovanou vodou?

Použité materiály byly náročné na kvalitu provedení včetně zpracování dílenské dokumentace. Vzorky a prototypy se předkládaly ke schválení. Např. bazénová keramika se speciálními tvarovkami zde měla premiérové použití. Vnitřní prostředí bazénů je samostatným problémem vždy. Vzhledem k vysoké koncentraci chloru klade důraz na používání mimořádně odolných materiálů, zejména ocelových a nerezových výrobků, jejichž chemické složení musí být do tohoto agresivního prostředí vhodné, resp. opatřeno vhodnou povrchovou úpravou.

Specifikem této zakázky byla první vlna koronavirové pandemie. Přes komplikace s dodávkami materiálů a výrobků ze zahraničí se výstavba nezastavila a pokračovala dle harmonogramu až do úplného finále.

Co bylo na této stavbě nejpěší?

Nejsilnějším momentem výstavby byla samozřejmě úspěšná kolaudace a uvedení do provozu, kdy jsme sami mohli vyzkoušet funkčnost dokončeného objektu i pohodu v něm a následně pozorovat nadšené reakce prvních návštěvníků. Tato nálada trvá dodnes, kdy návštěvnost je nad očekávání.

Máte informace o tom, jak tento bazén funguje tři roky po otevření?

Bazén splňuje energetické předpoklady a vzhledem k jeho vysoké návštěvnosti jsou jeho ekonomické ukazatele lepší, než byl původní předpoklad.

Projektant: DKarchitekti, s.r.o.; Ing. arch. David Kudla (ČKA 03686, A.1); Ing. arch. Filip Malý; Ing. arch. Monika Dorňáková
Zhotovitel stavby: Metrostav a.s.; **Ing. Jan Štoncner** (ČKAIT 0007919, IP00); Ing. Martina Zahradníková – přípravářka realizace; Ing. Vladimír Nitsch (ČKAIT 0401264, TP00) – příprava zakázky • **Stavebník:** město Louny • **Technický dozor:** TELMONT Nymburk s.r.o.; Ing. Otakar Otta • **Harmonogram prací:** leden 2018 – dokumentace pro sloučené řízení; březen 2018 – vydáno stavební povolení; květen 2018 – dokumentace pro provedení stavby; listopad 2018 až září 2020 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 218,94 mil. Kč • **Další ocenění:** Stavba roku 2021; Stavba roku Ústeckého kraje 2021

Čestné uznání

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Konverze bývalých jatek na galerii Plato Ostrava

HODNOCENÍ POROTY: Porota ocenila přístup projektového řešení na záchranu cenného památkově chráněného objektu zchátralých historických jatek v centru města s unikátním systémem mohutných otočných stěn propojujících interiérové výstavní prostory s exteriérem.

Ing. Jaroslav Habrnal

ČKAIT 1100365, IP00, IS00, oblast Ostrava
vedoucí projektant a statik
MS-projekce s.r.o.

V čem byla konverze ostravských jatek náročná?

Architekti navrhli velmi smělé konstrukční zásahy do budovy. Požadovali značně volné rozpory výhodné pro výstavní sály. Zcela mimořádným zásahem bylo zřízení obrovských otočných betonových vrat v nosných stěnách historické stavby. Vrata otevírá motor umístěný v nově zřízeném podzemním bunkru. Toto řešení je evropským unikátem.

Do již tak chatrné historické stavby byly vneseny obrovské působící síly, které by nevydržela. Proto bylo nutné provést detailní statický výpočet a zesílit kritická místa stavby pomocnou ocelovou konstrukcí a doplnit založení na mikropilotách, protože podloží je zde velmi nekvalitní. Stavba se nachází v blízkosti bývalé městské stoky s kontaminovaným okolím.

Jak jste si poradili s požadavkem na „pohyblivou architekturu“ podle evropsky proslulého autora návrhu Roberta Konieczného?

Realizace jeho smělých záměrů byla velkou výzvou i pro zkušeného statika. Aby se pohybovaly velké části stavby, je u běžných staveb naprosto nezvyklé. Většinou si všichni přejeme, aby stavba pevně stála. Robert Konieczny je ale skvělý odborník na vizuální návrh budovy, který důsledně řeší detaily jejího provedení.

Velkým problémem bylo hlavně to, že architekti obecně, a ti polští zejména, pracují na projektu až na poslední chvíli a jsou ochotni udělat v něm zcela zásadní změny těsně před jeho dokončením. Tím se do složité vazby jednotlivých profesí zapojených do projektu vnesl chaos, s nímž se během realizace obtížně pracuje. Jenom díky dobré souhře a operativnosti celého projektového a realizačního týmu se povedlo stavbu zvládnout.

Prováděcí dokumentace: MS-projekce s.r.o.; **Ing. Jaroslav Habrnal** (ČKAIT 1100365, IP00, IS00) – HIP, statika; Ing. Petr Hanko – stavební část, koordinace; Pavel Šlancar – stavební část, detaily; Martina Volná – statika, MKP modelování
Architektonický návrh: Arch. Robert Konieczny, KWK Promes • **Zhotovitel stavby:** Zlínstav a.s.; Martin Kraina (ČKAIT 1103156, TP00) – hl. stavbyvedoucí; Jiří Lovas – stavbyvedoucí • **Stavebník:** statutární město Ostrava • **Technický dozor:** Jiří Korběl • **Harmonogram prací:** leden 2018 – zahájení projektových prací; srpen 2019 – vydáno stavební povolení; prosinec 2019 – dokončení projektových prací; duben 2020 až květen 2022 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 265 mil. Kč

Čestné uznání

Foto: Tomáš Malý

Revitalizace kostela Nanebevzetí Panny Marie kláštera v Oseku

HODNOCENÍ POROTY: Ocenění za projektové práce celkové rekonstrukce a restaurování kostela, jenž je součástí areálu Cisterciáckého opatství Osek a nejvýznamnějším objektem kláštera. Zaslouhou osobního nasazení hlavního projektanta se obnova této národní kulturní památky nadmíru podařila.

Ing. František Koňářík

ČKAIT 0400159, IP00, oblast Ústí nad Labem
hlavní projektant
IFK projektový ateliér

Co bylo při opravě této barokní památky pro Vás jako hlavního inženýra nejtěžší?

Nejtěžší byla doba přípravy dokumentace pro stavební povolení. Bylo to dáno minimem výchozích podkladů s nulovou digitalizací, rozlehlostí a členitostí kostela i obtížností přístupu. Podkroví, které bylo zcela bez osvětlení a s letitými nánosy prachu, jsme museli složitě nasvětlit. Přitom z důvodu neprodražování stavby stavebníkovi jsme při projektování a diagnostice i následném korigování pracovali bez lešení. Chladu a špíny jsme si užili požehnaně! Ale s Boží pomocí, o kterou jsem denně prosil, jsme to se skvělým pracovním týmem v termínech zvládli!

V 75 letech jste na střeše ve výšce 25 m kontroloval práci klempířů. Proč je podle Vás autorský dozor projektanta důležitý?

Jako obvykle žádný ze zhotovitelů neměl projektovou dokumentaci pro stavební povolení řádně nastudovanou. Jako hlavní projektant jsem autorský dozor vykonával sám. Aby se předcházelo provádění odlišnému od projektové dokumentace, musela nastoupit cesta trpělivého vysvětlování. Přímí zhotovitelé zpočátku zkoušeli, co mi unikne. To si vyžádalo oproti uzavřené smlouvě o dílo téměř každodenní přítomnost na staveništi a poctivé zápisy do stavebního deníku. Zbývajících 80 procent stavby probíhalo ve vzájemném respektu ke spokojenosti stavebníka i kontrolních orgánů. A realizace stavby se stihla za fantastických 35 měsíců! Byla to přenášedelná práce a úžasné završení mé soukromé projektové praxe se vším všudy, tedy i s dozory.

Projektant: IFK projektový ateliér, **Ing. František Koňářík** • **Spolupráce na projektu:** Ing. Pavel Dolanský (ČKAIT 0400977, IS00) – stavebně-konstrukční část a statika, Dopac, s.r.o.; Ing. Jan Jiruška (ČKAIT 0012215, IE02) – osvětlení; Ing. Jaroslava Škoudilová (ČKAIT 0401271 TE03, TT00) a Petr Vlček – elektro; akad. malířka RNDr. Milena Nečasová – restaurování interiéru včetně mobiliáře; Brandl, s.r.o.; Ing. arch. Tomáš Koňářík – architektonický dohled • **Zhotovitel stavby:** IVPS Inženýrská výstavba a pozemní stavby s.r.o.; PhDr. Pavel Siváň; Ing. Jan Musil (ČKAIT 0300463, IP00) – stavbyvedoucí; STŘECHY VRNATA & ŽÁČIK s.r.o. • **Stavebník:** Cisterciácké opatství Osek, MVDr. Jindřich Koska • **Technický dozor:** VA Stavební s.r.o., Ing. Václav Holý (ČKAIT 0011711, ID00); Vladimír Plochý (ČKAIT 0006491, SP00) • **Harmonogram prací:** únor 2014 – zahájení projektových prací; listopad 2016 – vydáno stavební povolení; březen 2017 – dokumentace pro výběr zhotovitele; leden 2019 až listopad 2021 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 129,98 mil. Kč

Čestné uznání

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Vilémovský železniční viadukt na trati Rumburk – Sebnitz

HODNOCENÍ POROTY: Vysoká profesní odbornost a náročný způsob realizace výměny ocelové příhradové konstrukce železničního mostu postupným podélným výsunem jednotlivých stávajících ocelových konstrukcí a zásunem nových celosvařovaných ocelových konstrukcí byly jedním z důvodů ocenění této stavby.

Ing. Pavel Kalíšek

ČKAIT 0011842, IM00, oblast Brno
projektant, stavbyvedoucí
FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s.

Čím byla výměna ocelové konstrukce u 120 let starého železničního mostu výjimečná?

Standardní postup výměny s využitím mobilního jeřábu nebyl možný vzhledem k nepříznivému tvaru okolního terénu. Proto jsme navrhli výměnu pěti polí nosných ocelových konstrukcí s pomocí soustavy provizorních a pomocných konstrukcí kombinací podélného výsunu, spouštění a zvedání.

Staticky to opravdu nebylo nic snadného a během realizace jsme museli dbát na dokonalou technologickou kázeň. Práce často probíhaly s horolezeckou technikou ve výšce až 50 m a byly omezeny počasím. Pokud foukal vítr rychlostí větší než 8 m/s, nemohli jsme pracovat. Jen vítr nás zpomalil o 26 dní.

Predikce od ČHMÚ jsme si nechávali dennodenně zasílat, nicméně jakmile se s jednou z konstrukcí začalo manipulovat, pak už nebylo cesty zpět. Jedno pole vážilo až 116 tun. Celkem jsme v této výšce přesunuli 750 tun. Tímto způsobem se výměny mostních konstrukcí v našich krajích dosud nerealizovaly. Odebrání každé staré konstrukce trvalo 3 dny a zasunutí nové konstrukce další 3 dny. Ke konci akce, kdy už jsme to měli zvládnuté, to byly dny dva. Kvůli covidu jsme byli nuceni posunout výluky o rok, ale zároveň jsme mohli provádět přípravné práce. Dá se říci, že díky tomu se termín výluky 4 měsíce podařilo dodržet.

Jak dlouho opravený most vydrží?

To je dotaz spíše na zadavatele stavby a budoucího správce. My zhotovitelé se za vysoutěženou cenu snažíme dodat dílo v patřičné kvalitě a v požadovaném termínu. Za firmu mohu garantovat, že dílo bylo provedeno kvalitně, a věřím, že bude-li se vhodně udržovat, pak lze očekávat, že vydrží alespoň 117 let jako původní most.

Projektant: SUDOP PRAHA a.s.; Ing. Martin Vlasák (ČKAIT 0009271, IM00, ID00); Ing. Jaroslav Voříšek – ocelová konstrukce
Zhotovitel stavby: FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s.; **Ing. Pavel Kalíšek** (ČKAIT 0011842, IM00); Ing. Jakub Sláma (ČKAIT 0402549, TM00) – hlavní stavbyvedoucí; Ing. Marek Rusňák – výrobní a montážní dokumentace; Chládek a Tintěra, Pardubice a.s.; Ing. Jan Hanzlík (ČKAIT 0602122, TM00, SD01) • **Stavebník:** Správa železnic, státní organizace
Technický dozor: Ing. Jan Laifr (ČKAIT 0012093, IM00) • **Harmonogram prací:** 2018 – zpracování projektové dokumentace; říjen 2019 – vydáno stavební povolení; duben až srpen 2021 – realizace stavby ve výluce • **Cena bez DPH:** 225,54 mil. Kč

Čestné uznání

Foto: Tomáš Malý

Více zde

Úprava ohlaví plavební komory Hořín

HODNOCENÍ POROTY: Ocenění poroty zajímavé a náročné realizaci úpravy velké plavební komory, která je spolu s objektem plavebního kanálu Vraňany – Hořín zapsána jako nemovitá kulturní památka, spočívající ve zvýšení minimální podjezdové výšky použitím zdvižné mostní konstrukce. Stavební úpravy respektují veškeré původní konstrukce a vzhled se současným zachováním rázu vodního díla a jeho historické hodnoty.

Jan Prokeš

ČKAIT 0102274, SP00, SV01,
oblast České Budějovice
hlavní stavbyvedoucí, Metrostav a.s.

Měli jste otevřít vodní cestu z Mělníka do Prahy pro velké lodí o rozměrech 137 × 11,4 m. Přitom jste měli zachovat secesní památku z roku 1905, jež byla prvním zdymadlem na této části Vltavy. Jak jste to vyřešili?

Proplouvání vyšších lodí umožňuje hydraulika, která zvedne mostní oblouk až o 5 m za pouhých 5,5 minuty. Zdvižený most má nad nejvyšší plavební hladinou podjezdovou výšku 7 m. Přestavba se týkala jednoho mostního pole a obou ohlaví velké plavební komory. Původní kamennou konstrukci jsme nahradili ocelovou příhradovou konstrukcí (75 t), na kterou byly upevněny původní kamenné prvky (335 t). Zdvih mostního pole je zajištěn hydraulickými válci v podpěrách mostu.

Jak funguje po třech letech provozu?

Po zahájení zkušebního provozu bylo nutné vychytat drobné „mouchy“ v konstrukci a nastavení pohonů. Zejména se jednalo o řídicí systém. Pohyb mostu je sledován duplicitně a každé čidlo tedy má dvojí jištění kontroly – sledování aktuální polohy. Pro představu: konstrukce s více než 400 t je zvedána čtyřmi hydraulickými válci a synchronizovat toto zařízení na milimetry, aby nedocházelo ke křížení konstrukce, byl opravdu velký oříšek. Nicméně vše se podařilo vyladit během zkušebního provozu a nyní po více než dvou letech funguje most a celá plavební komora výborně.

Co bylo pro Vás jako stavbyvedoucího technicky nejtěžší?

Nejtěžší úkol spočíval v provedení totální demolice dolního ohlaví plavební komory včetně kamenného oblouku mostu a následné montáži zdvižné ocelové konstrukce, opláštěné totožnými kameny tak, aby oko pozorovatele při spuštění mostu nepoznalo náš stavební zásah.

Projektant: Valbek, spol. s r.o.; Ing. Jaromír Drašar (ČKAIT 0500781, IV00) • **Zhotovitel stavby:** Metrostav a.s.; **Jan Prokeš** (ČKAIT 0102274, SP00, SV01); Ing. Josef Špaček (ČKAIT 0202183, IP00) • **Stavebník:** Ředitelství vodních cest ČR
Technický dozor: Tým dopravního inženýrství s.r.o.; Ing. Vladimír Maha (ČKAIT 0007006, IP00) • **Časový harmonogram:** srpen 2017 – vydáno stavební povolení; březen 2019 – zahájení prací na výrobně-technické dokumentaci; červenec 2019 až červen 2021 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 453 mil. Kč • **Další ocenění:** Vodohospodářská stavba roku 2021; Stavba roku Středočeského kraje 2022; 30 let ČR – 30 staveb ČKAIT

Čestné uznání

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Silnice I-20 a II-231 v Plzni Plaská – Na Roudné – Chrástecká II. etapa

HODNOCENÍ POROTY: Netradiční a zajímavé řešení dopravní stavby zahrnující silniční a drážní dopravu. Porotu zaujalo právě netypické řešení protínání silnice a železnice v podobě umístění pilíře mostního objektu na železniční trati uvnitř okružní křižovatky, to vše v intravilánu města Plzeň.

Ing. Marek Stádník

ČKAIT 0008378, ID00, oblast Praha
hlavní inženýr projektu
SUDOP PRAHA a.s.

Proč jste do středu okružní křižovatky umístili pilíř železničního mostu?

Historicky se v této lokalitě kříží silniční a železniční doprava. Návrh z velké části nové dopravní stavby v intravilánu krajského města měl mnoho okrajových podmínek. Nejzásadnější byla prostorová omezení v dané lokalitě v kombinaci s omezeními využitelnosti některých pozemků. Umístění pilíře železničního mostu do středu okružní křižovatky tak postupně při návrhu vykrystalizovalo jako nejvhodnější řešení.

Co bylo na této stavbě technicky mimořádně náročné?

Stavba kladla značné nároky na koordinaci jednotlivých profesí právě s ohledem na lokalitu jejího umístění. Při řešení dopravního uzlu Na Roudné byla rovněž zásadním limitujícím faktorem délka výluky na železniční trati, během které bylo třeba zdemolovat stávající mostní objekt a postavit nový. Dalším náročným úkolem byla kromě jiného realizace skalního odřezu hloubky cca 20 m, což v intravilánu není příliš obvyklé.

Jak se Vaše řešení osvědčilo v praxi? Zopakovalo se podobné řešení i jinde?

Domníváme se, že zvolené řešení je účelné i efektní zároveň. Uzel Na Roudné funguje dobře. Zkušenosti s tímto návrhem jsou pozitivní, ale zatím se nám nenaskytla možnost využít ho i při jiné příležitosti.

Projektant: SUDOP PRAHA a.s.; **Ing. Marek Stádník** (ČKAIT 0008378, ID00); Ing. Martin Vlasák (ČKAIT 0009271, ID00, IM00); Ing. Marcel Malík • **Zhotovitel stavby:** EUROVIA CS, a.s.; Ing. Adam Kanta (ČKAIT 0202257, ID00) – hlavní stavbyvedoucí; Berger Bohemia, a.s.; Roman Vynahlovský (ČKAIT 0202010, TD02, TD01); Ing. Martin Mokřý (ČKAIT 0301365, ID00); Swietelsky stavební, s.r.o.; Ing. Tomáš Kunc (ČKAIT 0013740, TE01); Ing. Petr Myslivec (ČKAIT 0700832, IP00) • **Stavebník:** ŘSD ČR, KSÚS Plzeňského kraje; statutární město Plzeň • **Technický dozor:** IBR Consulting, s.r.o.; Ing. Vlastislav Šlajs (ČKAIT 0200442, ID00, IM00) • **Harmonogram prací:** červen 2017 – zahájení projektových prací; leden 2018 – vydáno stavební povolení; březen 2019 až září 2021 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 531 mil. Kč • **Další ocenění:** Stavba roku Plzeňského kraje 2021

Zvláštní cena za ekologický přínos

Foto: Tomáš Malý

Více zde

Biotechnologický systém čištění důlních vod v Mariánských Radčicích

HODNOCENÍ POROTY: Zdárný příklad technologické stavby reagující na aktivní ochranu životního prostředí v oblasti nakládání se znečištěnými důlními vodami, které mají vážný dopad na hydrologický režim v oblasti. Porota ocenila návrh mokřadních ekosystémů k hospodárnému využití důlních vod, které nebudou bez užitku odtékat do povrchové vodoteče, ale přispějí k úspěšnému dokončení revitalizace lokality bývalého hnědouhelného lomu.

Ing. Jiří Rous

ČKAIT 0400436, IV00, oblast Ústí nad Labem
hlavní projektant
Terén Design, s.r.o.

V čem spočívá princip tohoto nového řešení?

Nedostatek vody, ekologie a „ekosystémové služby“ jsou zásadními tématy současné doby, proto jsme společně s mým synem Vitem navrhli nové řešení na principu mokřadní čistírny. Tento provoz má totiž minimální spotřebu elektrické energie, nepotřebuje stálou obsluhu ani žádné čerpání vody ve vlastním čistícím provozu, jen provzdušňování. Vše běží téměř bez zásahu lidské ruky. Důlní vody na místě bývalé Větrné jámy jsou znečištěné vysokým obsahem železa, manganu, hliníku, amoniakem, sírany a dalšími sloučeninami.

Na toto složení reaguje i mokřadní čistírna, která se skládá ze sedmi nádrží. V šesti dochází k postupnému usazování nečistot, ve čtyřech k aktivnímu provzdušňování a ve všech šesti ke snižování zvýšených obsahů kovů, skupiny dusíku a solí. Sedmá nádrž, ze které vytéká vyčištěná voda do bezejmenného přítoku Radčického potoka, tvoří stabilizační přírodní biotop. Využíváme reliéfu terénu a voda v čistírně zde proudí výhradně gravitačně.

Potvrdil dvouletý zkušební a roční provoz Vaše předpoklady?

Naprosto. Systém je nízkonákladový a téměř bezobslužný, provádí se zde pouze předepsané kontrolní činnosti. Výsledky analýz potvrzují, že voda po vyčištění splňuje parametry pro vypouštění do veřejné vodoteče nebo do rekreačně využívaného jezera Most. V běžném provozu je čištěno převážně 60 l/s, ale celý systém umožňuje vyčistit až 120 l/s.

Projektant: Terén Design, s.r.o.; **Ing. Jiří Rous** (ČKAIT 0400436, IV00); Ing. Vít Rous – biotechnologie čištění; Ing. Jan Kuncel (ČKAIT 0400696, IS00) – statika; Ján Moravanský (ČKAIT 0401634, TE03, TT00) – elektro část; Jaromír Zuský – strojní část; Ing. Martina Šimůnská – ozelenění • **Zhotovitel stavby:** EUROVIA CS, a.s.; HERKUL a.s.; Milan Mach (ČKAIT 0501353, TD02) – hlavní stavbyvedoucí; Jaroslav Janda (ČKAIT 0401748, TV02, TD02) – stavbyvedoucí • **Stavebník:** DIAMO, státní podnik, odštěpný závod PKÚ • **Harmonogram prací:** srpen 2015 – dokumentace pro stavební povolení; červenec 2016 – vydáno stavební povolení; listopad 2016 – dokumentace pro provedení stavby; říjen 2018 až červen 2020 – realizace stavby; červen 2020 až leden 2022 – zkušební provoz • **Cena bez DPH:** 82 mil. Kč • **Další ocenění:** Stavba Ústeckého kraje 2021 – Cena hejtmana a Cena ČKAIT

Cena veřejnosti

Foto: archiv přihlašovatele

Více zde

Nový pavilon P Fakultní nemocnice Olomouc

HODNOCENÍ POROTY: Nový pavilon P Hemato-onkologické kliniky Fakultní nemocnice v Olomouci (FNOL) je již druhou pasivní stavbou v jejím areálu a další tři se připravují. Byl postaven za pouhých 16 měsíců, respektive 3 roky od zahájení projektování. Jedinečnost projektu tkví mimo jiné v řešení logistiky pohybu pacientů od jejich vstupu do ambulance až po léčbu. Nová budova se napojuje na stávající pavilon. Má čtyři nadzemní a jedno ustupující technické podlaží na střeše. Přízemí je průjezdné, takže netvoří bariéru. Je zde parkoviště a hlavní vstup. Stavebník požadoval, aby jednotlivé výšky podlaží původní i nové budovy na sebe navazovaly.

Ing. Michal Surka

ČKAIT 1006880, IP00, oblast Brno
hlavní inženýr projektu
Adam Rujbr Architects s.r.o.

Máte za sebou již 10 projektů a 3 realizace zdravotnických zařízení. Co bylo nejtěžší a co naopak nejlepší na realizaci této nemocnice?

Nejtěžší bylo vyrovnat se s napojením na sousední budovu a její nízkou konstrukční výšku. V moderních zdravotnických stavbách je množství různých technologií, které jsou vedeny nad podhledem a bylo náročné vše zkoordinovat do malého prostoru nad podhledy. A nejlepší bylo, když stavební firmě na závěr stavby vyšel tzv. blower-door test, test k ověření vzduchotěsnosti budovy, který byl jednou z podmínek získání dotace. Nikdo přitom neměl zkušenost s testováním tak velké budovy.

Jak jste přesvědčili zadavatele, aby souhlasil s projektem první pasivní nemocniční budovy?

Tak těžké to nebylo. Vedení FNOL je velmi pokrokové a většinou naše nápady na modernizaci jejich standardů schvalují. Navíc jsme provedli za pomoci rozpočtáře propočet nákladů, které se přímo týkají vyšších parametrů na obálku budovy a regulaci technologií. Navýšení bylo v řádu cca 5 % celkových nákladů. U dalších projektů ve FNOL již byl tento standard brán jako samozřejmost.

Když použijete systém bezprůvlakového spřaženého skeletu, který se projevil v úspoře výšky a objemu budovy, má to i nějaké nevýhody či komplikace?

Asi jedinou komplikací je nutnost zohlednit polohy nosníků při návrhu a provádění svislých šachet a prostupů. Nicméně tento problém se týká i ostatních nosných prvků, které by se při návrhu použily.

Projektant: Adam Rujbr Architects s.r.o.; Ing. arch. Adam Rujbr (ČKA 04074, A.1); **Ing. Michal Surka** (ČKAIT 1006880, IP00)
Zhotovitel stavby: OHLA ŽS, a.s.; Petr Hofman (ČKAIT 1201681, TP00) – stavbyvedoucí • **Stavebník:** Fakultní nemocnice Olomouc • **Technický dozor:** Ing. František Valíček (ČKAIT 1202217, TP00) – vedoucí odboru investic Fakultní nemocnice Olomouc • **Harmonogram prací:** červen 2017 – zahájení projektových prací; únor 2018 – vydáno stavební povolení; březen 2019 až červen 2020 – realizace stavby • **Cena bez DPH:** 140 mil. Kč • **Další ocenění:** Stavba roku Olomouckého kraje 2020

Na fotce zleva: Juraj Nagy (Slovenský svaz stavebních inženýrů), Vladimír Benko (Slovenská komora stavebních inženýrů), Mária Kaszyńska (Polský svaz stavebních inženýrů a techniků), Mariusz Dobrzeniecki (Polská komora autorizovaných inženýrů), Ernő Wagner (Maďarská komora autorizovaných inženýrů), Robert Špalek (ČKAIT) a Adam Vokurka (Český svaz stavebních inženýrů).

Inženýrské komory se shodly na nutnosti omezit doživotní odpovědnost projektantů

Zástupci sedmi klíčových komor a svazů ze zemí Visegrádské čtyřky se shodli na několika klíčových bodech zásadních pro výkon inženýrských a technických profesí ve stavebnictví. Jejich každoroční 29. setkání proběhlo 5. – 7. října v Bratislavě i za účasti pana Klause Thürriedla, předsedy Evropské rady inženýrských komor.

Pod jeho patronátem se konala celodenní diskuse zaměřená na stávající i budoucí výstavbu sítě dálnic a rychlostních komunikací v zemích Visegrádské čtyřky. Zástupci komor i svazů z ČR, Slovenska, Polska a Maďarska se vzájemně informovali o úskalích, výzvách i možnostech, které zkvalitňování dopravní infrastruktury přináší. Diskutovány byly rovněž legislativní podmínky přípravy, realizace i správy dopravních liniíových staveb.

Na závěr tří denního setkání delegace přijaly desetibodové usnesení, které se minimálně v polovině bodů shoduje s prioritami ČKAIT i Českého svazu stavebních inženýrů. K nejdůležitějším patří snaha o omezení trestněprávní odpovědnosti projektantů (autorizovaných osob) za provedené stavby, a to ze statutu „doživotní“ na maximálně 10 let od dokončení stavebního díla a jeho uvedení do provozu. Tento názor s odkazem na praxi v řadě zemí západní Evropy podpořil i Klaus Thürriedl.

„Soustavně budu v této souvislosti poukazovat na absurdní případ Trojské lávky, za jejíž zhroutil byl za zcela nedůstojných podmínek veřejně lynčován její autor, jeden z nejlepších tvůrců mostních konstrukcí, prof. Ing. Jiří Stráský, DSc. Sice ji na začátku 80. let minulého století vyprojektoval, ale v následujících 30 letech před jejím zhroutilím v roce 2017 s ním nebyla konzultována údržba ani žádná z provedených stavebně-technických úprav,“ konstatuje Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT.

Delegáti se shodli rovněž na snaze eliminovat nezřídka obstrukční praktiky neúspěšných uchazečů o veřejné zakázky. Řešením je, aby zadavatelé kvalitněji definovali odborný předmět zakázky, a to včetně dobře zpracovaných výkazů výměr a v průběhu celé zakázky zpřesňovaných rozpočtů pro určení její předpokládané hodnoty. Případně lze také stanovit, aby podaná námitka neúspěšného účastníka za určitých podmínek neměla odkladný účinek a nebránila uzavření zakázky.

Celý text deklarace „velké“ V4 je k dispozici na www.ckait.cz.

Ostrava přivítala regionální zástupce profesních komor zemí tzv. malé V4

Letošní 23. setkání zástupců regionálních stavebních komor a svazů zemí „malé“ V4 se konalo ve dnech 17. – 20. srpna 2023 v Ostravě. Hlavním tématem byla velice aktuální problematika „Obnovitelné zdroje energie z pohledu legislativního povolování staveb v zemích V4“.

Letos organizovala setkání tzv. malé V4 Oblastní kancelář ČKAIT Ostrava, která přivítala zástupce uskupení Regionálna kancelária Slovenskej komory stavebných inžinierov (RK SKSI Trnava), Regionálne združenie SKSI Košice, Malopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa Kraków (MOIIB Kraków), Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Kraków (PZITB Kraków), Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara Miskolc (MMK Miskolc), Heves Megyei Mérnöki Kamara Eger (MMK Eger), OK ČKAIT Karlovy Vary, OP ČSSI Karlovy Vary a OK ČKAIT Ostrava.

Setkání probíhalo ve velmi přátelské atmosféře. Na úvod jsme připomenuli oslavy 30 let od znovuoživení činnosti ČKAIT a informovali o aktuálním dění v naší Komoře.

Hlavním tématem setkání byla problematika „Obnovitelné zdroje energií z pohledu legislativního povolování staveb“.

Zástupci jednotlivých států prezentovali stav legislativy v povolovacím procesu staveb s obnovitelnými zdroji energií. Za českou stranu stav legislativy prezentoval kolega Ing. Bura. Představil metodiky na povolování staveb s fotovoltaickými panely (vydalo MMR v srpnu 2019, s aktualizací v lednu 2023) a tepelnými čerpadly (Metodický pokyn pro stavební úřady – Umístění, povolení a užívání tepelných čerpadel vydalo MMR v červenci 2023).

Polsko má k českému legislativnímu systému nejbližší. Instalaci fotovoltaických elektráren do 50 kW je zde také možné provést bez stavebního povolení. Nosná konstrukce však nesmí být vyšší než 3 m. Pokud je konstrukce vyšší, podléhá klasickému stavebnímu řízení.

Na Slovensku je bez stavebního povolení možno instalovat fotovoltaické a větrné elektrárny pouze do výkonu 10,8 kW. V srpnu 2023 byla na Slovensku otevřena nová výzva „Zelená domácnostiam“. Podpora na instalaci OZE se poskytuje formou nenávratné finanční pomoci ve výši 50 % oprávněných

nákladů na instalaci zařízení, maximálně však 5 000 € na jednu domácnost.

Maďarští kolegové upozornili, že Maďarsko stále patří ke světové špičce ve využívání geotermální energie. Bez povolení lze provádět přestavbu, nástavbu, rekonstrukci a úpravu fasády budovy bez zvýšení užitné plochy. Stavební povolení se nevyžaduje ani pro instalaci solárních panelů nebo solárních kolektorů na budovy. Povinností stavebníka je nechat před instalací solárních panelů zkontrolovat nosnost střešní konstrukce nebo desky statikem.

V rámci doprovodného odborného programu byla kolegům ze zemí V4 představena Ostrava jako již nikoliv černé město, ale dynamicky se rozvíjející zelené ekologické město. Součástí programu byla prohlídka nových objektů Ostravské univerzity – Fakulty sportu a Fakulty umění. Dále jsme navštívili bývalá ostravská jatka, která byla přebudována na galerii Plato. Ta získala čestné uznání poroty v letošním ročníku soutěže Cena Inženýrské komory. Posledním bodem odborného programu byla prohlídka nových expozic v ostravské ZOO, kde jsme obdivovali nové moderní stavby: voliéru „La Pampa“, expozici Wanderu pro makaky a Pavilon evoluce. Bylo velmi zajímavé seznámit se s technologickým zázemím těchto expozic. Na všech stavbách nás provázely a odborný výklad provedly autorizované osoby – projektanti nebo realizátoři těchto staveb.

Při závěrečném jednání jsme zavzpomínali na kolegy, kteří stáli u zrodu těchto setkání. Ze zdravotních důvodů se jednání nemohl zúčastnit náš kolega z Karlových Varů Ing. Svatopluk Zidek. Všichni účastníci akce mu posílají srdečné pozdravy a přejí pevné zdraví. Rovněž bylo dohodnuto, že setkání v příštím roce uspořádají kolegové ze Slovenské republiky z Trnavy.

Ing. Petr Dospiva, Ph.D. (ČKAIT 1101090, IT00)
člen Představenstva ČKAIT
předseda výboru oblasti ČKAIT Ostrava

Nové kritérium EROI: násobek energie získané za dobu životnosti zdroje vzhledem k energii vynaložené na pořízení daného zdroje energie

	Fotovoltaika	2 ×
	Biomasa	4 ×
	Větrné turbíny	4 ×
	Solární tepelná energie	9 ×
	Plynové turbíny s uzavřeným cyklem	28 ×
	Uhelné elektrárny	30 ×
	Vodní elektrárny	35 ×
	Jaderné elektrárny	75 ×

Zdroj dat pro graf a tabulku vpravo: WEC2023.com / Jean Eudes Montcombe

V Praze se setkali inženýři a vědci z celého světa

V Kongresovém centru Praha se ve dnech 11. až 13. října konal 7. ročník konference World Engineers Convention 2023 (WEC 2023), která patří k největším setkáním inženýrského světa. Do naší metropole přijely stovky odborníků, jednání sledovaly další tisíce odborníků z více než 100 zemí. World Federation of Engineering Organizations (WFEO) pověřila uspořádáním akce Český svaz vědeckotechnických společností (ČSVTS).

Cílem konference je každoročně shromáždit inženýry, vědce, technické specialisty i vedoucí pracovníky, politiky, pedagogy a studenty z celého světa, aby si mohli vyměnit názory a přispět k řešení nejkritičtějších globálních problémů. Letošní WEC 2023 reagovalo na současné planetární výzvy, jako jsou high-tech a low-tech inovace, umělá inteligence nebo udržitelnost životního prostředí pro bezpečnější, spravedlivější, efektivnější a zdravější budoucnost. Na programu byla tato klíčová témata: Nová řešení pro energetiku, Smart Cities, Koncept urbanizace, Inženýrský přístup k ochraně životního prostředí, Inženýrské vzdělání a další profesní rozvoj, Zelená doprava, Bezpečný digitální svět, Inovativní technologie v průmyslu, Inženýrství ve zdravotnictví, Zásobování potravinami a čerstvou vodou, Prevence přírodních a průmyslových katastrof, Zmírňování a přizpůsobování se změně klimatu, Fórum mladých inženýrů, Ženy ve vědě a inženýrství.

Celkem vystoupilo několik desítek řečníků – předních odborníků z celého světa. Generální tajemník OSN António Guterres se připojil on-line a v úvodu pozdravil účastníky. Jako druhý řečník úvodního plenárního zasedání vystoupil Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT, který mimo jiné řekl: „Svět se mění a my všichni musíme na nové výzvy reagovat. Témata jako klima, udržitelné využívání zdrojů, čisté energie, inovace nebo

digitalizace jsou každodenní prací stavebních inženýrů a techniků. Pro velké výzvy ale nesmíme zapomínat na naše zaměstnance. Bohužel již mnoho let pozorujeme, že zájem mladých lidí o studium technických oborů, včetně stavebnictví, klesá. Kombinace obtížných studií a vysoká odborná odpovědnost není příznivá. Odpovědné osoby z vedení států si to musí uvědomit. Věřím, že tato konference přispěje ke zlepšení situace. Potřebujeme novou generaci, ne poslední.“

Technické vzdělávání je prioritou rozvojového světa

I skladba účastníků kongresu vizuálně odkazovala na situaci technického vzdělávání a postavení inženýrů v současném světě. Realita je taková, že inženýři a technické vzdělávání jsou prioritou takzvaného „rozvojového světa“. Složení delegátů také ukazovalo na relativně malý zájem asijských zemí, které jsou však v technickém rozvoji a preferencích kvalitního technického vzdělávání na světové špičce.

Energetika a její transformace se promítly do celé řady témat dalších panelů. Panel „Nová řešení pro energetiku“ byl vhodně uveden jako první. Lze předpokládat, že řada zajímavých příspěvků zazněla i v dalších panelech, ale vzhledem k souběhu panelů a časovým možnostem jsem nemohl absolvovat všechny.

Nové kritérium: Materiálová náročnost zdroje energie na získání 1 TWh elektrické energie

Materiál [t/TWh]	Uhlí	Plyn	Jádro	Voda	Vítr	Fotovoltaika
Beton a cement	870	400	760	14 000	8 000	4 050
Železo/ocel	310	170	165	67	1 920	7 900
Měď	1	0	3	1	23	850
Hliník	3	1	0	0	35	680
Sklo	0	0	0	0	92	2 700
Křemík	0	0	0	0	0	57

Posuzování udržitelnosti způsobů získávání energie

Dostalo se mi cti uvést pana profesora Jeana Eudese Montcomble, generálního tajemníka Francouzské energetické rady. Profesor Montcomble zmínil dva zásadní argumenty, které by měly být vzaty v úvahu při posuzování udržitelnosti způsobů opatřování elektrické energie.

Prvním novým kritériem pro všechny zdroje energie je takzvané EROI kritérium, které vyjadřuje „kolikanásobek energie za dobu životnosti zdroje získám ve srovnání s energií, kterou jsem na pořízení zdroje musel vynaložit“. Jde o kritérium dlouhodobé udržitelnosti a efektivity opatřování energie z možných dostupných zdrojů energie. Toto kritérium ukazuje na jedné straně skutečnou efektivitu zvoleného zdroje energie, na druhé straně však také sděluje, že pro zdroje s malou hodnotou EROI je možné používat klasické postupy ekonomického hodnocení investic, ale v případě zdrojů s vysokou hodnotou EROI jde o dlouhodobé strategické plánování a nikoliv o účetní hodnocení. To názorně ukazuje porovnání dvou krajních hodnot – pro fotovoltaiku je **2** a pro jadernou elektrárnu s tlakovodním reaktorem **75**.

Druhé kritérium je materiálová náročnost zdroje energie na získání 1 TWh elektrické energie. Materiálová náročnost je velmi významným kritériem udržitelnosti a měla by určitě být brána v úvahu při hledání strategií vývoje energetiky.

Na závěr svých postřehů z kongresu WEC 2023 bych ocitoval, jak profesor Montcomble formuloval zásady pro energetické strategie: „Cílem tohoto kongresu je ukázat, že energie může rozhodujícím způsobem přispět k udržitelnému rozvoji. Výběr energie je klíčem k dosažení cílů udržitelného rozvoje. Výběr energie musí být založen na dlouhodobé globální vizi a prováděn prostřednictvím energetických politik a strategií, které jsou relevantní, technologicky robustní, akceptované občany a koncipované v mezinárodním rámci.“

prof. Ing. František Hrdlička, CSc.
(ČKAIT 0000014, IA00, IT00, TE01)
předseda Dozorčí rady ČKAIT
přední český odborník na energetiku

Ing. Drahomír Ježek † 69 let – místopředseda oblasti Pardubice

V polovině srpna 2023 nás navždy opustil čestný člověk, výborný spolupracovník a dlouholetý aktivní člen Komory. Od roku 2009 působil jako člen výboru a místopředseda OK ČKAIT Pardubice.

Byl skvělým odborníkem ve dvou oborech, v roce 1994 získal autorizaci v oboru Městské inženýrství a po dvaceti letech v roce 2014 si doplnil obor Stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství. Z obou oborů čerpal nejnovější poznatky a pravidelně zajišťoval v rámci celoživotního vzdělávání jejich předávání dalším členům ČKAIT formou seminářů pořádaných oblastí Pardubice.

Od roku 1992 pracoval v Ateliéru „AURUM“ s.r.o. Pardubice, zpočátku na pozici jednatele. Jeho převažující pracovní

náplní byla tvorba územních plánů. Ing. Ježek se na práci podílel jako autorizovaný městský inženýr – specialista pro oblast dopravy a technické infrastruktury. Významně se účastnil tvorby územního plánu měst Pardubice a Vysoké Mýto. Kromě toho pracoval i na zakázkách řešících dopravní a technickou infrastrukturu. Jako hlavní inženýr projektu koordinoval projektové práce pro záměry např.: Labe Pardubice – protipovodňová ochrana, obchvat komunikace II/322 – Kojice a Chvaletice, splašková kanalizace a ČOV Březová nad Svitavou. V průběhu roku 2015 začal pracovat jako OSVČ, nicméně jako konzultant pro oblast urbanismu a územního plánování se společností Atelier „AURUM“ s.r.o. nadále úzce spolupracoval.

Ing. Radim Loukota (ČKAIT 0701086, ID00)
předseda výboru oblasti Pardubice

NEKROLOG

Foto: dksv.cz

Již po dvanácté se Pardubice staly hlavním městem dopravy

I za přispění Představenstva ČKAIT se 7. září 2023 konal již XII. ročník Dopravní konference Pardubice 2023 v kongresovém centru Paláce Pardubice. Jako každý rok jsme se dozvěděli nejnovější informace z oboru a mohli jsme v neformálních rozhovorech s nejvyššími činiteli oboru navázat vzájemné kontakty. Co na konferenci mimo jiné zaznělo?

Mgr. Martin Kupka, ministr dopravy ČR, uvedl první panelovou diskuzi. Ve svém příspěvku představil vizi 10 let strategických investic jako šance pro moderní Česko, 10 let investic pro dokončení základní dálniční sítě a zprovoznění prvních úseků vysokorychlostních tratí. Uvedl, že v rámci udržení konkurenceschopnosti ČR je dostavba technické a dopravní infrastruktury nezbytná. Nejprve tuto vizi musí podpořit rozhodnutí Vládního výboru pro strategické investice a následně vláda ČR. Poté bude nutné získat podporu veřejnosti, nastavit legislativu a připravit financování, což označil za největší problém.

Michal Kortýš, senátor a radní pro dopravu a dopravní obsluhu v Pardubickém kraji, ve svém příspěvku shrnul realizaci dopravní infrastruktury v Pardubickém kraji v roce 2023 s výhledem na rok 2024. Celkem by chtěl kraj za rok 2023 investovat do dopravní infrastruktury cca 2,3 mld. Kč včetně DPH. Dále informoval o zbrusu novém dopravním portálu Pardubického kraje na adrese doprava.pardubickykraj.cz.

Ing. Zbyněk Hořelica, ředitel Státního fondu dopravní infrastruktury, představil rozpočet fondu. Upravený rozpočet pro rok 2023 činí cca 146,9 mld. Kč a již bylo uvolněno 69,5 mld. Kč. Plán rozpočtu pro rok 2024 je koncipován jako vyrovnaný ve výši 150,5 mld. Kč; z toho tvoří národní zdroje 118,4 mld. Kč a zdroje EU 32,1 mld. Kč. Z toho jsou investiční výdaje ve výši 99,4 mld. Kč a neinvestice 51,1 mld. Kč.

Bc. Jiří Svoboda, MBA, generální ředitel Správy železnic, představil železniční stavby v Pardubickém kraji. Všechny 8 staveb v realizaci je v celkové hodnotě 16,53 mld. Kč. Především se jedná o projekty Modernizace železničního uzlu Pardubice, Zdvojkolejnění trati Pardubice – Rosice nad Labem – Stéblová, Modernizace trati Ústí nad Orlicí – Brandýs nad Orlicí, Rekonstrukce výpravní budovy Pardubice hl. n.

Ing. Tomáš Tóth, generální ředitel ČD Cargo, a.s., přednesl příspěvek na téma Trendy a budoucnost železniční nákladní dopravy – železnice jako nástroj zelené politiky a nutných úspor el. energie v blízké budoucnosti.

Ing. Radek Mátl, generální ředitel ŘSD ČR, uvedl silniční a dálniční stavby v realizaci na území Pardubického kraje. Jedná se zejména o stavbu D35 Janov – Opatovec, I/36 Časy – Holice, I/43 Hradec nad Svitavou – Lačnov a I/36 Pardubice Trnová – Fáblovka – Dubice. Celkový rozpočet Správy Pardubice pro rok 2023 je cca 5,2 mld. Kč; z toho 4,7 mld. Kč na investice a 0,5 mld. Kč na neinvestice. Dále vysvětlil kompenzace zvýšených nákladů a smluvní valorizace dle příkazu generálního ředitele č. 5/23. Pro rok 2022 byla již uplatněna valorizace ve výši cca 2,2 mld. Kč. Nakonec informoval o transformaci ŘSD na státní podnik.

Miroslav Němec ze Správy a údržby silnic Pardubického kraje ve svém příspěvku informoval o rozvojových tématech spravovaných SÚS Pk. Jedná se zejména o DUP – Dopravní uzel Pardubice – západní tangenta – propojení silnic I/2 a II/211, nové obchvaty měst a obcí v Pardubickém kraji (Vysoké Mýto, Choceň, Běstovice, Hemže, Mostek, Zminný, Dašice a Rokytno) a přivaděče k dálnici D35 – Litomyšl – Česká Třebová a Litomyšl – Ústí nad Orlicí v celkové hodnotě cca 324 mil. Kč.

Ing. Ivan Čech, prezident EAST BOHEMIAN AIRPORT a.s., vystoupil s tématem Rozvoj letiště Pardubice a představil možnosti rozvoje pardubického letiště. Jedná se zejména o dostavbu terminálu Jana Kašpara a novou výstavbu hangárů

Aeropartner pro typy letounů kategorie A, B i C. Celková velikost hangárů by měla být pro tři stání letounů kategorie C.

Celkově hodnotím konferenci jako úspěšnou. Přijelo cca 350 účastníků. Mezi nimi byli senátoři a poslanci, zejména ti z dopravního výboru Parlamentu ČR, zástupci Prešovského samosprávného kraje, představitelé Ministerstva dopravy, ŘSD, SFDI, KHK, SŽ, ŘVC ČR, ČKAIT, starostové měst a obcí, zastupitelé Pardubického kraje, ředitelé správ a údržeb silnic v ČR, pracovníci krajů odpovídající za dopravu a stavitelství a ředitelé stavebních a silničních firem.

Ing. Radim Loukota (ČKAIT 0701086, ID00)
předseda výboru oblasti Pardubice

Co zaznělo na konferenci Statika staveb Plzeň?

Letošní konference Statika staveb Plzeň, která se konala na začátku září, byla v mnohém výjimečná. Vzhledem k poměrně širokému spektru témat z různých oblastí statiky pozemních staveb byla poprvé dvoudenní. Přinesla podněty, které je možné využít i pro legislativní činnost ČKAIT při připomínkování stavebních předpisů a norem.

Nelze přímo vyzdvihnout nějakou konkrétní přednášku, myslím si, že zvolená témata se všem přednášejícím povedlo posluchačům dobře odborně i metodicky předložit. Za základní považuji informace o změnách v zatížení staveb, neboť od tohoto tématu každý statický návrh nebo výpočet začíná. Jeho sestavení je pro autorizované osoby velmi důležité, neboť při poruchách se nejprve hodnotí, zda byly dodrženy hodnoty podle platné normy zatížení. A to je pro činnost a odpovědnost autorizovaných osob ČKAIT podstatné. Dále se procházely jednotlivé materiály a konstrukce až po základy staveb. A nesmím zapomenout, že velká část programu byla věnována zděným konstrukcím, které jsou trochu ve skrytu velkých a progresivnějších nosných konstrukcí z oceli, betonu nebo dřeva. K těmto materiálům se konají odborné konference, a tak jsme se snažili se zde věnovat i zdívu.

A čím byla letošní konference výjimečná? Program konference Statika staveb 2023 Plzeň byl volen tak, aby obsáhl značnou část problematiky projektování a realizace konstrukcí staveb. Naše konference není úzce zaměřena pouze na jeden stavební materiál a konstrukce z něj navrhované a prováděné. Přednášely zde naše nejlepší odborné kapacity, členové normalizačních komisí a také zástupci projektantů, dodavatelských firem a výrobců. Na programu byla aktuální témata jako zelené střechy, fotovoltaika na střechách nebo nesprávná technická řešení v projektech i na stavbě. V neposlední řadě se konference konala v době přípravy technických předpisů k novému stavebnímu zákonu. Konference byla poprvé dvoudenní a závěrečná diskuze přednášejících s účastníky protáhla její trvání o několik hodin.

Nové normy druhé generace Eurokódů

Do roku 2027, popřípadě i déle, budou zaváděny v platnost nové normy druhé generace Eurokódů. Jedná se zjednodušeně řečeno o doplnění, úpravy a zpřesnění textu norem první generace Eurokódů. Na konferenci byly ukázány principy

připravované normy řady 1990 a 1991 z oblasti zatížení, řady 1992 pro betonové konstrukce a řady 1996 pro zděné konstrukce.

Pozice mechanické odolnosti vůči tepelné technice a akustice

V příspěvcích i diskuzi byl několikrát zmíněn tlak z oblasti tepelné techniky na navrhování nosných konstrukcí. Bylo i přímo konstatováno, že konstrukce je někdy oslabována a snižována její rezerva. Podle uvedených názorů by měla nosná konstrukce nejprve stát a pak být doprojektována úprava na další fyzikální funkce stavby, jako jsou tepelněizolační a akustické vrstvy nebo environmentální požadavky. Nosná konstrukce by měla být jednoduchá a staticky jasná a přehledná. Oslabování vkládáním izolace není vždy vhodné a navíc zvyšuje časové i finanční nároky na statické posuzování a mění působení prvků. Podle účastníků konference je třeba si uvědomit, že statika není pouze nějaká „doplňková“ profese, ale nutná část návrhu stavby. A na jejím řešení závisí, jak stavba stojí. Nelze jen vytvořit architektonický návrh a požadovat jeho realizaci stylem, že „to další vyřeší statik“. Při návrhu a posouzení stavby je samozřejmě nutné plnit základní požadavky na stavby, kterých bude v novém stavebním zákoně sedm. Pro statiku je zde uveden požadavek na mechanickou odolnost a stabilitu, který vystihuje už ve svém názvu důležitost toho, aby stavba byla stabilní a spolehlivá. Návrh nosné konstrukce je třeba řešit u pozemních staveb i s ohledem na další zákonné požadavky. Proto je dobré diskutovat způsoby, jak souladu požadavků a dobré statické funkce dosáhnout a přitom vlastní konstrukci neomezovat. Je zde i hledisko mimořádných účinků, zejména protipožárních.

Na konferenci zaznělo několik námětů, jak konkrétní případy řešit nebo jak a kde principy vhodného návrhu zveřejňovat a diskutovat – například na seminářích a v komorových časopisech. Bylo poukázáno na to, že ani současné rodinné domy nemusí být jednoduchou stavbou, obsahují například velkými otvory zeslabené zděné stěny anebo pilíře s velkou koncentrací zatížení.

Obecné předpisy a vyhlášky k novému stavebnímu zákonu

Na konferenci zazněly informace o tom, že proběhla **první fáze připomínek k vyhlášce o technických podmínkách na stavby**. Komora požadovala doplnění vyhlášky v části týkající se mechanické odolnosti a stability. Návrhy na úpravu vyhlášky jsou uvedeny v následujících bodech:

1. Stavební konstrukce se pro mechanickou odolnost a stabilitu navrhují a posuzují na dobu návrhové životnosti podle určené normy, pokud není stanoveno jinak.
2. Stavební konstrukce a nosné prvky musí být navrženy a provedeny tak, aby po dobu svojí návrhové životnosti vyhověly požadovanému účelu a odolaly účinkům zatížení, návrhových a provozních hodnot namáhání a nepříznivým vlivům prostředí, které se mohou vyskytnout při provádění i užívání stavby. Nosné stavební konstrukce musí odolat též určeným návrhovým mimořádným zatížením. Návrh a posouzení musí být provedeny v souladu s požadavky podle určené normy.
3. Za změny mechanické odolnosti a stability stavby jako celku nebo jejích částí se považují také změny zatížení a změny, které vyplývají ze stavebních úprav, nástavby a přístavby stavby nebo instalace technologie.
4. U stavebních úprav dokončených staveb se zpracovává posouzení mechanické odolnosti a stability původních stavebních konstrukcí. Při posouzení se vychází z dostupné dokumentace, stavu konstrukce a výsledků provedených průzkumů a zkoušek.
5. U vegetačních střech a teras se uvažují veškerá působící zatížení podle určené normy včetně zatížení od vegetace, vody, pobytu osob a instalovaných technologií.
6. Po uplynutí návrhové životnosti za stav stavby odpovídá její vlastník.

K připravované další důležité vyhlášce o projektové dokumentaci nebylo možno na konferenci více říci, neboť její navrhované znění není odborné veřejnosti známo. Vyhláška se připravuje na Ministerstvu pro místní rozvoj. Víme jen, že pro stavební povolení může mít podobu tzv. dokumentace DUR+ a že jako podklad budou zmíněny průzkumy. O tom, jak zpracovat konstrukční část, je ale třeba ještě diskutovat. Na jedné straně stojí zjednodušená dokumentace DUR+ a na druhé odpovědnost za návrh nosné konstrukce ve stavebním povolení.

Nedostatečné podklady pro práci statika jsou častým problémem

Nedostatečné podklady pro práci statika byly v příspěvcích na konferenci několikrát zmíněny. Jedná se například o práce na dokončených stavbách, kde potřebujeme původní výkresy, průzkumy a zaměření. Konstrukce jsou často zakryté nebo nepřístupné a jejich zjišťování je náročné. Nemáme k dispozici žádnou celkovou databázi, kde bychom technické údaje o dřívějších konstrukcích zjistili. Bohužel někteří stavebníci nebo instituce si myslí, že údaje o konstrukci v dnešní digitální době známe a jsme schopni rychle reagovat.

Na konferenci byla zmíněna potřeba veřejnosti sdělit, že musíme oddělit zjišťování stavu konstrukce od projektování nebo posuzování a předřadit ho těmto úkonům. Projektová kancelář může tyto práce spojit nebo zajistit. Ale často až po zjištění stavu konstrukce může rozhodnout, jak postupovat dále. Byly udány případy chybějící výrobní dokumentace, například pro střešní plechy, zámečnické nebo železobetonové konstrukce. V takovém případě není například možné vědět v celém rozsahu střechy, jaké jsou zde tloušťky plechů nebo jaké profily byly užity. **Je otázkou, zda by uchování výrobní nebo realizační dokumentace nosné konstrukce nemělo být zásadní povinností stavebníka.** Podle čeho se bude řídit pozdější rekonstrukce nebo posudky? Budeme vše složitě zjišťovat? V době, kdy je prosazován BIM a FM do přípravy, realizace a správy staveb, by se nemělo na skutečnou konstrukci zapomínat.

Fotovoltaika na střechách aneb na střechu nelze namontovat cokoliv

Z konference vyplývá, že u instalace fotovoltaik na střechách se dnes setkáváme se dvěma problémy. Zprv jde o instalaci na šikmých a plochých střechách bez ověření vlivu na nosnost při povoleném výkonu do 50 kW a za druhé o umístování větších výkonových zařízení na plochých střechách bez ohledu na stavební řešení střechy. Dochází zde k menšímu přetížení, koncentraci tohoto zatížení v úložných bodech a zejména ke změnám zatížení sněhem a větrem. Bohužel někdy se zdá, jako by stavebník předpokládal, že na střechu lze položit nebo namontovat cokoliv. Zejména pokud do výkonu zařízení 50 kW nemusí řešit stavební povolení. Často také předpokládá, že fotovoltaický návrh má vše vyřešen a stavební stránka úpravy se nemusí řešit. Posouzení střechy s FVE není ze strany statických byrokracie, zajištění zakázek nebo akce proti fotovoltaice. Jde o ověření spolehlivosti stávajících konstrukcí. Bylo by jisté dobré, aby každá instalace měla statické ověření.

Zelené střechy jsou dnes již běžnou konstrukcí

Z diskuze na konferenci vyplývá, že vegetační čili zelené střechy jsou dnes běžnou konstrukcí. Pro statiky představují vyšší zatížení s uvažováním stavební konstrukce, tíhy substrátu pro růst rostlin, jejich vlastní tíhy, klimatických zatížení a v případě pochozích střech i zatížení užitných. Z informací z celostátní soutěže Zelené střechy 2023 vyplývá, že průměrná tloušťka substrátu pro extenzivní střechy je 100 mm. To pro zatížení střechy představuje nejméně 1,1 kN/m². Pohled na vegetační střechu z pozice zahradního inženýra ve svém příspěvku prezentoval Ing. Pavel Dostal, vedoucí sekce Zelené střechy při Svazu zakládání a údržby zeleně. Zároveň bylo poukázáno na dva dokumenty vydané tímto svazem: *Vegetační souvrství zelených střech – standardy pro navrhování, provádění a údržbu* (rok 2019) a *Ozelenění fasád* (rok 2022). Obě publikace i další informace pro projektanty zelených střech lze stáhnout zdarma na stránkách SZUZ.

Konference poukázala na chyby při realizaci opěrných stěn

Opěrné stěny jsou jednou z velmi užívaných inženýrských konstrukcí u pozemních i dopravních staveb. Na konferenci jsme si prohlédli výkresy i fotografie stěn, které byly bohužel špatně navrženy a provedeny a také se pod tlakem zeminy zřítily. Ukázány byly následující chyby:

- malý základ pod stěnou navržený v malé šířce, někdy i jako pas u rodinného domu,
- neprovázání základu a stěny výztuží,
- chybějící drenáž pro odvod vody v zemině za stěnou,
- nedostatečná výztuž a její převázání,
- neupřesnění podmínek návrhu a provádění při použití bednicích dílců,
- dilatace po délce stěny.

Uvedené případy nejsou ojedinělé. Týkají se návrhů AO i samých stavebníků a některých firem. Bylo by dobré se problematikou užití bednicích dílů více zabývat.

Práce neautorizovaných osob při řešení statiky přináší rizika

Na konkrétních příkladech se na konferenci ukázalo, že v praxi se pohybují osoby, které dělají statické práce, výkresy a výpočty bez potřebné autorizace. Potom hledají autorizovanou osobu, která by jejich návrh podepsala a opatřila razítkem, pokud je třeba. Zde je ale nezbytné rozlišit práci těchto osob v rámci obecně neautorizované dokumentace a práci nutně zpracovanou autorizovanou osobou. Bohužel, jak se zdá, někdy je práce autorizována bez kontroly, nebo snad dokonce bez znalostí problému stavby.

Zděné konstrukce – výrobci ukázali vybrané případy zkoušek

V úvodu tohoto tématu provedl zástupce TNK 37 dr. Vejvara stručné seznámení s novou normou a jejími přílohami. Bylo poukázáno na to, že při modelování namáhání zdiva uvádí norma několik postupů, které může projektant zvolit. Zároveň může při návrhu zděné konstrukce vybrat technické údaje pro výpočty ze dvou zdrojů, a to z podkladů výrobců anebo z údajů v normách. Pozvaní výrobci ukázali vybrané případy zkoušek zdiva a jeho použití v návrhu a na realizovaných stavbách. Byly prezentovány příspěvky nejvýznamnějších výrobců pálených cihel (Wienerberger s.r.o. a HELUZ cihlářský průmysl v.o.s.), pórobetonu (Xella CZ, s.r.o.) a vápenopískových cihel (Kalksandstein CZ s.r.o.). Zástupci firmy HELUZ předvedli mimo jiné výbornou ukázkou návrhu zdiva na požární účinky. Firma Xella prezentovala dobře připravenou videoukázku výstavby komplexu domů přímo v Plzni s použitím jeřábků pro vápenocementové vyzdívky a řešení pórobetonu. Firma Kalksandstein předvedla videoukázku a fotografie strojního zdění z vápenopískových bloků. Celé široké problematice zdiva plánujeme věnovat více prostoru v samostatných publikacích, například v komorových časopisech.

Postavení statika by mělo být silnější

Statikové v současnosti čelí také kritice svého postavení v procesu přípravy dokumentace a kritice požadavků, které na jejich práci kladou architekti, ostatní inženýrské profese a investoři. Přípomínky jsou zejména k neúplnosti poskytovaných podkladů, neprovádění potřebných průzkumů původního stavu staveb a podloží a k nevhodnému umístění nebo koncepci nosných konstrukcí. Návrhy staveb předkládané k vypracování konstrukční části statikovi nejsou dořešeny. Bývá argumentováno tím, že se jedná jen o stavební povolení a že statický výpočet je potřeba jen proto, že jej vyžaduje stavební úřad. Děje se i to, že řešení a třeba i zjištění stávajícího stavu je ponecháno až na realizaci čili na prováděcí firmu. Tím pak některá zjištění negativního stavu konstrukcí způsobují změny v technickém řešení, v nákladech a v termínech na zpracování úprav a dokončení stavby. Proto považují za vhodné se na konferenci nadále věnovat nejen ryze odborné problematice staveb, ale i shromáždění poznatků a diskuzi k zabezpečení činnosti statiků a jejich místa v procesu navrhování, realizace a hodnocení staveb.

Ing. Luděk Vejvara, Ph.D., FEng.
(ČKAIT 0200368, IP00, IS00)
předseda oblasti Plzeň

Odcházející Představenstvo ČKAIT na konci volebního období 2020 až 2023. Foto: Lenka Charousková

Ze zasedání představenstva v září 2023

Nejdůležitější okruhy projednávané na 4. zasedání představenstva, které se konalo 21. září 2023 v Praze.

Hospodaření ČKAIT v roce 2023

Dle zprávy ekonomického mandátáře Ing. Motyčky jsou k 31. srpnu 2023 příjmy v mandatorní části splněny na 99 % ročního rozpočtu. Z toho členské příspěvky jsou zaplacený na 99,9 %. Výdaje v mandatorní části jsou čerpány ve výši 54 % ročního rozpočtu. Oblasti čerpaly výdaje ve výši 61 % ročního rozpočtu.

Návrh rozpočtu ČKAIT na rok 2024

Představenstvo obdrželo výsledný návrh vyrovnaného rozpočtu ČKAIT na rok 2024, který bude předložen k projednání a schválení na shromáždění delegátů 21. října 2023. Je v něm zapracována valorizace platů zaměstnanců ČKAIT a předpokládá ponechání dosavadní výše členských příspěvků. Představenstvo rozhodlo, že od 1. ledna 2024 bude každý uchazeč o přijetí platit „Poplatek za žádost ke zkoušce“ ve výši 1000 Kč [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Představenstvo rozhodlo, že shromáždění delegátů dne 21. října 2023 bude předloženo ke schválení:

- zvýšit paušální částku na 20 000 Kč (v roce 2023 je 10 000 Kč) pro účastníky disciplinárního jednání, kteří porušili své povinnosti dle § 26 odst. 9 Disciplinárního a smířčího řádu ČKAIT,
- zavést udržovací poplatek ve výši 500 Kč/rok pro autorizované osoby s pozastaveným členstvím.

Představenstvo ČKAIT schválilo uvolnění investičních prostředků na přípravu rekonstrukce budovy v Legerově ul. č. 10 ve výši do 2,0 mil. Kč.

Představenstvo schválilo dle doporučení Ing. Motyčky návrh na zajištění 70 % úroků poskytnutého úvěru formou produktu SWAP na 5 let, 30 % zůstane nezajištěných pro možné předčasné splacení části úvěru [12 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Návrh rozpočtu ČKAIT na rok 2024 byl schválen a bude ve formě tabulky po kapitolách zaslán delegátům pozvaným na Shromáždění delegátů ČKAIT [12 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Hospodaření Informačního centra ČKAIT

Dozorčí rada Informačního centra ČKAIT, s.r.o., projednala dne 4. září 2023 výsledky přebytkového průběžného hospodaření a prognózu do konce roku. Dále na svém jednání dozorčí rada zvolila nového předsedu Ing. Petra Dospivu, Ph.D.

Pojištění autorizovaných osob

Dle rozboru předloženého pojišťovacím makléřem je celkový škodní průběh 62,35 %. Z toho základní skupinové pojištění má škodní průběh 91,17 %.

Představenstvo projednalo a schválilo následující postup:

- přistoupíme na nabídku pojišťovny ukončit pojistnou smlouvu do konce roku 2023 a projednat nový návrh pojistné smlouvy s podmínkami, které nám pojišťovna připravila,
- dnešním dnem zašleme pojišťovacímu makléři výpověď smlouvy o poskytování služeb [12 pro – 0 zdržel se – 0 proti],
- v nejbližších dnech bude svolána Pojišťovací komise ČKAIT, na kterou pozveme zástupce pojišťovny a projednáme nové podmínky pojistné smlouvy,
- budeme urychleně řešit nového pojišťovacího makléře.

Shromáždění delegátů

Shromáždění delegátů povede prof. Materna. Ing. Hnízdil představil návrh složení mandátové, volební a návrhové komise. Představenstvo doporučilo komise rozšířit.

Představenstvo schválilo návrh Ing. Dospivy udělit čestné členství dlouholeté zaměstnankyni ČKAIT Ing. Renatě Karasové [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti].

Informace o novém stavebním zákonu

V současné době máme stavební zákony dva, a to zákon č. 183/2006 Sb. a č. 283/2021 Sb. Měnila se jejich platnost a účinnost a nastala kolize těchto zákonů. Ing. Hladík představil časovou osu přechodných období a informoval o připomínkách ČKAIT k návrhům vyhlášek.

Informace o autorizačním zákonu

Návrh úprav autorizačního zákona jsme odeslali MMR. Většina návrhů byla přijata, některé byly vysvětleny a minimum jich bylo zamítnuto. Nový zákon má platit od 1. ledna 2025 a má obsahovat rozsah oborů a také specializací, s čímž zásadně nesouhlasíme. Poplatek za zkoušku odborné způsobilosti může být stanoven vnitřním přepisem Komory. Sjednotila se délka funkčního období orgánů ČKA a ČKAIT na 4 roky. Stupeň autorizovaný stavitel je nově definován a nebude mít oprávnění projektovat.

Různé a informace z jednání

Předseda Ing. Špalek informoval o přípravě konference při jednání V4, kde budeme projednávat ZZVZ a trestní odpovědnost AO. Informoval o jednání o normě s ČAIG. Dále informoval o sdělení Technické komise o práci v TNK. Budeme jednat s agenturou ČAS, abychom získali prostředky na práci členů v TNK. Představenstvo pověřilo předsedu k řešení vzhledu budovy v ulici Sokolská. Na konferenci Bezpečné město bude ČKAIT zastupovat Ing. Filip. Dostali jsme pozvánku na Saský inženýrský den, ČKAIT bude zastupovat Ing. Filip. Dále informoval o činnosti Tiskového oddělení.

1. místopředseda prof. Materna informoval o akcích: 25. a 26. srpna setkání na hranici se SKSI, třetí redakční rada ESB; 11. – 12. září setkání představitelů stavebních fakult; 5. – 7. října 2023 setkání ECCE ve Vilnius, kde bude ČKAIT osobně zastupovat.

Místopředseda Ing. Mráz informoval o požadavku OK Plzeň na druhou konferenci Zděné konstrukce. Představenstvo doporučuje ponechat jednu konferenci a příspěvky ze zděným konstrukcím do ní začlenit.

Místopředseda Ing. Pater informoval o přípravě Rady pro podporu rozvoje profese a Ediční rady ČKAIT. Jelikož se jednalo o jeho poslední jednání jako člena představenstva, poděkoval všem členům za jejich spolupráci.

Ing. Dospiva informoval o „malé“ V4, kterou v letošním roce pořádala česká strana, konkrétně OK Ostrava. Dále informoval o oslovení Ing. Vladimírem Kulilem, Ph.D., ředitelem Ústavu oceňování majetku při Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava o pořádání konference pro znalce dne 2. listopadu 2023.

Ing. Drahorád informoval o změnách v TNK, můžeme nominovat své zástupce. Dále informoval, že reálně hrozí zánik CTN Kloknerova ústavu ČVUT.

Ing. Loukota informoval o Dopravní konferenci v Pardubicích za účasti ministra dopravy, ředitele SFDI, ŘSD a dalších významných hostů.

Ing. Šafařík informoval o jednání aktivu Geotechnika, v němž Ing. Řiřica a doc. Masopust ohlásili odstoupení ze svých funkcí. Budou vykonávat potřebné administrativní úkony pro aktiv do volby nového vedení.

Ing. Vokurka informoval o prvním jednání autorizační rady v novém složení.

Ing. Zdařilová informovala o účasti v porotě Stavby roku a návštěvě všech přihlášených staveb. 24. listopadu se odehraje slavnostní vyhlášení vítězů soutěže v Rudolfinu. Dále informovala o své účasti na vypořádání připomínek k přístupnosti staveb. Dále o vyhlášení o dokumentaci dopravních staveb s důrazem na bezbariérovost na MD. Dostali jsme k připomínkám návrh statutu na poradní sbor ministra. Informovala o přípravě katalogu Ceny Inženýrské komory. Představenstvo vzalo na vědomí její návrh nových pravidel pro Cenu Inženýrské komory 2023.

Ing. Hnízdil navrhl schválení nabídky ČSOB na zřízení kontokorentu, žádost o záštitu konferenci SANTINI 2023 v rámci výročí 300 let od úmrtí stavitele J. B. Santiniho-Aichela a nového člena aktivu Geotechnika – Ing. Aleše Skalického [11 pro – 0 zdržel se – 0 proti]. Úprava směrnice o uznávání je předložena k posouzení právníkům.

Přehled úkolů

- Ing. Hnízdil – připravit zadávací dokumentaci pro nový informační systém, upravit žádost o udělení autorizace – do přehledu vzdělání doplnit měsíc a dále kontrolu doby praxe a kontrolu RČ – opravit a hlasovat per rollam.
- Prof. Kabele – zpracovat návrh podkladu pro jednání s MPO o pasu pro renovace budov a jejich zpracovatelích.
- Ing. Komínek, Ing. Janoušková – předložit na listopadovém jednání představenstva business plán IC ČKAIT, s.r.o.
- Ing. Loukota – připravit novou smlouvu na vydávání časopisu Stavebnictví s IC ČKAIT, s.r.o. – předložil návrh smluv, rámcovou smlouvu a smlouvu o dílo. Návrhy připomínek budou podány do konce října, na příštím jednání představenstva v listopadu by měla být nová smlouva schválena a od 1. ledna 2024 se bude časopis vydávat podle nové smlouvy. Na stavební úřady bude časopis zasílán v elektronické podobě [13 pro – 0 zdržel se – 0 proti].
- Ing. Motyčka – připravit systém kompetencí a finančních limitů.
- Ing. Mráz, Ing. Loukota – zjistit možnosti pojištění funkcí, které nekryje pojistná smlouva D&O (AR, Rada EU, ZZVZ).
- Ing. Vaverka – dořešit neplatiče, příp. navrhnout ministerstvu odvolat inspektora pro neplacení členských příspěvků (§ 151 odst. – Ministerstvo dozírá na přípravu ke zkoušce, na osnovy a postup při provádění zkoušek, na podklady pro jmenování a odvolávání autorizovaných inspektorů).
- Ing. Vokurka – zkontrolovat studijní plány škol, z nichž uchazeči žádají o autorizaci v oboru Geotechnika. Nyní probíhá kontrola oborů PS, M, V, PBS.

Jednání se účastnili:

Přítomní členové představenstva: Ing. Robert Špalek – předseda; prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA – 1. místopředseda; Ing. František Hladík – místopředseda; Ing. František Mráz – místopředseda; Ing. Jindřich Pater – místopředseda; Ing. Petr Dospiva, Ph.D.; Ing. Michal Drahorád, Ph.D.; Ing. Josef Filip, Ph.D.; prof. Ing. Karel Kabele, CSc.; Ing. Radim Loukota; Ing. Michal Majer; Ing. Věra Řehůřková; Ing. Martin Šafařík; Ing. Karel Vaverka; Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

Přítomní hosté: prof. Ing. František Hrdlička, CSc. – předseda dozorčí rady; Ing. Jan Korbel – předseda stavovského soudu; Ing. Adam Vokurka, Ph.D. – předseda autorizační rady; Ing. Radek Hnízdil, Ph.D. – ředitel Kanceláře Komory; Ing. Ladislav Motyčka – ekonomický mandatář.

Následující zasedání: 23. listopadu 2023, 15. února 2024, 18. dubna 2024, výjezdní, 19. září 2024, 21. listopadu 2024.

Ing. Radek Hnízdil, Ph.D.
ředitel Kanceláře ČKAIT

Foto: Radek Drbohlav

Volební Shromáždění delegátů ČKAIT 2023

Do představenstva bylo zvoleno 5 nových osobností, 10 bývalých členů pokračuje v činnosti. V dozorčí radě je jedna nová členka. Stavovský soud bude pracovat ve stejném složení jako v minulém volebním období.

Shromáždění delegátů ČKAIT se konalo 21. října 2023, tradičně v pražském hotelu Pyramida. Účast byla vysoká. Přijelo 189 delegátů z 200 zvolených zástupců 13 oblastí ČKAIT.

Do dalšího volebního období vstupuje představenstvo změněné z jedné třetiny. Nově v něm bude mít oblast Praha tři zástupce, oblast Brno a oblast Ostrava po dvou zástupcích, ostatní oblasti po jednom zástupci. Žádného zástupce nemá jen oblast Zlín a Liberec. Jeden z nových členů je technik, všichni ostatní jsou inženýři. Až na jedinou výjimku jsou všichni členové představenstva v aktivním profesním věku. Průměrné stáří člena představenstva je nyní 57 let, přičemž nejstaršímu členovi je 78 let a nejmladšímu 41 let. Nejvíce hlasů v představenstvu získali Ing. Robert Špalek (165), staronový předseda ČKAIT, a Ing. Petr Dospiva, Ph.D. (149), nově zvolený 1. místopředseda ČKAIT. V rámci voleb do všech tří komorových orgánů více hlasů delegátů získali jen dva členové Stavovského soudu ČKAIT: Ing. Jan Korbel z největší oblasti Praha (175 hlasů) a Ing. Michal Odvody z nejmenší oblasti Karlovy Vary (171 hlasů).

Z projevu předsedy ČKAIT

Ing. Robert Špalek, předseda ČKAIT, ve svém úvodním projevu uvedl pět priorit. Upozornil, že je nelze označit za zcela nové, protože se do určité míry kryjí s jeho předchozím funkčním obdobím. Na prvním místě vyzdvihl **vzdělávání** – autorizovaných osob i odborné veřejnosti. Pro inženýry, techniky a stavitele bylo v roce 2022/23 realizováno na 400 odborných akcí, seminářů a webinářů a konferencí. Pozitivně ohodnotil činnost profesních aktiv, z jejichž popudu řada vzdělávacích akcí vychází. Směrem k širší veřejnosti se pak obrací činnost tiskového oddělení, které úspěšně zviditelňuje činnost Komory ve sdělovacích prostředcích.

Pro další období bude jedním z hlavních úkolů oslovování a získávání mladší generace pro činnost v Komoře a ku prospěchu ostatních AO. „**Chceme další technicky vzdělané generace, ne poslední,**“ uvedl mimo jiné předseda Špalek. S tím souvisí také urgentní potřeba získávat pro střední, a hlavně vysoké školství více uchazečů/uchazeček, motivovat je a pomáhat jim ve studiu a získat je po absolvování pro praxi. Komora v tomto ohledu pracuje společně s ČVUT na **strategii podpory technického vzdělávání**.

Ze stavební praxe Ing. Špalek vyzdvihl palčivý problém **cen projektových prací**. Toto téma se ostatně diskutovalo také na setkání inženýrských komor a svazů zemí V4, jež proběhlo v říjnu v Bratislavě. Vedle toho se zástupci stavovských organizací z Česka, Polska, Maďarska a hostitelského Slovenska shodli na potřebě koordinovaného řešení otázky rozpočtů a indexování cen ze strany projektantů a omezení jejich **doživotní odpovědnosti** za stavební dílo. „*Budeme se snažit tuzemskou praxi přiblížit tomu, aby od dokončení a předání stavebního díla platila desetiletá promlčecí lhůta. Aktuálně je na tom projektant před zákonem v ČR hůře než kriminálník,*“ poukázal předseda Špalek, který se zároveň podělil o zkušenost z Polska, kde dvakrát ročně probíhají kontroly a revize vybraných budov.

Ing. Špalek na závěr své řeči zmínil potřebu vypořádat se v roce 2024 s **dopady (novely) nového stavebního zákona**. Informoval přítomné účastníky shromáždění delegátů, že zástupci Komory se podílejí na dokončení vyhlášky o požadavcích na výstavbu, stejně jako na vyhlášce o dokumentaci staveb. A to přesto, že profesní aktivity dostaly na vyjádření velmi málo času. V této souvislosti se autorizované osoby budou muset smířit s tím, že k 1. 7. 2024 zřejmě ještě nebude v provozu slibovaný Portál stavebníka. A projektové dokumentace pro povolení řízení bude zřejmě nutné posílat datovými schránkami.

Z vystoupení hostů

Mgr. Martin Kupka, ministr dopravy, informoval stručně o plánovaných investicích do dopravní infrastruktury ve výši 150 mld. Kč i o snaze o usnadnění financování dopravních projektů prostřednictvím PPP. V návaznosti na vyhlášení výsledků Ceny Inženýrské komory, v jejímž rámci předal třem dopravním stavbám čestná uznání, popřál, aby se díky práci autorizovaných osob měnila naše země k lepšímu.

Ing. Žanet Hadžić, ředitelka Odboru stavebního řádu MMR, zmínila nový stavební zákon a uvedla, že připomínky ČKAIT jsou pro ministerstvo neocenitelným zdrojem informací. Ke zlepšení práce autorizovaných osob by měly přispět i nově připravované zásadnější změny autorizačního zákona.

Ing. Eduard Muřický, zástupce vrchního ředitele Sekce průmyslu a stavebnictví MPO ČR, informoval o přípravě zavádění BIM.

Prof. Ing. Karel Kabele CSc., vystoupil jako zástupce Fakulty stavební ČVUT. Sdílel obavy o dostatek stavebních inženýrů. Uvedl, že do prvního ročníku na jejich škole nastoupí 700 studentů a po pěti letech dokončí studia jen polovina z nich.

Ing. arch. MgA. David Mateáško vystoupil jako zástupce ČKA. Poděkoval za spolupráci obou komor při připomínkování zákonů. Uvedl, že současná doba je legislativně velmi turbulentní: „Často nevíme, podle čeho budeme za půl roku projektovat.“ Zdůraznil požadavek na odbornost a osobní odpovědnost.

Z diskuzních příspěvků

Bohuslav Šír, delegát oblasti Liberec, měl výhrady k programu, a to k bodu 8 – volby orgánů ČKAIT. Návrh kandidátky podle něj postrádá objektivitu v zastoupení v nových orgánech. Počet členů komory je udáván ve složení 57,8 % inženýrů a 36,1 % stavitelů a techniků. Mezi navrženými kandidáty není ani jeden technik a stavitel. Toto byl důvod, proč navrhl, aby se volby do orgánů ČKAIT vyloučily z programu tohoto shromáždění delegátů. (Poznámka: V reakci na tento příspěvek se z pléna ozval jeden účastník, že je kandidátem a je stavitel. Jeden z nově zvolených členů představenstva, Bc. Libor Honzárek, je technik)

Ing. Michal Trnka, mladší, CSc., delegát oblasti Praha, chtěl doplnit informaci o splácení nové budovy. (Poznámka: Ing. Mráz odpověděl, že splátka úroků činí nyní 223 tis. Kč a bude se snižovat. Příjmy z pronájmu budovy činí cca 2 mil. Kč za rok.)

Ing. Pavel Kaderka, z oblasti Brno, navrhl do usnesení podrobnosti platby příspěvku autorizovaných inspektorů. Dále pak navrhl zadat úkol představenstvu k vyvolání jednání s MMR stran nezaplacených příspěvků autorizovaných inspektorů.

Ing. Pavel Štěpán, delegát oblasti Praha, požádal, aby se doplňovaly údaje v „paměti stavitelství“, aby se i za pár let vědělo, kdo se podílel na významných stavbách.

Ing. Karel Vaverka, delegát oblasti Jihlava, připomněl, že spojovací linka mezi soudci a advokáty je soudní znalec, který musí být jedním z nás. Soudní znalci však musí pracovat

za nízké honorářové sazby, a přitom jim hrozí vysoké sankce. Nikdo tuto práci proto nechce dělat. V návazné diskuzi zaznělo, že soudci nebo alespoň jejich přisedící by měli být vzděláni i v oboru, který posuzují.

Písemně odevzdané diskuzní příspěvky najdete na zpravy.ckait.cz.

Ing. Markéta Kohoutová a Jiří Hlinka
tiskové oddělení ČKAIT

Rozpočet ČKAIT na rok 2024

Na Shromáždění delegátů ČKAIT dne 21. října 2023 v Praze byl předložen a schválen návrh rozpočtu ČKAIT na rok 2024. Dobrou zprávou pro členskou základnu je to, že se nemění výše členských příspěvků. Zůstává stejná jako v letošním roce, tj. základní roční příspěvek 3 500 Kč a snížený 1 000 Kč. Shromáždění delegátů schválilo pro příjmovou část rozpočtu zavedení udržovacího poplatku pro členy s pozastaveným členstvím ve výši 500 Kč za rok. Jedná se o poplatek, který částečně kryje výdaje ČKAIT na vlastní režii a udržovací pojistné, aby pojištění bylo stále aktivní. Také byla do příjmové části rozpočtu schválena paušální částka 20 000 Kč pro účastníky disciplinárního jednání (pozn.: v roce 2023 byla 10 tis. Kč). Kromě toho ČKAIT z rozhodnutí svého představenstva (ze dne 21. září 2023) zavádí od 1. ledna 2024 poplatek za žádost ke zkoušce pro nové uchazeče, aby se částečně kryly výdaje spojené s organizací zkoušek.

Výdajová část rozpočtu, která je krytá výše uvedenými příjmy, kopíruje do velké míry rok 2023. Dojde pouze k těmto změnám:

- valorizace platů zaměstnanců kanceláří ČKAIT (5%),
- zvýšení výdajů za základní pojištění členů, protože se zvyšuje pojistná částka z 250 tis. Kč na 300 tis. Kč,
- vyšší výdaje na odpisy budov s ohledem na vlastnictví dalšího objektu v Praze.

Rozpočet ČKAIT na rok 2024 je ve výsledku navržen vyrovnaný, tj. bez zisku či ztráty. Přesto je potřeba hospodařit šetrně a docílit mírného přebytku, protože ČKAIT splácí bance úvěr poskytnutý na uhrazení části kupní ceny budovy v Praze. Zdrojem peněz na splácení jsou jednak odpisy a jednak případné přebytky v hospodaření.

V Praze dne 21. října 2023
Ing. František Mráz (ČKAIT 1000078, ID00)

Představenstvo ČKAIT zvolené na období 2023–2026

Ing. Robert ŠPALEK
předseda ČKAIT

Narozen: 1962 • Oblast: Plzeň

Autorizace: 0200683, IS00

Vzdělání: ČVUT Praha, Stavební fakulta, obor konstrukce a dynamika. V roce 1985 získal 1. místo v celostátním kole SVOČ v sekci mechanika-dynamika.

Praxe: od 1986 statikem ve Stavoprojektu. V 1993 založil s dalšími společníky v Plzni projekční kancelář TORION, ve které je nepřetržitě jednatelem, podílí se zejména na přípravě zakázek pro pozemní a inženýrské stavby.

Funkce ČKAIT: od 1995 členem ČKAIT, aktivní ve výboru oblasti Plzeň, od 2003 členem Představenstva ČKAIT, v 2008 zvolen místopředsedou ČKAIT a místopředsedou Legislativní komise ČKAIT. Byl předsedou Komise pro ZZVZ ČKAIT. Je členem Vědecké rady FSv ČVUT. V září 2020 byl zvolen třetím předsedou Představenstva ČKAIT.

Ing. Petr DOSPIVA, Ph.D.
1. místopředseda ČKAIT

Narozen: 1963 • Oblast: Ostrava

Autorizace: 1101090, IT00

Vzdělání: VŠB-TU Ostrava, Fakulta strojní a elektro

Praxe: 1986–2001 Vítkovice, a.s., Ostrava – konstruktér, projektant, HIP; od 2001–dosud RPS Ostrava a.s. – technický ředitel

Funkce ČKAIT: od 2004 účastník pracovního aktivu oborů TZS a TPS; od 2009 člen výboru ČKAIT oblasti Ostrava; od 2009 aktivní člen aktivu TZS a TPS; od 2016 předseda aktivu TZS a TPS; od 2016 člen Rady pro podporu rozvoje profese; od 2020 člen Představenstva ČKAIT; od 2020 člen Představenstva ČKAIT a člen Ekonomické komise ČKAIT; od 2021 předseda výboru oblasti Ostrava; od 2023 předseda Dozorčí rady IC ČKAIT

Ing. David BEČKOVSKÝ, Ph.D.

Narozen: 1981 • Oblast: Brno

Autorizace: 1005507, IP00

Vzdělání: VUT v Brně, Fakulta stavební, obor pozemní stavby

Praxe: vedoucí Laboratoře robotizace a 3D tisku na Fakultě stavební VUT v Brně, jednatel a majitel společnosti BUILDIGO s.r.o. (stavební fyzika a hodnocení environmentálního vlivu staveb na okolí), vedoucí strategického týmu Návrh a koncept Národního centra stavebnictví 4.0., člen správní rady EIMAC – European Institute for Materials, Automation and Construction

Funkce ČKAIT: člen výboru oblasti ČKAIT Brno

Ing. Michal DRAHORÁD, Ph.D.

Narozen: 1980 • Oblast: Praha

Autorizace: 0011843, IM00

Vzdělání: ČVUT Praha, Fakulta stavební, obor konstrukce a dynamika

Praxe: 2003–2014 VPÚ DECO PRAHA a.s.; 2014–dosud Mott MacDonald CZ, spol. s r.o. – hlavní projektant, vedoucí mostního oddělení; 2007–dosud odborný asistent na Fakultě stavební ČVUT v Praze

Funkce ČKAIT: od 2017 člen Představenstva ČKAIT; od 2014 předseda profesního aktivu Statika; od 2020 člen Komise celoživotního vzdělávání

Ing. Josef FILIP, Ph.D.

Narozen: 1982 • Oblast: Ústí nad Labem

Autorizace: 0401915, ID00, II00

Vzdělání: ČVUT PRAHA, Fakulta dopravní, obor dopravní systémy a technika

Praxe: od 2006–dosud Projekce dopravní Filip s.r.o. – jednatel a hlavní inženýr; od 2006 akademický spolupracovník Ústavu dopravních systémů na Fakultě dopravní ČVUT

Funkce ČKAIT: od 2012 člen oblastního výboru Ústí nad Labem; člen profesního aktivu Městské inženýrství; člen Technické komise a Komise pro zadávání zakázek; od 2020 člen Představenstva ČKAIT

Bc. Libor HONZÁREK

Narozen: 1963 • Oblast: Jihlava

Autorizace: 0700017, TP00

Vzdělání: SPŠ stavební akademika Stanislava Bechyně, Havlíčkův Brod; Metropolitní univerzita Praha, Bc. studium

oboru Mezinárodní vztahy a evropská studia

Praxe: 1984–2006 technický dozor, vedení staveb, projektová činnost ve výstavbě (OSVČ); od 2006 uvolněný člen zastupitelstva a místostarosta Havlíčkova Brodu s gescí pro investice, územní plánování, dopravu a životní prostředí; od 2014 předseda Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska

Funkce ČKAIT: zástupce předsedy OK Jihlava; člen Rady pro podporu rozvoje profese

prof. Ing. Karel KABELE, CSc.

Narozen: 1960 • Oblast: Praha

Autorizace: 0003472, IA00, IE01

Vzdělání: ČVUT Praha, Fakulta stavební

Praxe: od 1984 akademickým pracovníkem na ČVUT, vedoucí Katedry TZB

Funkce ČKAIT: člen Představenstva ČKAIT; předseda profesního aktivu pro energetické auditorství

Ing. František KONEČNÝ, Ph.D.

Narozen: 1957

Oblast: České Budějovice

Autorizace: 0100226, IP00

Vzdělání: ČVUT Praha, Fakulta stavební;
Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakul-

ta (specializační studium stavebního práva)

Praxe: stavbyvedoucí, tech. dozor investora na JE Temelín; vedoucí Stavebního úřadu v Českých Budějovicích; statutární orgán TRITON CB v.o.s. (projektování, inženýring, stavebně právní poradenství); akademický pracovník a prorektor pro praxi a vnější vztahy na VŠTE v Českých Budějovicích; soudní znalec

Funkce ČKAIT: od 2012 členem a místopředsedou výboru oblasti České Budějovice; členem Legislativní komise ČKAIT

Ing. Radim LOUKOTA

Narozen: 1964 • Oblast: Pardubice

Autorizace: 0701086, ID00

Vzdělání: VUT Brno, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby

Praxe: Stavoprojekt Hradec Králové, pobočka Pardubice; atelier ATEPIS, Pardubice; od 1993 OSVČ – projektová činnost, geodetické práce

Funkce ČKAIT: od 2009 předseda výboru oblasti Pardubice; od 2011 člen Představenstva ČKAIT a člen Ekonomické komise; od 2016 předseda redakční rady časopisu Z+i

Ing. Michal MAJER

Narozen: 1971 • Oblast: Olomouc

Autorizace: 1201211, ID00

Vzdělání: VUT Brno, Fakulta stavební, obor konstrukce a dopravní stavby, specializace

mostní konstrukce

Praxe: dopravně inženýrské projekty; městské inženýrství; dozory staveb; komplexní znalosti v oblasti IT a grafiky

Funkce ČKAIT: od 2012 místopředseda výboru OK Olomouc; člen aktivu dopravních staveb; od 2020 člen Představenstva ČKAIT; člen Pojišťovací komise ČKAIT

Ing. František MRÁZ

Narozen: 1945 • Oblast: Brno

Autorizace: 1000078, ID00

Vzdělání: VUT Brno, Fakulta stavební, obor konstrukce a doprava, specializace stavby

železniční dopravy

Praxe: od 1970 Státní ústav dopravního projektování Praha, závod Brno; od 1990 ředitel závodu Brno; 1991–2011 ředitel SUDOP Brno; v současné době v důchodu

Funkce ČKAIT: od 1994 členem zkušební komise v Brně v oboru dopravní stavby, později až do 2011 předsedou této zkušební komise; od 2000 členem výboru oblasti Brno; od 2008 členem Představenstva ČKAIT; od 2011 místopředsedou ČKAIT, odpovědným za rozpočet a ekonomiku

Ing. Jindra NOVOTNÁ

Narozena: 1965 • Oblast: Hradec Králové

Autorizace: 0601501, IP00

Vzdělání: ČVUT Praha, Fakulta stavební, obor pozemní stavby

Praxe: projektování pozemních staveb; inženýrská činnost; energetický specialista

Funkce ČKAIT: člen výboru oblasti Hradec Králové od 8. 1. 2018

Ing. Jaroslav SYNEK, Ph.D.

Narozen: 1956 • Oblast: Praha

Autorizace: 0008955, IP00

Vzdělání: ČVUT Praha, Fakulta stavební, obor pozemní stavby, 1982 disertační práce v oboru kvality staveb

Praxe: 1985–dosud Metrostav a.s., příprava, stavbyvedoucí, zástupce vedoucího projektu, vedoucí Útvaru technologií a materiálů; 2005–dosud odborný asistent, Katedra technologie staveb; od 2009 člen TNK 65 Izolace staveb; od 2012 člen České hydroizolační společnosti ČSSI; od 2015 člen czBIM

FUNKCE ČKAIT: člen Ediční rady ČKAIT; člen Rady pro rozvoj profese ČKAIT; od 2017 člen výboru oblasti Praha; člen komise BIM; člen aktivu PS; člen komise realizace staveb

Ing. Martin ŠAFAŘÍK

Narozen: 1971 • Oblast: Karlovy Vary

Autorizace: 0301019, IP00, IS00

Vzdělání: ČVUT Praha, Stavební fakulta, obor pozemní stavby

Praxe: od 2001 OSVČ – projektová činnost ve stavebnictví, zaměřen na nosné konstrukce

Funkce ČKAIT: 2009–2011 člen Dozorčí komise ČKAIT; 2011–2020 člen Dozorčí rady ČKAIT; od 2020 člen Představenstva ČKAIT; od 2020 člen aktivu Geotechnika; od 2020 člen Ekonomické komise ČKAIT; od 2020 člen Dozorčí rady IC ČKAIT

Ing. Renata ZDAŘILOVÁ, Ph.D.

Narozena: 1968 • Oblast: Ostrava

Autorizace: 1103496, II00, IP00

Vzdělání: FAST VUT Brno, obor pozemní stavby; FAST VŠB-TU Ostrava, obor městské inženýrství

Praxe: 1994–1998 projektant pozemních staveb, Ateliér Idea, spol. s r.o., Ostrava; 1998–dosud odborný asistent, Fakulta stavební VŠBTU Ostrava; OSVČ

Funkce ČKAIT: od 2010 odborný konzultant Bezbariérového užívání staveb ČKAIT; od 2013 člen redakční rady Z+i; od 2015 člen oblastního výboru ČKAIT Ostrava; od 2016 člen odborné poroty Stavba roku ČR; od 2017 člen Představenstva ČKAIT; člen profesního aktivu Městské inženýrství; člen a od 2023 předseda poroty Cena Inženýrské komory

Dozorčí rada ČKAIT zvolená na období 2023–2026

Zleva: Novotný, Hrdlička, Bureš, Janurová, Piezka, Kavina, Schmid, Smola (chybí Jírovský)

prof. Ing. František Hrdlička, CSc., předseda, oblast Praha
prof. Ing. Miloslav Novotný, CSc., 1. místopředseda, oblast Brno
Ing. Petr Bureš, místopředseda, oblast Plzeň
Ing. Šárka Janurová, oblast České Budějovice
Ing. Marek Jírovský, oblast Karlovy Vary

Ing. František Kavina, oblast Jihlava
Ing. Daniel Piezka, oblast Ostrava
doc. Ing. Pavel Schmid, Ph.D., oblast Brno
Ing. Ladislav Smola, oblast Zlín

Stavovský soud ČKAIT zvolený na období 2023–2026

Zleva: Hegenbart, Čáp, Šmírák, Korbel, Špačková, Klos, Urban, Staněk, Fabík, Odvody (chybí Sedláček)

Ing. Jan Korbel, předseda, oblast Praha
Ing. Miroslav Klos, místopředseda, oblast Brno
Ing. Miloslav Čáp, Ph.D., oblast Ústí nad Labem
Ing. Arnošt Fabík, oblast Jihlava
Ing. Karel Hegenbart, oblast Praha
Ing. Michal Odvody, oblast Karlovy Vary

Ing. Michal Sedláček, Ph.D., oblast Praha
Ing. Petr Staněk, oblast Olomouc
Ing. Vlastimil Šmírák, oblast Ostrava
Ing. Vladimíra Špačková, oblast Praha
Ing. Jaroslav Urban, oblast Liberec

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
Vás zve na 23. ročník tradiční konference

INŽENÝRSKÝ DEN

Technická normalizace v souvislostech nového stavebního zákona

úterý 28. listopadu 2023,
9:00–14:00 hod., prezence od 8:15 hod.

hotel Cosmopolitan Bobycentrum
Sportovní 2a, Brno

Současně probíhající rekodifikace stavebního práva je s technickou normalizací a s technickými normami spojena. Nový stavební zákon pracuje s novými termíny jako určená norma, sponzorovaná norma. Ke změnách dochází i na evropské úrovni. Připravuje se nová generace evropských norem pro navrhování stavebních konstrukcí, vznikají nové skupiny norem pro navrhování staveb metodou BIM, pro udržitelnost staveb, pro facility management. Evropská komise připravuje nové nařízení o stavebních výrobcích. Těmto, i některým dalším problémům a otázkám technické normalizace je věnován Inženýrský den ČKAIT 2023.

forma – prezenčně a online přenos
registrace – kalendář akcí na webu ČKAIT

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ministerstvo dopravy

ČESKÁ
AGENTURA PRO
STANDARDIZACI

Cena Inženýrské komory 2022

